

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Koleberg

AALBORG KOMMUNALE SKOLEVÆSEN

1967-68

Inskription fra Grotums skole i Algade:

„Til Guds Ære, Ungdommens Beste -
Er denne Gaard med 4re Tiern - Rakel-
obne - som er Kiøbt for 600 rix-
daler - Skienket og Hunderet -
1738 d. 28. April - Til et Skolehus i
Ste Budolphie Sogn i Aalborg af
Kongelig Mays. Cancellie - Raad og
Borgemester Henrich Grotum - efter
aftale med Uvende hans Salig Hu-
struer Inger Margrethe Wegerslef og
Zidsel Hansdatter Popp”.

BERETNING

om

AALBORG KOMMUNALE
SKOLEVÆSEN

fra 1. august 1967 til 31. juli 1968

ved

skoledirektør Hjalmar Thomsen

Cimbria Bogtyk, Aalborg

1969

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Aalborg købstads skolendvalg, -kommission og -nævnt	side
Skoleudvalget	3
Skolekommission	3
Indstillingsudvalg	3
Skolenævn	4—5
2. Oversigt over skolevæsenets ledere m. fl., træffetider m. v.	
Skolevæsenets administration	6
Skoleinspektører	6
Skolepsykologisk kontor	7
Skolebiblioteksinspektøren	7
Aalborg kommunes ungdomsskole	7
Skoletandklinikker	8
Skolelæger	8
Tilsynsførende med religionsundervisningen	9
Fælleslærerrådets formand	9
Lærerrådenes formænd	9
Pedeller	9
3. Elev- og klassetal, afsluttende prøver og skolebygninger	
Skolesøgende børn 1.9.1968	10
Indmeldt i skolernes 1. klasser	11
Udskrevet af skolerne	12
Realeksamen 1968	13
Teknisk forberedelseseksamen fra 9. og 10. klasse	13
9. og 10. klasses afgangsprøver	14
Oversigt over skolernes lokaler 1.9.1968	15
Klasse- og elevfordelingen 1.9.1967 og 1.9.1968	16—19
4. Skoleåret 1967—68	
Skoledirektørens beretning	20—27
Et besøg i svømmesalen	23—27
Nyt fra skolerne	28—58
Det skolepsykologiske arbejde	59—69
Beretning om børnetandplejen 1967—68	70—71
Statistiske oplysninger om børnetandplejen	71
Lægeundersøgelser	72—73
Oversigt over skolelægenes virksomhed	73
Aalborg kommunes skolebiblioteker	74—77
Lærernes kurser	78—81
Elevernes fritid	82—84
Landsskolescenens Bio	82
Svømmeundervisning	82—83
Feriekolonier	83—84
Ferierejser	84
Andre undervisningsinstitutioner	85
Aalborg Studenterkursus	85
Private skoler i Aalborg købstad	85

1. Aalborgs skoleudvalg, -kommission og -nævn

Skoleudvalget

(siden 1/4 1966)

Forstander *Viggo Friis* (formand)
 Købmand *P. E. Christoffersen* (næstformand)
 Overlærer *N. A. Conradsen*
 Husmoder, fru *Clara Hansen*
 Ingeniør *N. P. Kjærgaard Nielsen*

Skolekommissionen

(siden 1/5 1966)

Valgt af byrådet:

Forstander *Viggo Friis* (formand)
 Købmand *P. E. Christoffersen* (næstformand)
 Direktør *J. Toft-Vandborg*
 Overlærer *N. A. Conradsen*
 Husmoder, fru *Clara Hansen*
 Ingeniør *N. P. Kjærgaard Nielsen*
 Postkontrollør *N. K. Larsen*

Forældrevalgte nævnsmedlemmer valgt af disse:

Maskinarbejder *Holger Larsen*
 Direktør *K. O. Jensen*

Stående udvalg til deltagelse i møder vedrørende indstillinger til ansættelser »ved skolevæsenet«

Fogedassistent *Viggo Olesen*
 Konditor *Bent T. Larsen*
 Fru *Vibeke Ejerskov*
 Fuldmægtig *Henning Madsen*
 Afdelingschef *Svend Aage Mørch*

Skolenævnene i byrådsperioden 1966-70

(Byrådsvalgte skolekommissionsmedlemmer er nævnt sidst ved hver skole)

Østersundbyvejens skole:

Fru *Ingrid Kærgaard Karlsen*
 Uddeler *Egon Vadskjær*
 Forstander *Viggo Friis*

Vejgaard østre skole:

Værkfører *Knud Erik Sørensen*
 Provisor *Tom Christensen*
 Forstander *Viggo Friis*

Vejgaard vestre skole:

Fogedassistent *Viggo Olesen*
 Arkitekt *Carlo Christensen*
 Fru *Clara Hansen*

Østermarkens skole:

Barbermester *Hermann Hansen*
 Fru *Vibeke Ejerskov*
 Overlærer *N. A. Conradsen*

Alléskolen:

Fru *Else Brun Sørensen*
 Fuldmægtig *Henning Madsen*
 Ingeniør *N. P. Kjærgaard Nielsen*

Sønderbroskolen:

Overassistent *Sv. H. Jensen*
 Fru *Gunvor Kjærgaard*
 Overlærer *N. A. Conradsen*

Kjellerupgades skole:

Afdelingschef *Svend Aage Mørch*
 Fru *Birgit Hansen*
 Direktør *J. Toft-Vandborg*

Vester Mariendal skole:

Maskinarbejder *Holger Larsen*
 Forstander *Sv. Gullaksen*
 Fru *Clara Hansen*

Poul Paghs Gades skole:

Snedkermester *Hans Thøgersen*
 Konditor *B. T. Larsen*
 Postkontrollør *N. K. Larsen*

Ryesgades skole:

Afdelingsbestyrer *Erik Marius Madsen*
 Fru *Margrete Nielsen*
 Postkontrollør *N. K. Larsen*

Vesterkærets skole:

Bogholder *Knud Rasmussen*
 Købmand *J. K. Jepsen*
 Købmand *P. E. Christoffersen*

Annebergvej skole:

Kommunalarbejder *Hans Madsen*
 Arb. *Knud H. Christiansen*
 Købmand *P. E. Christoffersen*

Hobrovejens skole:

Fru *Ivy Stetter*
 Maler *Preben Larsen*
 Ingeniør *N. P. Kjærgaard Nielsen*

Frydendal skole:

Direktør *K. O. Jensen*
 Kontorbud *Poul Jensen*
 Direktør *J. Toft-Vandborg*

2. Oversigt over skolevæsenets ledere m. fl., træffetider m. v.

Skolevæsenets administration

Skolevæsenets kontor, Vejgaard rådhus, Hadsundvej 35, tlf. 12 78 00 - 13 55 68.

Kontoret er åbent hver dag kl. 8—16, lørdage dog kun kl. 8—12.

Skoledirektør: *Hjalmar Thomsen*.

Træffes som regel hver skoledag kl. 11—12 og tirsdag og torsdag kl. 14,30—16.

Privat bopæl: Kornblomstvej 69, tlf. 12 32 79.

Viceskoledirektør: Arnfred Bitsch.

Træffes som regel på skoledage mandag og onsdag kl. 14,30—16 eller efter aftale.

Privat bopæl: Gemmavej 21, tlf. 13 26 06.

Kontorpersonale:

Ekspeditionssekretær P. Willy Nielsen.

Fuldmægtig, fru G. Rønaa.

Overassistent, frk. Kamma Christensen.

Assistent, fru I. Grøn Persson.

Assistent, frk. Anna Grethe Larsen.

Assistent, fru Karen Starcke.

Skoleinspektører

Skoleinspektører træffes, hvor intet andet er anført, på den pågældende skoles kontor hver skoledag kl. 8—9

1. Th. Anker Johansen, <i>Alléskolen</i> , priv. bopæl: Karnersvej 1, tlf. 12 81 21.	Tlf. 12 73 05
2. A. Rosager-Hansen, <i>Annebergvejs skole</i> , priv. bopæl: Solkrogen 5, tlf. 12 80 70.	Tlf. 12 58 78
3. Bent Rasmussen, <i>Frydendal skole</i> , priv. bopæl: Platanvej 1, Hasseris, tlf. 12 49 63.	Tlf. 12 88 05
4. W. B. Kirkholm, <i>Hobrovejens skole</i> , priv. bopæl: Anders Borksvej 13, tlf. 13 66 24.	Tlf. 12 23 61
5. Kr. Stadsvold, <i>Kjellerupgades skole</i> , priv. bopæl: Vestre Allé 15, tlf. 12 29 70.	Tlf. 12 12 05
6. Preben Andersen, <i>Poul Paghs Gades skole</i> : priv. bopæl, Lektorvej 29, tlf. 13 62 08.	Tlf. 12 12 03
7. E. Duus, <i>Ryesgades skole</i> , priv. bopæl: Skovbakkevej 7, tlf. 12 76 75.	Tlf. 12 19 08

8. A. D. Schaarup, *Sønderbroskolen*, Tlf. 12 68 82
priv. bopæl: Elverhøj 18, Nørresundby, tlf. 17 35 89.
9. N. P. Engelbrechtsen, *Vejgaard vestre skole*, Tlf. 12 38 61
priv. bopæl: „Godset“, Hunetorp pr. Pandrup, tlf. 24 91 97.
10. Knud Stamhus, *Vejgaard østre skole*, Tlf. 12 21 40
priv. bopæl: Nr. Tranders, tlf. 15 37 11 - 156.
11. K. Gudsø Nielsen, *Vesterkæret skole*, Tlf. 12 82 70
priv. bopæl: Degnelodden 9, tlf. 13 32 28.
12. Niels P. H. Kjær, *Vester Mariendal skole*, Tlf. 12 52 80
priv. bopæl: J. Skjoldborgvej 8, Skalborg, tlf. 13 52 37.
13. Hans Brusgaard, *Østermarkens skole*, Tlf. 12 23 60
priv. bopæl: Hadsundvej 82, tlf. 13 18 53.
14. K. Nørgaard Simonsen, *Østersundbyvejens skole*, Tlf. 15 37 11 - 104
priv. bopæl: Platanvej 7, tlf. 12 79 35.

Skolepsykologisk kontor

Kontor: Hadsundvej 37 Tlf. 13 44 00
Kontortid: Daglig 8—14, lørdag undtaget.
Kst. ledende skolepsykolog Jens Knudsen.
Skolepsykolog Kristian Jensen.
Skolepsykolog, frk. Inger Søndergaard.
Skolepsykolog Sv. V. Søltoft.
Skolepsykolog, fru Ellen Margr. Kristiansen.
Tale- og tunghørekonsulent H. Borre Larsen.
Talepædagog Willy Nesgaard.
Talepædagog, fru Inger Juul Pedersen.
Lærerinde Karen Vagning (hospitalsundervisning).
Talepædagog, frk. Karin Buhl.
Kontorassistent, fru Kirsten Lund.
Kontorassistent, fru Ellen Sigtenborg.

Graveshoved kostskole.
Adresse: Graveshoved kostskole pr. Fjelstrup. Tlf. (04) 58 62 40
Leder: Forstander Ove Østergaard.

Skolebiblioteker

Kontor: Vejgaard rådhus, Hadsundvej 35. Tlf. 13 63 81
Skolebiblioteksinspektør Mogens Petersen. Træffes som regel hver skole-
dag kl. 8,30—9,30, undtagen mandag, samt efter aftale.
Privat bopæl: Valmuemarken 15. Tlf. 13 23 36

Aalborg Kommunes Ungdomsskole

Kontor: Sønderbroskolen.
Kontortid: Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag kl. 18—19. Tlf. 13 75 76

- Leder: Skoleinspektør Poul Erik Nielsen, Tlf. 12 58 44
 priv. bopæl: Charlottenhøj 68.
 Viceskoleinspektør Jørgen Pedersen. Tlf. 12 24 56
 Kontor: Vesterkærrets skole, kontortid mandag-fredag kl. 18—19.

Skoletandklinikker

- Centralkliniken på Danmarksgades skole: Tlf. 12 06 27
 Overtandlæge *N. U. Bramis*.
 Reguleringsklinikken på Alléskolen: Tlf. 13 15 85
 Leder: Tandlæge *John Holsko*.
 Klinikken på Alléskolen: Tlf. 13 15 85
 Daglig leder: Børnetandlæge *Erik Friis Madsen*.
 Klinikken på Hobrovejens skole: Tlf. 12 00 01
 Daglig leder: Børnetandlæge *Henrik Olsen*.
 Klinikken på Poul Pagh's Gades skole: Tlf. 13 07 76
 Daglig leder: Børnetandlæge, fru *Ruth Kirkegaard*.
 Klinikken på Sønderbroskolen: Tlf. 13 41 51
 Daglig leder: Børnetandlæge, fru *Inger Sejersen*.
 Klinikken på Vejgaard vestre skole: Tlf. 13 98 10
 Daglig leder: Børnetandlæge, frk. *Bodil Bitsch*.
 Klinikken på Vejgaard østre skole: Tlf. 12 50 20
 Daglig leder: Børnetandlæge, fru *Ruth Schrøder-Christensen*.
 Klinikken på Vesterkærrets skole: Tlf. 13 59 65
 Daglig leder: Børnetandlæge *Vagn Morsing*.
 Klinikken på Østersundbyvejens skole:
 Klinikken på Østersundbyvejens skole: Tlf. 15 37 11 - 201

Skolelæger

- Vester Mariendal, Poul Pagh's Gades, Ryesgades og Annebejvej skoler, Sct. Mariæ skole, Klostermarken, Brøndstedts skole, Katedralskolen og Skp. Clement skolen:
 Skolelæge, fru *Birgit Hess Thaysen*, Klostermarken 41, priv. tlf. 13 64 91.
 Østersundbyvejens skole, Østermarkens skole, Sønderbroskolen, Alléskolen og Frydendal skole samt Aalborghus statsgymnasium:
 Skolelæge *Knud Erik Sørensen*, Vesterå 23, priv. tlf. 12 08 35.
 Vejgaard østre og Vejgaard vestre skoler, Kjellerupgades skole, Vesterkærrets og Høbrovejens skoler samt Sohngaardsskolen:
 Skolelæge, fru *Grethe Knudsen*, Øland, priv. tlf. 15 65 11 - 52 (for tiden sygemeldt).
 Skolelægevikar, fru *Inger Rasch*, Solhøjsvej 73, Gug, priv. tlf. 16 17 73.

Skolelægerne træffes i øvrigt på lægeværelset på den skole, hvor undersøgelserne foregår, og telefonisk henvendelse til skolelægen kan da ske til pågældende skoles kontortelefon. For efternævnte skolars vedkommende er der omstilling fra tandklinikken til lægeværelsets telefon: Vejgaard østre skole, Alléskolen, Poul Pagh's Gades skole, Vesterkærrets skole.

Tilsynsførende med religionsundervisningen

- Pastor *Cai Rasmussen* ved Kjellerupgades skole.
 Domprovst *Børge Roesen* ved Annebergvej skole.
 Pastor *Paul Gaub* ved Poul Paghs Gades og Ryesgades skoler.
 Pastor *William Larsen* ved Østermarkens skole, Alléskolen og Sønderbroskolen.
 Pastor *H. Lundberg* ved Hobrovejens skole og Vester Mariendal skole.
 Pastor *Svend Aage Odborg*, Vejgaard, ved Vejgaard østre og Vejgaard vestre skoler.
 Pastor *N. Bækgaard Thomsen* ved Frydendal skole og Seminarieskolen.
 Pastor *B. Riisgaard* ved Vesterkærets skole.
 Pastor *H. Storm Jensen*, Nørre Tranders, ved Østersundbyvejens skole.

Fælleslærerrådets formand

Overlærer *E. Køllgaard*, Hobrovejens skole.

Lærerrådenes formænd

1. Alléskolen: overlærer *H. Højholt*.
2. Annebergvejens skole: lærer *Frank Andersen*.
3. Frydendal skole: lærer *Hans Chr. Vedel*.
4. Hobrovejens skole: overlærer *M. Hovgaard Rasmussen*.
5. Kjellerupgades skole: overlærer *Preben Ott*.
6. Poul Paghs Gades skole: lærer *Børge Thellefsen*.
7. Ryesgades skole: lærer *Per Loft Jacobsen*.
8. Sønderbroskolen: overlærer *Bent Rasmussen*.
9. Vejgaard vestre skole: lærer *Jørgen Ringgaard*.
10. Vejgaard østre skole: overlærer *Jens Damborg*.
11. Vesterkærets skole: lærer *Knud Martin Nielsen*.
12. Vester Mariendal skole: lærer *Erik Nielsen*.
13. Østermarkens skole: overlærer *Søren Madsen*.
14. Østersundbyvejens skole: overlærer *Edwin Hansen*.

Pedeller

1. Alléskolen: Egon Pedersen, priv.: Østre Allé 91.
2. Annebergvej skole: Jørgen Bech Kristensen, priv.: Herluf Trollesgade 30.
3. Frydendal skole: Anders Sørensen, priv.: Mylius Erichsensvej 1.
4. Hobrovejens skole: Johs. C. Luther, priv.: Hobrovej 85.
5. Kjellerupgades skole: Heinrich Pedersen, priv.: Falstersgade 11.
6. Poul Paghs Gades skole: V. V. Villadsen, priv.: Schleppegrellsgade 70.
7. Ryesgades skole: Henry Larsen, priv.: Ryesgade 47.
8. Sønderbroskolen: Sv. Aa. Johansen, priv.: Samsøgade 5.
9. Vejgaard vestre skole: Peter Buus, priv.: Rishøjsvej 9.
10. Vejgaard østre skole: Jens Engelbrechtsen, priv.: Nørre Trandersvej 73.
11. Vesterkærets skole: Erik Rasmussen, priv.: Peder Skramsgade 7.
12. Vester Mariendal skole: Olaf Hansen, priv.: Kastetvej 118.
13. Østermarkens skole: Charles Clausen, priv.: Ritavej 45.
14. Østersundbyvejens skole: Verner Mørk, priv.: Øster Uttrup Vej 122.

3. Elev- og klassetal, afsluttende prøver og skolebygninger

Elevtallet

Skolesøgende børn hjemmehørende i Aalborg købstad pr. 1. septbr. 1968

	Drenge	Piger	I alt
1. I Kommuneskolen:			
a) hovedskolens 1.—7. kl.	3636	3454	7090
b) 8.—10. kl.	718	633	1351
c) reallinien	512	714	1226
2. I eksamensberettigede real- og højere almenskoler:			
a) statens	228	199	427
b) private	234	198	432
3. I andre skoler	50	31	81
4. I Seminarieskolen	274	296	570
5. I Sohngaardsskolen	12	14	26
6. I Døveskolen	6	5	11
Ialt ...	5670	5544	11214

Indmeldt i skolens 1. klasser

Skole	1967			1968		
	Dreng	Piger	I alt	Dreng	Piger	I alt
Alléskolen	57	50	107	55	52	107
Frydendal skole	25	40	65	44	32	76
Hobrovejens skole	88	71	159	33	26	59
Kjellerupgades skole	57	49	106	28	28	56
Poul Pagh's Gades skole	36	38	74	42	33	75
Ryegades skole	62	54	116	22	30	52
Sønderbroskolen	41	32	73	41	23	64
Vejgaard vestre skole	37	36	73	42	53	95
Vejgaard østre skole	55	57	112	46	54	100
Vesterkærets skole	31	44	75	75	40	115
Vester Mariendal skole				30	37	67
Østermarkens skole.....	33	43	76	35	44	79
Østersundbyvejens skole.....	40	31	71	31	37	68
Seminarie skolen	27	34	61	34	35	69
Ialt ...	589	579	1168	558	524	1082

Indmeldelse til 1. klasserne har i de sidste ti år udgjort følgende antal børn:

1. aug. 1959: 1323

1. aug. 1960: 1264

1. aug. 1961: 1259

1. aug. 1962: 1219

1. aug. 1963: 1262

1. aug. 1964: 1212

1. aug. 1965: 1192

1. aug. 1966: 1049

1. aug. 1967: 1168

1. aug. 1968: 1082

Udskrevet af skolen

	I årets løb			Ved skoleårets slutning		
	Dreng	Piger	I alt	Dreng	Piger	I alt
3. real	1	1	2	173	214	387
2. real	2	6	8	31	42	73
1. real	2	2	4	0	3	3
10. kl.	2	0	2	73	66	139
9. kl.	9	5	14	136	155	291
8. kl.	13	10	23	36	23	59
7. kl.	1	0	1	35	18	53
6. kl.	0	0	0	0	2	2
Ialt ...	30	24	54	484	523	1007

Af de udskrevne fra:

- 10. klasse fortsætter 6 i 1. gymnasieklasse.
- 3. real fortsætter 69 i 1. gymnasieklasse.
- 3. real fortsætter 1 i HF.
- 2. real fortsætter 61 i 1. gymnasieklasse.
- 7. klasse fortsætter 3 i 1. real evt. gymnasier m. v.

Af de udskrevne fra 7. klasse fortsætter mange på ungdomsskoler.

Den samlede udskrivning blev 1061. Godt 5 % blev udskrevet ved undervisningspligtens ophør.

Afgangsprøven maj-juni 1968

Skole	Realeksamen	
	Dreng	Piger
Alléskoen	20	19
Frydendal skole	0	0
Hobrovejens skole	13	20
Kjellerupgades skole	9	8
Poul Pagh's Gades skole	6	11
Rantzausgades skole	20	21
Ryegades skole.....	24	43
Sønderbroskolen	16	16
Vejgaard vestre skole	13	10
Vejgaard østre skole.....	18	23
Vesterkærets skole	21	16
Østermarkens skole	7	19
Østersundbyvejens skole	6	6
Ialt ...	173	212

Teknisk forberedelseksamen (fra 9. klasse)

Skole	Hele prøven		Dele af prøven	
	Dreng	Piger	Dreng	Piger
Hobrovejens skole	14	3	2	1
Ryegades skole	19	1	0	0
Sønderbroskolen	16	0	5	0
Vejgaard østre skole.....	15	2	1	0
Vesterkærets skole	17	0	0	0
Østermarkens skole	17	3	0	1
Østersundbyvejens skole	10	3	2	0
Ialt ...	108	12	10	2

Teknisk forberedelseksamen (fra 10. klasse)

Skole	Hele prøven		Dele af prøven	
	Dreng	Piger	Dreng	Piger
Rantzausgades skole	18	1	0	0
Østermarkens skole	13	0	1	0
Ialt ...	31	1	1	0

9. klasses afgangsprøver

Skole	Obligatoriske fag		Engelsk		Tysk		Maskinskrivning		Husgering		Håndgering		Træsøjld		Metalsøjld		Teknisk tegning	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Alléskolen	10	16	14	20	5	14	5	16	0	0	0	2	0	0	4	0	7	0
Frydendal skole ¹⁾ .	6	12	4	9	4	8	1	7	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Hobrovejens skole...	12	18	4	4	1	6	1	10	0	0	0	8	0	0	11	0	0	0
Kjellerupgades skole	8	9	4	18	3	14	4	14	0	2	0	1	0	0	4	0	0	0
P Pagh's Gades sk.	13	14	6	4	4	4	1	2	0	7	0	0	2	0	0	0	0	0
Rantzausgades skole	7	11	3	8	2	8	4	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ryesgades skole	9	15	3	8	3	7	0	4	0	1	0	0	0	0	4	0	0	0
Sønderbroskolen ...	13	23	7	4	3	4	1	10	0	13	0	0	2	0	3	0	4	0
Vejgaard v. skole ...	5	18	2	8	2	8	2	10	0	10	0	6	0	0	2	0	0	0
Vejgaard ø. skole ...	11	20	5	18	3	9	2	6	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Vesterkærets skole .	9	27	0	5	0	2	0	4	0	7	0	0	0	0	3	0	0	0
Østermarkens sk. ²⁾	14	24	3	8	1	7	1	15	1	8	0	0	6	0	4	0	0	0
Østersundbyv. skole	6	7	5	5	1	4	3	5	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Ialt ...	123	214	60	109	32	95	25	114	1	60	0	17	11	0	35	0	11	0

1) Frydendal skole: 1 pige har bestået den lille latinprøve.

2) Østermarkens skole: 4 drenge afgangsprøve i naturlære.

10. klasses afgangsprøver

Skole	Obl. fag		Engelsk				Tysk				Fransk	Maskinskrivn.	Husgering.	Håndgering.	Træsøjld	Metalsøjld	Tekn. tegn.	Matematik	Regnskabsf.	Naturlære			
			Mundtl.		Skriftl.		Mundtl.		Skriftl.														
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	
Alléskolen	6	11	2	3	2	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	6	0
Sønderbroskolen ...	6	12	1	6	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vejgaard v. skole .	6	18	0	9	0	0	0	8	0	0	0	4	0	8	0	7	0	0	0	0	0	0	0
Vesterkærets skole .	19	18	9	11	0	0	6	9	0	0	0	4	2	8	1	4	0	0	0	0	0	5	0
Østermarkens skole .	4	6	4	5	3	3	4	4	0	0	3	1	0	5	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Ialt ...	41	65	16	34	5	6	12	29	0	0	3	5	2	24	1	12	0	7	0	0	4	5	11

Oversigt over skolernes lokaler 1. august 1968

Skole	Almindelige klasselokaler	Faglokaler													Andre lokaler							I alt			
		Sang	Formning	Naturfag	Biologi	Geografi	Håndgerning	Husgerning	Sløjd	Småsløjd	Metalsløjd	Filmlokale	Legesal	Gymnastiksal	Læsestuer	Serundervisning	Udlian	Skolebad	Lærerværelser	Kontorer	Lægeværelser		Tandklinik	Børnebespisning	Maskinskrivning
1. Alléskolen	29	0	1	1	1	1	2	2	1	1	0	0	0	3	1	4	1	3	2	3	3	2	0	1	62
2. Annebergvej	0	0	2	0	1 ³	0	1	1	1	2	1	0	0	1	1	19	1	1	1	2	1	0	0	0	36
3. Frydendal	14	1	1 ²	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	4	1	1	1	3	0	0	0	0	33
4. Hobrovejen	27	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1	2	1	5	1	2	1	3	2	2	1	0	59
5. Kjellerupgade ...	16	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	2	1	0	1	2	1	2	3	0	0	0	38
6. Poul Pagh's Gade	27	1	1	2	1	1	2	0	1	1	0	0	0	2	1	1	1	2	1	3	3	3	0	1	55
7. Ryesgade	27	1	1	2	1	1	1	1	1	1	0	0	0	2	1	0	1	2	1	3	2	0	0	0	49
8. Sønderbroskolen .	19	1	1	1	1	1	1	2	1	1	0	0	0	2	1	3	1	2	1	3	3	3	3	0	51
9. Vejgaard vestre .	21	1	1	2	1	1	2	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	2	1	1	0	0	0	0	39
10. Vejgaard østre...	30	2	2	2	1	1	2	1	1	0	1	0	1	2	1	1	0	2	1	3	3	2	0	0	59
11. Vesterkæret	29	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	0	3	1	3	1	3	1	4	3	2	1	0	63
12. Vester M.	11	1	1	2	1	1	2	1	1	0	1	1	0	2	0	3	0	2	1	4	0	0	0	0	35
13. Østermarken	19	1	1	1	0	1 ¹	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	0	0	0	0	35
14. Østersundbyv. ...	21	0	1	2	1	1	2	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	2	0	0	1	0	40
Ialt for skolev.	290	12	16	19	13	13	20	15	14	11	6	3	3	25	13	46	11	26	15	38	23	14	6	2	654

¹) Geografi og naturkundskab. ²) Formning + småsløjd. ³) Naturfag.

Klassers og elevers fordeling

Skole	Allé-skolen		Frydendal skole		Hobrovvej skole		Kjellerupsgades skole		Poul Paghsgades skole		Rantzausegades skole		Ryesgades skole		Sønderbroskolen		Vejgaard v. skole		
	Klassetrin	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever		
1. kl.	4	107	3	72	4	101	4	106	3	76	3	53	5	116	3	73	3	73	
2. kl.	4	97	3	59	3	68	2	38	3	59	2	42	2	41	3	69	3	76	
3. kl.	5	105	4	90	4	87	2	48	3	54	3	58	3	60	3	66	4	84	
4. kl.	6	124	4	90	3	86	2	43	3	60	3	49	3	54	3	69	4	84	
5. kl.	6	143	3	83	4	96	3	50	3	62	2	42	4	62	3	76	3	68	
6. kl.	4	95	3	62	6	151	3	56	3	66	3	51	2	49	4	83	4	88	
7. kl.	5	116	3	69	6	125	3	50	4	74	3	56	3	50	4	90	3	66	
8 a	2	46	1	20	2	33	2	42	2	43			2	35	2	55			
8 t	1	21									1	26	1	15					
8 k																		2	46
9 a	3	41			2	30	2	27	2	27	1	19	1	24	2	37	1	23	
9 t			1	19	1	20							1	20	1	22			
9 k																			
10 a	1	17													1	20	1	24	
10 t											1	19							
10 k																			
1. real	2	48	1	24	3	60	1	15	1	26			1	27	2	56	1	25	
2. real	2	47	1	27	2	36	1	11	1	27	3	69	3	58	2	38	1	25	
3. real	2	39			2	37	1	17	1	17	2	41	3	68	2	31	1	24	
1 alt	47	1046	27	615	42	941	26	503	29	591	27	530	34	679	35	785	31	706	

Annebergvej skole (hjælpeskole)

Klassetrin	Antal klasser	Elever
2	2	13
3	3	24
4	3	30
5	3	29
6	3	34
7	3	35
8 a	2	26
9 a	2	19
1 alt	21	210

ved kommunens skoler pr. 1. september 1967

Vejgaard ø. skole		Vesterkæ- rets skole		V. Marien- dal skole		Østermar- kens skole		Østersund- byv. skole		I alt uden læseklasser		Læse- klasser		Anneberg- vej skole (hjælpsk.)		I alt med læse og hjælpsk.	
kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever
5	112	3	69			3	79	3	71	46	1108					46	1108
5	94	3	75	2	50	3	66	3	49	41	888			2	13	43	901
5	114	3	62	2	45	3	64	3	57	47	994	2	7	3	24	52	1025
4	92	3	62	2	60	3	56	3	59	46	988	3	28	3	30	52	1046
6	136	3	61	1	30	3	74	3	51	47	1034	3	49	3	29	53	1112
4	105	3	64			3	66	3	64	45	1000	2	27	3	34	50	1061
4	115	4	79			3	69	2	37	47	996	2	28	3	35	52	1059
		2	38							15	312	3	36	2	26	20	374
		1	15							4	77					4	77
4	76					2	49	1	23	9	194					9	194
2	30	2	40			2	40	1	13	21	351	3	26	2	19	26	396
1	18	1	17			1	22	1	16	8	154					8	154
		2	36							5	97					5	97
										1	19					1	19
						1	24			1	24					1	24
2	55	2	39			1	30	1	20	18	425					18	425
2	51	2	36			1	28	1	17	22	485					22	485
2	41	2	37			1	26	1	12	20	386					20	386
46	1039	36	730	7	185	30	693	26	489	443	9532	18	201	21	210	482	9943

Læseklasser

Skole	Allé- skolen		Kjellerups- gades skole		Poul Pagh- gades skole		Rantzaus- gades skole		Ryegades skole		Sønder- broskolen		Vejgård v. skole		Vesterkæ- rets skole		I alt	
	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever
3	1	4											1	3			2	7
4			1	11	1	4	1	13									3	28
5	1	16			1	16											3	49
6									1	15					1	17	2	27
7	1	15									1	13					2	28
8 a					1	8					2	28					3	36
9 a					2	18	1	8									3	26
I alt	3	35	1	11	5	46	2	21	1	15	3	41	1	3	2	29	18	201

Klassers og elevers fordeling

Skole	Allé-skolen		Frydendal skole		Hobrovej skole		Kjellerups-gades skole		Poul Paghsgades skole		Ryegades skole		Sønder-broskolen		Vejgaard v. skole	
	Klassetrin	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.
1. kl.	4	107	3	76	3	59	2	57	3	76	2	52	3	64	4	95
2. kl.	4	100	3	71	4	100	4	95	3	65	5	106	3	69	3	68
3. kl.	4	97	3	66	3	60	3	59	3	57	2	38	3	67	3	74
4. kl.	5	101	4	99	4	94	3	79	3	56	3	58	3	62	4	77
5. kl.	6	122	4	98	3	83	3	59	3	63	3	58	3	69	4	87
6. kl.	6	137	3	86	4	99	3	46	3	54	4	60	3	71	3	67
7. kl.	4	94	3	60	6	146	3	53	3	64	3	50	4	84	4	88
8. kl.	4	81	1	23	2	40	1	27	2	45	1	28	2	53	2	54
9. kl.	3	59	1	15	2	31	2	33	2	31	3	47	2	43	2	42
10. kl.	1	24			1	24										
1. real	2	52	1	22	2	45	1	24	1	26	1	16	2	44	1	29
2. real	2	46	1	23	3	54	1	14	1	27	4	95	2	48	1	24
3. real	2	37	1	20	2	37	1	10	1	22	3	46	2	30	1	19
I alt	47	1057	28	659	39	872	27	556	28	586	34	654	32	704	32	724

Læse-

Skole	Allé-skolen		Kjellerups-gades skole		Poul Paghsgades skole		Ryegades skole		
	Klassetrin	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever
3. kl.									
4. kl.	1	13							
5. kl.			1	16	1	8			
6. kl.	1	15			1	16	1	15	
7. kl.									
8. kl.	1	14							
9. kl.					1	8			
10. kl.					1	8			
I alt	3	42	1	16	4	40	1	15	

ved kommunens skoler pr. 1. september 1968

Vejgaard ø. skole		Vesterkæ- rets skole		V. Marien- dal skole		Østermar- kens skole		Østersund- byv. skole		I alt uden læseklasser		Læse- klasser		Anneberg- vej skole (hjelpek.)		I alt med læse- og hjelpek.	
kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever
4	100	6	115	3	67	3	79	3	69	43	1016					43	1016
5	104	3	65	3	58	3	74	3	75	46	1050			2	10	48	1060
5	94	3	63	2	51	3	59	3	53	40	838	1	16	3	24	44	878
5	111	3	55	2	47	3	58	3	61	45	958	2	25	3	27	50	1010
4	96	3	56	2	57	3	56	3	68	44	972	3	37	3	32	50	1041
6	129	3	56	3	72	3	72	3	55	47	1004	4	60	3	31	54	1095
4	104	3	62	3	49	3	65	3	62	46	981	2	27	3	33	51	1041
2	55	2	48	2	46	2	44	1	21	24	565	2	26	3	30	29	621
4	68	3	52	1	22	2	48	1	17	28	508	2	19	1	21	32	548
1	23	3	54	1	27	2	48			9	200	1	8	2	13	11	221
2	41	1	28	1	26	1	29	1	14	17	396					17	396
2	52	2	35	1	21	1	29	1	21	22	489					22	489
2	40	2	32	3	66	1	28	1	15	22	402					22	402
46	1017	37	721	27	609	30	689	26	531	433	9379	17	218	23	221	473	9818

klasser

Sønder- broskolen		Vejgaard v. skole		Vesterkæ- rets skole		V. Marien- dal skole		I alt	
kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever	kl.	elever
1	16	1	12			1	13	1	16
				1	15	1	14	2	25
				1	12			3	37
								4	60
1	12							2	27
1	11							2	26
								2	19
								1	8
3	39	1	12	2	27	2	27	17	218

Den pædagogiske vækst er fortsat i acceptabelt omfang, og det har heller ikke skortet på vækst i de bygningsmæssige og lokalemæssige problemer.

En så gennemgribende reform som skolelovsændringerne i 1958 må givetvis efterfølges af en usikkerhedsfølelse, før alle de skabte muligheder kan udnyttes. Her i Aalborg har vi dog været heldige, idet vi ret hurtigt kom ind på et spor, som førte til, hvad man nu overalt synes at opfatte som den rette konsekvens af den skete udvikling.

Det har vi grund til at glæde os over.

Tilbage er næsten „kun“, at vi finder ud af, hvorledes rammen om dette arbejde skal være og kan blive. Jeg tænker her på skolerne, lokaler m. v.

Man har undertiden i dagblade og tidskrifter kunnet læse, at man i denne eller hin kommune nu har bygget *en skole helt efter den blå betænkning*. For mig virker det forbavsende, for selv om der også i den blå betænkning er skrevet om lokaleindretning m. v., så er det vist mere rigtigt at sige, at man i dag står mere tvivlende overfor, hvorledes en skole med indbygget fremtid skal være, end tilfældet har været tidligere. Derfor er jeg nu som før tilhænger af, at man ikke bygger skoler som monumenter over vor tid. Skolerne bør ikke bygges dyrere end absolut nødvendigt, for at de kan opfylde deres formål. *Man skal have råd til at ofre noget på deres udenomsbekommeligheder og deres udstyr, og man skal have råd til at kassere dem, når de bliver forældede, og når de områder, hvori de ligger, bliver børnefattige.*

I den henseende har Aalborg kommune været særdeles gunstigt stillet. I mange år har man ikke ofret meget på skolebyggeri. De fleste skoler står ikke byen i mere, end hvad de (eller grunden) kunne indbringe, hvis man solgte dem. Byens sidste nye skole kostede med udstyr i alt 6,5 mill. kr.

4. Skoleåret 1967-68

En skole af tilsvarende størrelse og standard ville i dag koste mindst 18 mill. kr. her på stedet. Andre steder i landet er man kommet op på en hel del mere.

Dertil kommer så, at *Aalborg købstad har et meget lavt børnetal* i forhold til befolkningens størrelse. Mens andre kommuner således har måttet ofre store summer for at få skolesystemet udbygget, har Aalborg i de sidste 12 år kun brugt ca. 20 mill. kr. på skolevæsenets anlægsvirksomhed, heri medregnet om- og tilbygninger.

Det mest generende er, at skolerne ikke ligger, hvor børnene nu bor, og selv om man har kunnet klare sig nogenlunde ved at iværksætte transport til og fra skole med busser, så må man regne med, at byens borgere ikke i det lange løb vil være tilfredse dermed.

I vore dage er en velindrettet skole i acceptable omgivelser at betragte som et væsentligt led i et beboelseskvarters udformning. Undersøgelser har vist, at et boligkvarters attraktivitet i høj grad beror på, om dette forhold er i orden, og byplanlæggerne må nok i fremtiden i højere grad end hidtil indkalkulere dette, når de planlægger nye byer og byområder. Fremtidens skole skal ikke blot give rimelige kår for den obligatoriske undervisning. Man må også tænke på, at skolerne er et opholdssted. Det vil utvivlsomt blive mere

adskiller sig i sit forløb ikke meget fra de nærmest foregående

og mere fremtrædende, når de nye rammer om fritidsundervisning og fritidsbeskæftigelse udformes.

I erkendelse af disse problemer pålagde skolekommissionen i forsommeren 1967 skoledirektøren at udforme en analyse og prognose vedrørende skolevæsenet. Den forelå i eftersommeren 1967 og blev gennemdrøftet i såvel skolekommissionen som byråd. Den gik ud fra skolevæsenets klasse- og elevtal sammenholdt med skoler og lokaler.

Det fremgik deraf, at skolevæsenet i forhold til klassetallet har et meget lavt antal almindelige klasselokaler; ved visse skoler næsten kun halvt så mange. Når det samtidig konstateres, at klassekvotienten er lav, ligger det nær at sige, at man så kunne skaffe plads — eller i hvert fald bedre plads, hvis man frembragte en højere klassekvotient. Hvis eleverne var jævnt fordelt, ville det jo være acceptabelt med en klassekvotient på f. eks. 25, mens den nu ligger mellem 21 og 22 i hovedskolen.

Noget sådant er imidlertid ikke så helt lige til. Aalborg er f. t. et område, hvori flytninger er meget almindelige, og byens form gør, at mange områder er ret isole-rede. Østersundbyvejens skole har således i mange år haft et årgangstal på omkring 35, og da 30 elever er maksimum efter loven, vil det betyde, at man hvert år må

oprette 2 klasser. På samme måde vil 70 elever give 3 klasser. Hvis noget sådant skal undgås, må faste skoledistrikter opgives, og man må i vid udstrækning hen-vise børn til en anden end den nærmeste.

Et andet væsentligt problem i denne forbindelse er flytningerne. Hvis man sammenholder indskrivningerne i byen som helhed med fødselstallene, vil man opdage, at der fødes langt flere børn i Aalborg end tidligere, bortset fra de store årgange; men der indskrives ikke flere. I de nærmest foregående år har fødselstallet svinget omkring 1400. De tilsvarende indskrivninger er blevet på ca. 1000 pr. år. Det skyldes, at der sker en livlig udflytning af børn i førskolealderen, formodentlig fordi forældrene ikke ønsker, at børnene skal vokse op i den indre by. Udflytningen sker i vid udstrækning over kommune-grænsen, i noget mindre omfang til byens yderkvarterer.

Om dette forhold vil være permanent er umuligt at sige. Derfor er det som helhed umuligt nøjagtigt at sige, hvor mange elever skolevæsenet må regne med at skulle betjene i de kommende år. Det kan kun blive et skøn — eller rent gætteri.

På klassekvotienten virker fænomenet således: Hvis en første klasse i den indre by eller vestbyen startes med 29 elever, vil den hvert år miste nogle elever, så den som 5., 6. og 7. klasse er nede på ca. 20 eller endnu mindre, og hvis en førsteklasse i et yderkvarter startes med 20, kan den risikere at komme op over 30, før den når 7. klasse.

Hvis man ønsker stabile kår for klasserne, vil klassekvotienten altså blive lav, hvis man ikke ønsker at have dårlige undervisningsforhold på de laveste trin i den indre by og på de højeste i yderkvarterne.

Herimod kan man indvende, at sagen kunne klares, ved at man omorganiserede klasserne undervejs: I områder med svin-

dende elevtal ved sammenlægning af klasser, i områder med voksende elevtal ved oprettelse af nye klasser.

Noget sådant kan imidlertid være uheldigt for eleverne, og pædagogerne vil nødig lægge navn dertil. Forældrene bliver som regel meget vrede, når noget sådant laves. —

Dertil kommer, at det ikke løser hovedproblemet: at skaffe plads i yderområderne.

Når Vester Mariendal skole er færdig i sommeren 1969 er skoledækning tilvejebragt i Hobrovejskvarteret.

Frydendal har stadig et problem, som bl. a. kommer af, at seminarieskolen er blevet en privatskole, og at dens opførelse skrider så langsomt frem. Medvirkende er også, at Frydendal skole ikke lader sig udbygge til en tidssvarende skole. Grunden er uhensigtsmæssig, og de eksisterende bygninger et konglomerat af nødløsninger.

En rimelig løsning på kvarterets skoleproblem kan først findes, når kommunestrukturen er fastlagt i 1970. Den rigtige løsning rækker ud over kommunegrænsen.

I Vejgaard og i det nye kvarter mod øst er der også problemer, og der kan nævnes flere fremgangsmåder ved løsningen af dem. Også disse problemer er omtalt i analysen, og det fremhæves, at man ikke en gang for alle kan vedtage en plan og så opnå en god løsning ved blot at følge den.

Der er mange variable størrelser i den forbindelse, og en plan af omhandlede art må korrigeres i takt med udviklingen. Foreløbig peges der på, at man må have skaffet lokaler i yderdistrikterne. Hvis der så bliver skoler til overs i den indre by, kan man afhænde dem til andre formål. Ingeniør-

akademiets overtagelse af Danmarksgades og Rantzausgades skoler, og civilforsvarets overtagelse af Rørdal skole viser, at brugte skoler er meget værd, og selv om man ikke havde haft udflytningerne, så man kunne have bevaret disse skoler, ville man have skullet ofre kæmpebeløb på deres modernisering. Nu kan man slippe for at modernisere en del af dem, og alt taget i betragtning er det nok billigere at bygge nyt.

Selv om bygningerne således stadig er det store problem, har skoleåret ikke været uden glæder i bygningsmæssig henseende. *Svømmesalen ved Østre Allé* blev færdig i efteråret 1967 og taget i brug 1. oktober.

Nogle illustrationer giver et indtryk af bygningen, hvis indretning er up to date. Eksteriør og interiør af usædvanlig høj klasse.

Arkitekt Chr. Pedersen, som har tegnet salen og ledet dens opførelse, har atter udført et mesterværk, en god og smuk bygning til en rimelig pris. Heri er han på smukkeste måde bistået af ingeniørfirmaet Studstrup og Østgaard, selv om det beklageligvis må konstateres, at naturvidenskabens i vor såkaldt tekniske tidsalder endnu ikke har alt under kontrol. Opvarmningen sker ved fjernvarme, og der har vist sig ubehagelige og sejlivede korrosionsvirkninger i den varmeveksler, som overfører fjernvarmen til salens vandforsyning. Der arbejdes imidlertid ihærdigt på at få årsags-sammenhængene klarlagt og generne afhjulpnet. Brugs-mæssigt har salen dokumenteret sin høje standard og store værdi. Få gange har en enkelt bygning skabt så megen glæde for så mange.

Et besøg i svømmesalen

(jfr. grundplanen)

Når man kommer ind i vindfanget ved salens vestlige ende, har man lige for sig en dør med påskriften Teorilokale. I dette lokale kan man give instruktion, foretage demonstrationer, vise lysbilleder og film m. v. På samme væg er der på begge sider af døren aflåselige bokse, hvori medlemmer af svømmeklubben kan opbevare værdigenstande, mens de bader og svømmer.

Skolens elever afleverer værdigenstande til læreren, som opbevarer dem i sin boks i lærernes omklædningsrum.

Fra vindfanget deler eleverne sig efter køn. Pigerne går ind ad en dør til højre; drengene går til venstre.

Vi følger nu drengenes rute. (Pigernes er symmetrisk dermed).

Vi kommer først ind i et forrum, en garderobe, hvori vi tager overtøj, sko og strømper af. Det sidste skal ske, mens man sidder på en bæk, der spærrer den videre passage. Gulvet uden for bænken må kun berøres med fodtøj, gulvet inden for kun med bare fødder. Lige frem for bænken er der to båse med plads til afklædning og ophængning af tøj for to halve elevklasser. Her tager eleverne tøjet af.

Lærere og bademestre har et særligt omklædningsrum, som ligger i den vestlige ende af forrummet. Lærerkabinen har dør såvel til forrummet (fodtøjsområdet) som til elevernes omklædningsafdeling (barfodsområdet). Modsat indgangen til lærerkabinen er der en dør ind til et „fodtøjstoilet“. Fra omklædningsafdelingen fører en korridor mod øst helt igennem til svømmesalen. Når vi fortsætter ad denne efter afklædningen, har vi på venstre side badeafdelingen, på højre side en „barfodstoiletafdeling“, et lille rum til materiel og en finsk badstue (sauna).

I badeafdelingen er der langs væggen mod omklædningsafdelingen og langs ydervæggen en lav vaskebæk. Ved denne foregår afvaskningen. Vi tager et vaskefad. Deri kommer vi lidt flydende sæbe og lidt meget varmt vand. Denne blanding piskes med en træuldbolle til skum, og med træuldbollen vasker man sig over hele kroppen med dette sæbeskum; særlig omhyggeligt på de steder, hvor sved og snavs er mest tilbøjelig til at samle sig.

Vi hjælper hinanden med de steder på ryggen, hvor vi vanskeligt kan udføre hensigtsmæssige vaskebevægelser.

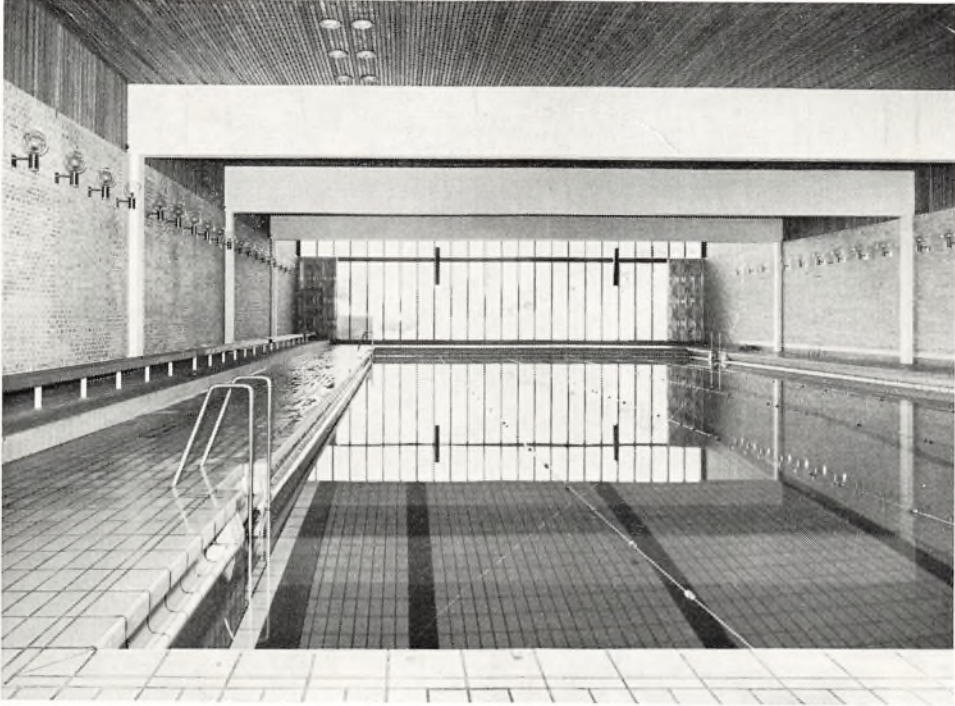
Efter sæbebadet kommer afskylningen. Bruserne findes ved væggen ud mod korridoren. De er anbragt lavt, så man har kontrol over, hvor vandet rammer.

Det varme vands temperatur er termostatreguleret, så dets temperatur aldrig kommer over, hvad man lige kan tåle. Ved tilsætning af koldt vand kan man opnå alle grader derfra og ned til vandværkstemperatur. Badedragten vaskes og skylles, samtidig med at man vasker sig selv. Det er vigtigt også at få håret gennemvasket.

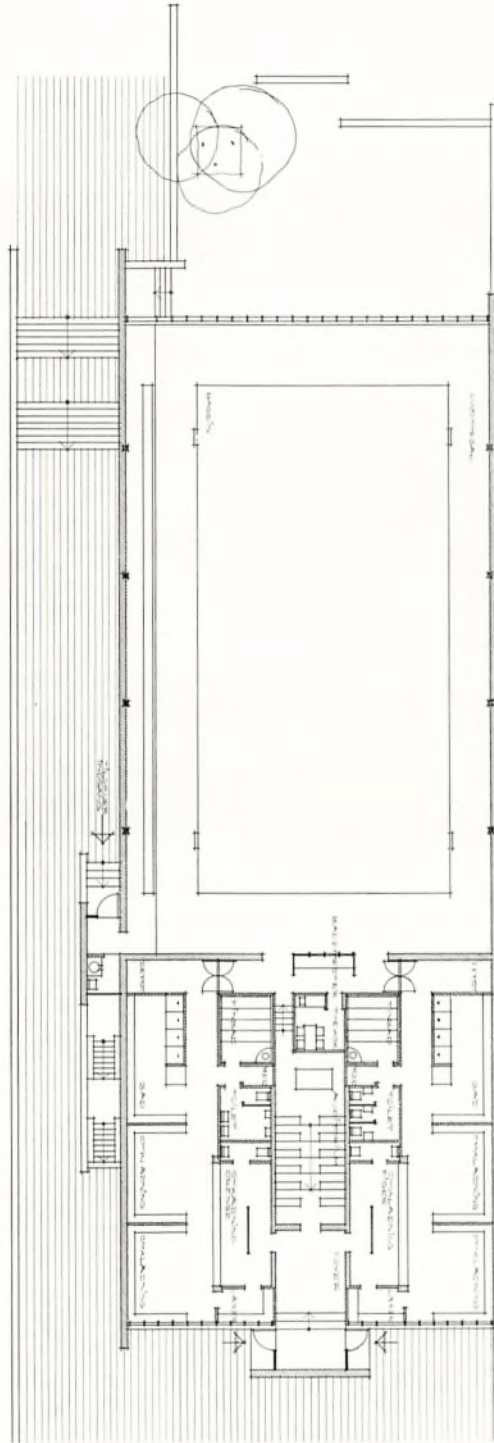
Efter badet dypper man fødderne i et lille lavt bassin ved indgangen til badeafdelingen. Bassinet indeholder et kemikalium, der dræber de kim, som giver fodvorter og fodsvamp. Derefter er vi klar til svømningen eller finbadet.

Eksteriør af svømmesalen på Østre Allé

Interior fra svømmesalen på Østre Allé

Grundplan over
svømmesalen
på Østre Allé

I finbadet er luften tør, og temperaturen høj (85° C). Man sætter sig eller lægger sig på bænken og vænner sig til den stærke varme. Efter et par minutters forløb trænger man til at komme ud. Man er drivvåd af sved overalt. Så er det tid at gå ud og tage en varm afskylning. Derpå tager man så det egentlige finbad, som bør vare op til 10 min. Efter behag afbrudt af et par tempererede afskylninger. Derefter bør man slappe af et par minutter, før man foretager sig videre. Alt i alt varer et korrekt finbad altså 15—20 minutter.

Svømmeundervisning er meget trættende. Mens man udmærket kan holde ud at drive anden idræt i timevis, regner man med, at 20 min. i vandet er tilstrækkeligt.

En svømmelektion og et finbad dækker altså, hvad man kan nå på en time.

I skoleåret 1967—68 betjente salen 78 elevklasser pr. uge, d.v.s. en kapacitet svarende til to godt udnyttede gymnastiksale. Om eftermiddagen lejedes den ud til Aalborg seminarium og Aalborg børnehaveseminarium og om aftenen stillede den til rådighed for Aalborg svømmeklub.

I skoleåret 1968—69 afvikles der 112 gymnastiksalstimer i den. Da opførelsesudgiften blev ca. 2 mill. kr., og da en gymnastiksal med birum koster mindst 800.000 kr., kan man altså ikke sige, at salen har været dyr.

Men dejlig er den!

Endelig skal nævnes en anden af årets glædelige begivenheder: Stillingen som vice-skoledirektør blev besat pr. 1. november 1967, efter at man har klaret sig uden vice-direktør, siden den nuværende skoledirektør overtog skoledirektørposten 1. august 1956. Selv om arbejdet så nogenlunde er blevet klaret i den mellemliggende periode, kunne det ikke undgås, at visse ikke helt presserende sager blev skubbet lidt i baggrunden. Det gælder f. eks. a jourføring af undervisningsplan, instrukser m. m.

Den nye medarbejder i skolevæsenets ledelse blev Arnfred Bitsch, som sidst har været seminarielærer i Skive. Bag sig har han et omfattende virke på forskellige steder og poster inden for den danske skole, og da han også har en omfattende uddannelse, må hans tilstedekomst kunne bevirke yderligere vækst i skolevæsenets kvalitet. Han er meget velkommen.

Tvillinge-skolerne anno 1879

Danmarks Ingeniørakademi

Indviet af Christian den IX
 Borgerskole, betalingskole
 Mellemskole, fra 1918 tillige realskole
 Aalborg seminarium
 Danmarks Ingeniørakademi

25. august 1879
 1879—1906
 1906—1962
 1960—1964
 1965—

Danmarks Ingeniørakademi

Indviet af ovennævnte
 Friskole, „fattigskole“
 Folkeskole, fra 1959 tillige realskole
 Danmarks Ingeniørakademi

25. august 1879
 1879—1906
 1906—1968
 1968—

5. Nyt fra skolerne

Alléskolen

Skoleåret starter med afholdelse af Pædagogisk uge i dagene 14.—18. august.

September: Den 19. afholdes det årlige planlægningsmøde. Lærerkollegiet drøfter skolens interne forhold. 1.ra er på lejrskole på Bornholm fra den 25.—30. under ledelse af lærerne fru B. Gether og Bent O. Jensen.

Oktober: 10.—13. besøg af Jørgensby skole, den danske skole i Flensborg, som vi har haft kontakt med siden 1964 — med gensidige besøg til glæde og udbytte for begge parter. Børnene fra Sydslesvig d. 11.10. om formiddagen med bus til Zoo og på besøg i den indre by. Om aftenen var der filmforevisning for gæster og værter. Den 12.10. var der arrangeret en eftermiddagstur til Rebild. Om aftenen samledes man til sang og foredrag i skolens festsal. De to skolers kor under ledelse af fru Ruth Jørgensen, Flensborg, og hr. Swing underhold med sang, og skolepsykolog Kr. Jensen fortalte om sine indtryk fra sin rejse til Kina og viste farvelysbilleder derfra. Efter forældredage i 4.e fra den 25.10. til 27.10. var forældrene indbudt til klassemøde den 31.10. på lærerværelset, og man var meget tilfreds med denne form for kontakt med skolen.

November: Den 21. havde skolen besøg af en interessant gæst, skoleinspektør Nakayama fra Tokio, som med megen interesse så skolens lokaliteter og forhørte sig om skolens struktur. I ugen 21.—25. november holdtes forældredage for alle vore 1., 2. og 3. klasser, og der var stort besøg i de fleste klasser.

December: Den første december deltog elever i salget af Julestjernen. I dagene 12.—15. december havde vi vore skolefester — for de større klasse på traditionel vis med dans som aftenens højdepunkt. For 1.—3. klasserne var der et nyt indslag. Man opførte „Rottefængerens fra Hamelm“ — i bearbejdet form. Hr. Rix læste rollen, hr. Bundgaard var rottefængerens, og de øvrige agerende mimedede. En meget fornøjelig forestilling, som morede os alle.

Juleafslutningen den 22. december foregik på sædvanlig vis — 1.—3. klasse samledes i skolens festsal — de øvrige i St. Markus kirke, hvor pastor William Larsen talte, og skolens kor medvirkede.

Januar: Den 17. og 18. var 9.b og 9.c tilhørere ved et retsmøde i kriminalretten. I 7. klasserne holdt kriminalassistent Kinch den 26. og 27. januar foredrag om ungdomskriminalitet. Den 31. januar var forældrene til eleverne i 7. klasserne indbudt til et møde, hvor skoleinspektøren orienterede om mulighederne for fortsat undervisning efter delingen ved udgangen af 7. klasse. Otte dage senere kunne forældrene komme og tale med lærerne, der så kunne meddele skolens bedømmelse med hensyn til elevens placering i 8. klasse eller realafdeling.

Februar: 7. og 8. februar holdt skolen „åbent hus“, for at alle forældre kunne få lejlighed til at blive orienteret om deres barns forhold i skolen. Der var samtidig lejlighed til at se en af skolebibliotekaren arrangeret bogudstilling.

April: Elever fra 6. klasserne medvirker den 18. april ved salget af Dybbølmærket. Den 24. april var 6.g's forældre indbudt til klassemøde. Den 28. april tog 8.b på lejrskole på Bornholm med H. B. Simonsen og Vibeke Steensen, og den 29. april tog 8.a på lejrskole i Sønderjylland med W. Tougaard og Ane Moestrup.

Maj: 8.c på lejrskole på Bornholm fra 4.—9. maj med Bjarke Bundgaard og frue som ledere. Den 17. maj medvirker skolen ved salget af F.N.-mærket, og den 24. ved „Børnenes Kontors Feriemarkedag“.

Med hr. Swing og fr. Søgaard som ledere rejste skolens sangkor den 31. maj til Wismar. Koret imødekom herved en invitation til at deltage i en koncert med Wismars egne skolekor samt elever fra byens musikskole.

I årets løb har flere klasser været på besøg på virksomheder i byen og været på besøg på udstillinger af forskellig art.

Afslutning på skoleåret den 18. juni i skolens festsal, hvor der udleveredes eksamens- og udskrivningsbeviser og overræktes flidspræmier.

Annebergvejens skole

I stedet for de elever, der blev udskrevet før sommerferien, fik vi 25 nye — 14 drenge og 11 piger. Der blev oprettet 3 nye klasser, 2 på 2. trin og 1 på 3. Skolen vil således i skoleåret have 21 klasser — én mere end sidste år. Samtidig skete der enkelte ændringer i lærerpersonalet, idet fru Hanne Christensen, som kun har været ansat her ved skolen i et år, søgte og fik embede i Randers, da hendes mand havde fået ansættelse på „Skandia“. Vi havde det bestemte indtryk, at fru Christensen i den forholdsvis korte tid var faldet godt til både blandt elever og kolleger, og at hun med ildhu og interesse gik ind i samarbejdet.

Der blev ved skoleårets begyndelse ansat to nye lærerkræfter, frk. Ellen Thygesen, Hadsund, og hr. Bjarne Ronnow, der var nydimmitteret fra Ranum Seminarium. Frk. Thygesen har tidligere været ansat her, og det glæder os hver gang „gamle“ lærere vender tilbage hertil. Det er sket flere gange før.

Sidst i august havde de store elever en vellykket skoleskovtur til Mosskov, og 2. og 3. klasserne var en tur i Lagunen.

I oktober afholdt vi som sædvanlig et forældremøde for de forældre, der havde fået børn indskrevet efter sommerferien. Skolenævnet har — som naturligt er — overtaget dette møde, idet det hører ind under dets arbejdsområde. Der blev af skolelederen givet en orientering om skolen og dens undervisning, og klasselærerne, som alle var til stede, fik talt med forældrene om de nye elevers start. Vi fik det indtryk, at det var til gensidig gavn og glæde, at et sådant møde bliver afholdt.

Fredag den 1. december blev der afholdt forældrefest for alle skolens forældre. Aftenen startede med, at forældrene talte med klasselærerne, og derefter samledes vi i gymnastiksalen, hvor den nyudnævnte viceskoleleder Bitsch holdt festtalen. Viceskolelederen talte om børns trivsel, og tilhørerne fik noget at leve op til og efterprøve i praksis.

Den sidste skoledag før jul havde vi julefest i forhallen med godter og juletale af stiftsprovst Bay.

Skolens kontaktudvalg havde i vinterens løb arrangeret tre møder for samtlige kolleger. Emnet på alle møder var undervisning, henholdsvis dansk, regning og kristendomsundervisning. En kollega indledte hver gang om emnet, og derefter var der diskussion om dagens emne. Vi synes, at vi lærte af hinanden.

Fredag før Fastelavn havde vi fastelavnsfest for de store elever med tøndeslagning, boller og dans; de små elever havde en lignende fest om lørdagen.

Den 3. marts 68 var der fest i gymnastiksalen for de elever, der er udskrevet de tre sidste år. Til underholdningen havde vi i år Bjørn Tidmand, hvilket gjorde stor lykke blandt de unge. Hovedformålet med denne fest er at holde kontakten ved lige med gamle elever, og vi havde indtryk af, at dette lykkedes i høj grad. Tilslutningen er i hvert fald god hvert år.

8. klasserne var på lejrskole på Bornholm, og klasselærerne var ledere på turen.

Desuden var 8. klasserne ude i erhvervspraktik i 14 dage på forskellige arbejdspladser — så vidt som muligt i det fag, som de havde fremsat ønske om.

9. klasserne havde i år et kursus på Specialarbejderskolen af 8 ugers varighed. Sidste år var de der kun i tre uger. I modsætning til sidste år kneb det noget — mest for pigerne — at honorere de krav, der trods alt kræves for at følge en videregående praktisk uddannelse. Men vi tror, at vore børn har behov for forsøg på samarbejde med andre, og vi er meget taknemlige for, at det kan arrangeres.

Også sporten har haft elevernes interesse, idet der i gymnastiktimerne er gjort en stor indsats for at erhverve skoleidrætsmærket. Dette havde til følge, to tog mærket i guld, to i sølv og to i bronze.

Skoleåret sluttede med afholdelse af to forældredage og med udskrivningsfesten. Antallet af udskrevne elever er dalet yderligere til kun 14 elever. Dette bevirkede, at der i det nye skoleår oprettedes en 10. kl. med 13 elever.

Afslutningsften formede sig som tidligere år med vekslen mellem tale og sang ved de festligt pyntede kaffeborde.

Skolenævnet

Referat af skolenævns møder på Annebergvej skole i tiden fra den 15.4.1966 til den 29.5.1968.

Der har været afholdt 10 møder.

På det konstituerende møde den 17.5.66 bød byrådsmedlem Poul E. Christoffersen velkommen. Man gik straks over til valg af formand. Hans Chr. Nielsen valgtes uden afstemning til formand. Skoleinspektøren valgtes til sekretær.

Undertegnede udtalte, at det nye skolenævn ikke vil gå ud over sin kompetence, men arbejde for skolens ve og vel og håbede, at skolenævnet må få et godt samarbejde med den eksisterende forældre- og lærerforening. Lærerrådsformanden, T. Therkildsen, udtalte ønsker i samme retning.

På mødet den 19.12.66 tilrettelagdes vinterens møderække.

Den 13.10.66 var man enig om at afholde forældremøde for de forældre, som har fået indmeldt elever til det nye skoleår.

Den 30.11.66 blev det store forældremøde holdt, og man anmodede skoleleder Viggo Friis om at fortælle om Specialarbejderskolens virke og formål. På mødet behandlede man meget indgående de ret store forsømmelser og enedes om at indkalde forældrene til en samtale på skolen. Hvis forældrene ikke mødte op, ville man aflægge hjemmet et besøg. Lærerrådsformanden efterlyste bestemte retningslinier. Indkaldelse for skolenævnet vil først ske, når et barn har 5 ulovlige forsømmelser i løbet af to måneder eller ved gentagne forsømmelser efter klasselærerens skøn. Der blev også fastlagt et møde på Specialarbejderskolen den 23.2.67 for forældre og de elever, som skal udskrives i 1967.

På mødet den 12.5.67 omtalte formanden i sin beretning det møde, der var blevet afholdt på Specialarbejderskolen, og som var meget godt besøgt, ca. 50 deltagere. Også de ulovlige forsømmelser var genstand for stor diskussion. Man enedes om at lade skoleinspektøren udfærdige en liste over, hvem der skal indkaldes, og datoen for indkaldelsen blev fastsat til den 22.5.67. Formanden henstillede, at hele skolenævnet var til stede. De forældre, som ikke efterkom indkaldelsen, ville omgående blive besøgt i hjemmet. Formanden omtalte mødet med daværende undervisningsminister K. B. Andersen for de fire vestbyskolars forældre og for samtlige skolenævnsmedlemmer i byen. Også ved den forestående afslutning på skoleåret, de to forældredage, anmodede formanden om, at lærerpersonalet appellerede kraftigt til forældrene om at møde talrigt op. Yderligere ville formanden i en skriftlig meddelelse, som vil blive påtrykt programmet for forældredagene, opfordre til stort fremmøde.

Møde den 22.5.67. Forhandling med 7 forældrepar, der var indkaldt. De 7 forældrepar blev bedt om at redegøre for deres børns ulovlige forsømmelser. Der mødte repræsentanter fra tre hjem. Skolenævnet fik en ret indgående drøftelse med disse. Nogle af forældrene anede overhovedet ikke, at der forelå så mange forsømmelser. Der blev på en god og bestemt måde betonet, at den slags ikke går i længden, og det vil i sidste omgang også gå ud over børnene. De forældre, som ikke havde givet møde, ville blive besøgt den 29.5.67.

Møde den 1.9.67. Formanden og skolekommissionsm. Poul E. Christoffersen havde besøgt de forældre, som ikke havde givet møde på indkaldelsesdagen. Også de gav tilsagn om at være behjælpelige med at få de ulovlige forsømmelser bragt til ophør. Fra mødet var man stærkt inde på, at lægeattester burde bruges i større udstrækning end hidtil. Forsømmelseslisterne blev gennemgået, og de viste en ret stor forbedring. Mødet med de nye indskrevne elevers forældre blev fastsat.

Mødet den 2.11.67. Formanden omtalte mødet med daværende undervisningsminister K. B. Andersen. Mødet blev holdt i Håndværkerforeningen, da der ikke var plads på Vesterkærrets skole. K. B. Andersen talte om aktuelle skoleproblemer. Formanden havde også deltaget i amtsmødet på Rebilddhus, hvor skoledirektøren og amtsskolekonsulenten holdt foredrag. På landsmødet på Nyborg Strand holdt L.O.'s nye formand en af hovedtalerne.

Budgettet blev også gennemdrøftet. Der blev fremsat mange ønsker. Lydisolerende gulvbelægning, indretning af filmslokale og anskaffelse af værktøj. Den årlige forældrefest blev fastlagt, hvor man anmodede viceskoleledertor Arnfred Bitsch om at holde et foredrag. Der blev også drøftet kørselsgodtgørelse til pedellen, som man fandt var rimelig, da skolens elever bor spredt over et stort område.

Møde den 29.5.68. Her drøftede man et par ret graverende forsømmelser. Vi besluttede, at Hans Chr. Madsen og Poul E. Christoffersen tog ud og talte med forældrene. Resultatet blev, at børnene kom i skole igen, og de har siden passet skolegangen. Lærerrådet foreslog en ændring af årsprøven, bl. a. sådan at orienteringsfagene udgår, og at der kun var prøve i mundtlig regning og dansk. Men blev enig om ikke at ændre noget, men bruge den samme fremgangsmåde som sidste år. Skolenævnet godkendte den foreslåede timeplan for det nye skoleår.

Hans Chr. Madsen.

Frydendal skole

Arrangementer for børn:

16. august: Svømmemærker. Uddeling af sommerferiens svømmemærker. Der uddeltes 3 guld-, 4 sølv- og 19 bronzemærker.

20., 21. og 22. august: Skoleidrætsstævne. I det store arrangement, der var arrangeret af lærerne F. Svendsen og K. Brix Kjølgaard, og som omfattede stort set alle idrættens discipliner, deltog alle klasser og hele lærerpersonalet, der sluttede stævnet med at vinde såvel lærerinde-pige håndboldkampen som lærer-drenge kampen. Drengene vandt derimod fodboldkampen mod lærer-forældreholdet. Efter stævnet var der sportsbal i gymnastiksalen, arrangeret af elevrådet i samarbejde med lærerne.

22. december: Juleafslutning. 1.—5. klasse: Afslutning, arrangeret af klasselærerne, i elevernes respektive klasselokaler.

6.—9. årgang: Efter „hyggetime“ i klasselokalet fællesafslutning i gymnastiksalen, hvor pastor Bjerregaard, Hans Egedes kirke, talte, skolekoret sang, ledet af lærerinde Helvi Pedersen og skoleinspektøren læste juleevangeliet.

5. marts: Skolefester. 1., 2. og 3. klasserne festede fra kl. 14,30—17,30. 4., 5. og 6. klasserne festede fra kl. 19,30—23,00. Underholdning, sanglege og dans efter program, arrangeret af klasselærerne i samarbejde med elevrådet.

6. marts: Skolefest. 7., 8., 9., 1. real og 2. real dansede og arrangerede underholdning til kl. 24,00. Elevrådet stod for arrangementet.

13. marts: Filmaften. Elevrådet arrangerede film for eleverne fra 5. klasse og opefter.

22.—27. april: Lejrskole. 1. real på Bornholm, ledet af fru L. Zaar og lærer H. Spliid.

23. april: „Lærer-krydsild“. Lærerne H. Vedel, F. Svendsen, F. Møller Nielsen og lærerinde H. Pedersen fik „nærgående“ spørgsmål fra eleverne, arrangeret af elevrådsformand Ellen Rasch. (For elever fra 5. klasse og opefter).

16. maj: Forårskoncert. De mindste elever overværede om formiddagen generalprøven på dele af forårskoncerten i gymnastiksalen.

Ud over ovennævnte arrangementer har eleverne haft besøg af følgende foredragsholdere: Overlærerne A. Andreasen og N. Niclasen, Thorshavn, (foreningen „Norden“), erhvervsvejlederne Astrid Agesen og Ester Christensen, kirkeminister Orla Møller, kriminaloverbetjent S. Kinch, lektor Stig Ohrt, gymnasieelev Stig Thornsohn, læge Tage Meyling o. a. Desuden har mange klasser foretaget ekskursioner m. v. i Aalborg og opland ledet af klasse- og faglærere, ligesom et meget stort antal klasser har afholdt klassefester og hyggeaftener med deres lærere.

Sang- og musikskolen: Foruden i skolekoret har mange elever fået undervisning i klaver, violin og blokfløjte, orff-instrumenter m. v.

Koret ledes af fru Helvi Pedersen og skoleinspektør A. Bjerre Kristiansen.

Instrumentarundervisningen har været lagt i hænderne på musikpædagogisk studerende fra Nordjysk Musikkonservatorium samt fru G. Bystrup, der har ledet musikskolens drift.

Frivillig idræt: Under ledelse af lærerinde Tove Mygind og lærer F. Svendsen har skolen haft frivillige idrætshold efter skoletid.

Kunsthonden: Udsmykningsfonden, hvis formand er fru Kildegaard Nielsen, har i årets løb købt oliemalerier af Kirsten Lundsgaardsvig og Sv. Færgemann samt enkelte litografier. Maleren P. Brøndum Sørensen forærede skolen et af sine værker som tak for børnenes tid på Frydendal skole. Kunstfondens midler fremkommer gennem overskud fra forældrearrangementer.

Dramatisk klub: Klubben, der velvilligst fik stillet lokaler til rådighed på Statens Døveskole, havde især medlemmer fra de ældste klasser og blev ledet af lærer H. Spliid.

Elevrådet: Rådet, der har repræsentanter fra 5. klasse og opefter, konstituerede sig med: Ellen Rasch, 2. real, som formand og Jens Jørgen Dambo, 6c, som næstformand.

„Wusch“s redaktion: John Jensen og Steen Rudolph. Lærerrådets repræsentanter: viceskoleinspektør, fru K. Mortensen og lærer H. Vedel.

Arrangementer for børn og forældre:

17. januar: „Forsømmer hjem og skole børnenes og de unges seksualundervisning?“ Indledere: Elevrådsformand Ellen Rasch, arkitekt Magnus Jensen, læge Halvor Heuch, skoleinspektør A. Bjerre Kristiansen. Mødet, hvortil eleverne fra 8. skoleår og opefter var indbudt, affødte en livlig debat — også fra salen — og blev afsluttet af skolenævnformand Poul Jensen.

1. maj: „Bunburry“. Skolens dramatiske klub opførte foranstående, kendte Oscar Wilde-komedie til fordel for Røde Kors' Vietnamindsamling i Døveskolens sal, der velvilligst var stillet til rådighed for formålet. De mange tilskuere fik en fin teateraften ud af forestillingen, der var iscenesat af lærer H. Spliid, der efter tæppefaldet fik overrakt blomster af elevrådsformand Ellen Rasch, der ligeledes rettede en tak til tilskuerne og til Døveskolen for lån af salen.

16. maj: Forårskoncert. Ca. 100 børn sang, spillede og dansede i den tætpakkede sal. Arrangementet lededes af sang- og musikhæderne G. Bystrup, Helvi Pedersen, Steen Bach Wilhelmsen, fru L. Reinhardt og frk. I. Bjørnvig.

Formningslærerne G. Vangsgaard og K. Brix Kjelgaard havde sammen med elever udsmykket salen.

15. og 16. maj: Bogudstilling. Skolebibliotekar Karl Stenstrups bogudstilling i nr. 3 blev besøgt af alle skolens elever — ligesom et stort antal forældre besøgte den interessante „biblioteksreklame“.

20. juni: Afslutning og udstilling. Afslutning for de elever, der udskrives af skolen, finder sted torsdag den 20. juni kl. 19,30. Børnenes forældre er meget velkomne.

20. juni: Udstilling. Årets arbejder i formning, sløjd, håndgerning m. m. udstilles. Børn har kun adgang i følge med voksne.

Arrangementer for forældre:

2. november: 1. klassernes forældremøde. Foruden af lærerinde Tove Hansen, der talte over emnet „Overgangen fra hjem til skole“, talte skolenævnensformand Poul Jensen og skoleinspektør A. Bjerre Kristiansen. Lærerinde Helvi Pedersen og skoleinspektør A. Bjerre Kristiansen dirigerede sangkoret, og efter kaffen samledes deltagerne i klasse-lokalerne med dansk- og regnelærerne i de respektive klasser.

20. november: „Erhvervslivets krav til folkeskolen“. I samarbejde med Høbrovejens skole og Seminarieskolen arrangeredes en rundbordssamtale i Aalborg Seminariums fest-sal over ovenstående emne med følgende indledere: Skolekommissionsformand, forstan-der Viggo Friis (L.O.), ingeniør Sv. Simonsen, Aalborg (Arbejdsgiverforeningen), di-rektør J. J. Lund (Handelsstanden), seminarierektor N. T. Kjelds (Folkeskolen). Afte-nen blev ledet af skolenævnensformand Poul Jensen.

7. december. 7. klassernes forældremøde. „Det kommende skoleår“ blev belyst af erhvervsvejleder Verner Mørk og skoleinspektør A. Bjerre Kristiansen, hvorefter for-ældrene blev indbudt til konsultation med lærerne.

1. februar: „Arbejdet i 6. og 7. klasse“. Ovennævnte emne var genstand for behand-ling ved et forældremøde for 6. klassernes forældre af skoleinspektør A. Bjerre Kristian-sen. Efter kaffebordet var der lejlighed til at konsultere klassens lærere angående hver enkelt elev.

29. februar: „Åbent-hus-arrangement“. Konsultationsaften, hvor samtlige lærere, skole-nævnensformand Poul Jensen og skolepsykolog Kr. Jensen var til stede.

25. april: „Aktuelle skoleproblemer“. Efter skolenævnets beretning, der blev aflagt af formanden, pedel Poul Jensen og elevrådsberetningen ved formanden, Ellen Rasch, bely-ste — efter korunderholdning og kaffebord — viceskoleledirektør A. Bitsch ovennævnte problemer som oplæg til diskussion. Skolekommissionsmedlem, direktør K. O. Jensen, skolenævnensformanden, viceskoleledirektøren og skoleinspektøren stod for „skud“ fra for-samlingen.

1. november—29. februar: Klasseforældremøder. Som sædvanlig har et meget stort antal af skolens klassers forældre været inviteret til forældredage og klasseforældremøder på skolen. Disse møder har i deres indhold varieret meget, da klasselæreren i samarbejde med regnelæreren laver og leder arrangementerne. Denne mødeform er — at dømme efter deltagerantallet — meget populær hos forældrene.

5. oktober—21. marts: Gymnastik for forældrene. De to mødrehold lededes af lærer-inde, fru L. Zaar med lærerinde, fru A. Skaarup ved klaveret. Den 21. marts afholdtes afslutningsfest på lærerværelset.

Skolenævnet

Nogen egentlig beretning om hvad nævnet har lavet, kan det jo ikke blive, da alt hvad der er foregået, er sket i samarbejde med skolens inspektør og lærere. Vi har fra nævnets side søgt at leve op til det samarbejde og sammenhold, der var, før vi kom til. Om det helt er lykkedes, må vi lade andre om at dømme.

Skolenævnet ved Frydendal skole har i de første to år holdt 31 møder, der mest har været præget af forholdene omkring skolen og de arbejdsvilkår, der bydes lærerne og børnene. Desværre ser det ikke ud til, at vore anstrengelser har været til nogen nytte, idet

de bevilgende myndigheder ikke vil erkende, at man har forsømt dette område, til trods for at prognoserne viser, at der er hårdt brug for en tredje skole. Børnetallet vil da i 1973 være på ca. 2400 børn inden for skoledistriktet, og deri er ikke medregnet Gug, som bliver indlemmet i 1970.

Vi har i nævnet behandlet en række sager angående forsømmende og forsømte børn, og vor opfattelse er den, at der mangler meget i samarbejdet mellem skole, børne- og ungdomsværnet. Arbejdsgangen er efter vor mening for langsom, hvis hjælpen skal gives i tide.

Vor vigtigste opgave er at øge kontakten mellem skole og hjem. Der har på Frydendal skole været afholdt 6 store forældremøder, hvor man har givet forældrene orientering om de aktuelle ting inden for undervisningsområdet, der har vist sig at have meget stor interesse fra forældrenes side. Endvidere besluttede vi på vort første nævnsmøde, hvert år i april måned, at afholde et forældremøde med beretning om skolens og nævnets arbejde i det forløbne år ud fra den motivering, at når vi kommer til valg af skolenævn, er der ingen, der er uvidende om hvad nævnets arbejde består i. Endvidere har vi deltaget i arrangementer på skolen, når vor nærværelse har været ønsket: Åbent hus, forårskoncert, dimission m. m. Endelig skal tilføjes, at i nævnsmøder deltager formand og næstformand for elevrådet, hvilket vi har haft stor glæde af.

Poul Jensen.

Hobrovejens skole

Arrangementer for forældrene:

5. september: Klasseforældremøde i 8.a ved fru Marie Johansen.

4. december: I forbindelse med en forældredag på skolen, hvor forældre med børn i 1. klasserne var inviteret til at følge barnets skoledag, var der om aftenen arrangeret et møde for forældrene, hvor skoleinspektør W. B. Kirkholm orienterede om skolen, og hvor skolepsykolog Sv. Søltøft fortalte om skolernes hjælpeforanstaltninger for børn, der havde et eller andet handicap.

25. januar: Vort almindelige „Åbent hus“ arrangement, hvor hele skolens personale var til stede og kunne konsulteres af interesserede forældre.

16. februar: Møde for forældre med børn i 7. klasse, hvor skoleinspektør W. B. Kirkholm orienterede om delingen ved udgangen af 7. klasse. Efter orienteringen havde forældrene mulighed for yderligere at konsultere klasse- og faglærere.

27. februar: Klasselærerne for 9. klasserne (J. Madsen, Henny Poulsen og Henning Nielsen) havde inviteret forældre og elever til at deltage i et møde, hvor de skolemæssige muligheder efter 9. klasse blev drøftet. Viceinspektør Niels Kjær indledte om emnet.

28. februar: Forældrenævnet havde indbudt til et møde med erhvervsvejleder K. Boisen som taler over emnet: Vore børns fremtid. Mødet blev ledet af skolenævnets formand, fru I. Stetter.

6. maj: Fru Marie Johansen havde denne aften indbudt forældre og elever til et orienterende møde om den kommende lejrskoletur.

7. maj: 5.c og hr. Jens Bach Sørensen inviterede denne dag til forældreaften med et meget stort program: Først opførte eleverne børnekomedien „Lene med guldsækken“, dernæst gav skolens springpiger opvisning i gymnastiksalen, hvorefter nogle elever opførte en sangsketch, medens andre rettede an til kaffebord.

Arrangementer for eleverne:

Skoleåret har været præget af megen forskelligartet aktivitet, og det vil være helt umuligt at nævne det hele. Elevrepræsentantskabet har sat mange små aktiviteter såsom popklub og klubvirksomhed i gang med større eller mindre held. Mange klasser har foretaget ekskursioner til udstillinger på museer, kunstgalerier, frihedsudstillinger på Sønderbro skole, virksomhedsbesøg, besøg på mødrehjælpen m. m., ligesom vi som de tidligere år har haft brandpræventive foredrag for 6. klasserne, kriminalpræventive foredrag for 7. klasserne, foredrag med film om tandpleje for forældre og elever i 1. klasserne, foredrag om eerhvervsvejledning i vore afgangsklasser og besøg på færdselsskolen for 4. og 5. klasserne m. m.

Af lidt mere omfattende arrangementer skal nævnes: at den

25.—31. august: 9.abc var med lærerne J. Madsen, Henny Poulsen, H. Nielsen og Tove Schwab på lejrskole i Åbenrå.

11.—23. september: Vore elever i 9. klasse på erhvervspraktik.

22. december: Juleafslutning for de større elever i Ansgar kirke, hvor pastor Lundberg talte for børnene, og skolens kor under ledelse af hr. K. A. Hansen underholdt.

27. marts: Skolebal, der i år forsøgsvis blev afholdt i Vejgaardhallen. Ved skoleballet var der optræden af skolens egne amatører.

6. og 7. april: 7.f på ekskursion i Hammer Bakker med fru Inge Christensen og fru Tove Schwab.

4. maj: 2.ra på ornitologisk ekskursion til Gøl sammen med hr. K. A. Hansen.

7.b tager sammen med lærerinderne H. Poulsen og K. Schønnemann på tur til Göteborg.

9. og 10. maj: 6.d tager på Blicher-tur til Tjele, Lysgaard, Daubjerg, Mønsted og Viborg under ledelse af hr. E. Hedegaard Nielsen.

16. maj: 6.e tager under ledsagelse af fru Hanne Knudsen på kirketur til Vendsyssel.

18.—25. maj: 8.a med fru Marie Johansen og hr. I. Guldager på „Nordisk lejrskole“ i Hillerød.

11. juni: 7.cd på ekskursion til Hvidsten, Stentrup og Århus med lærerinderne Inge Søltøft og Ellen Aagaard.

24.—31. juni: 7.a tager under ledelse af hr. Ib Guldager og frue på ferierejse til Bornholm.

I årets løb har skolens meget dygtige gymnastik- og sportsgrupper deltaget i en lang række stævner, og det tjener børnenes trænere, hr. J. Bach Sørensen og hr. Ib Guldager, til megen ære, at eleverne overalt har placeret sig meget fornemt i konkurrencerne. Adskillige gange har vore hold været vindere, og de har hjembragt mange pokaler. Deraf flere som ejendom.

I det forløbne skoleår har skolen som gave fra direktør Jens Jul Studstrup modtaget en serie diaspå med tilhørende lydbånd om handicappede børn.

Skolenævnet

Skolenævnet ved Hobrovejens skole har behandlet sager af meget forskellig karakter. Som eksempler på yderpunkter kan nævnes forældrekritik af for dårlige kladdehæfter, som end ikke kan holde til, at børnene visker i dem, og alvorlige problemer som hyppig skulkeri af børn fra bestemte familier.

Angående det sidste har vi bedt børneværnet tilbyde skulkerne og deres forældre familievejledning, så børnene kan hjælpes af med den uheldige vane, der evt. ellers kan udvikle sig til kriminalitet.

Skolenævnet har alene eller sammen med andre skolers nævn arrangeret møder med foredrag og diskussion, og nævnets medlemmer deltager så vidt muligt i klassemøder o. a., hvor der er lejlighed til kontakt med skolens forældrekræds.

Ivy Stetter.

Kjellerupsgades skole

I sommerferien 1967 var den afgående 3. real med hr. Laage-Petersen på en 5 dages tur til Norge. Turen gik via Frederikshavn til Larvik, hvorfra kørtes til Rjukan. En planlagt bestigning af Gaustatoppen måtte delvis opgives på grund af øsregn, men eleverne fik i Kongsberg lejlighed til at se sølvminerne og den gamle og kønne kirke fra Chr. 4.'s tid. — Turen, der det meste af tiden var begunstiget af fint vejr, fik i alle henseender et vellykket forløb.

Umiddelbart efter det ny skoleårs begyndelse var II real med hr. Preben Ott i lejrskole på Bornholm.

I øvrigt har mange af klasserne sammen med deres klasselærere i årets løb været på udflugter og ekskursioner til forskellige egne.

Den 29. september besøgte pastor Christensen på opfordring 8.a og besvarede elevernes spørgsmål om en præsts gerning og opgaver.

Samme dag havde vi besøg af turistchef Kåre Ystanes, Hardanger, der holdt foredrag med film for III real.

30. oktober besøgte 9.b med hr. Erik Petersen i forbindelse med faget orientering Aalborg Kloster, hvor også et par af eleverne til deres endelige eksamen gjorde rede for deres arbejde med dette emne.

Den 1. november holdt fru bankdirektør Toft fra foreningen „Svalerne“ foredrag om Abbé Pierre og hans arbejde. Foredraget blev holdt for de ældste klasser på elevrådets initiativ og havde til hensigt at aktivisere disse i en indsamling til Indien, der omfattede hele skolen og først sluttede i maj.

21. november—2. december var 9. klasserne i erhvervspraktik.

26. november afholdtes fælles møde for både forældre og elever i 7. klasserne, hvor inspektøren først redegjorde for de skolemæssige muligheder efter 7. skoleår, specielt med henblik på de valgfrie fag i kursusskolen. Der blev endvidere talt af frk. Agesen fra Erhvervsvejledningen, der stærkt fremhævede betydningen af fortsat skolegang. Efter denne orientering stillede klasselærerne sig senere på året til rådighed med vejledning og råd vedrørende valg af fag.

15. december afholdtes skolefest. Om eftermiddagen for 1.—5. klasse og om aftenen for 6. kl. og opefter. For hver afdeling opførtes under instruktion af hr. Erik Petersen en komedie for de mindre klasser Susanne Palsby: Et juleeventyr og for de større opførtes Soya: En ærgrelse på vandring.

18. december opførtes komedierne fra skolefesten for forældrene, og ved samme lejlighed var der foredrag af viceskolelederen.

22. december juleafslutning i pigernes gymnastiksal i 2 hold med luciaoptog, uddeling af idrætsmærker m. v.

I februar var der af 13 danske missionselskaber arrangeret en udstilling i formningslokalet. Udstillingen var særdeles velegnet til støtte for undervisningen i religion og orientering og blev besøgt af de større klasser i dagens løb. Om aftenen holdt vi åbent hus for forældrene, der havde lejlighed til at tale med lærerne og bese udstillingen.

Der har herudover i årets løb været afholdt dels en række klasseforældremøder med kaffe på lærerværelset, dels timed med demonstration af undervisningen eller forældreuge, hvor forældre kunne komme og overvære undervisningen, når de ønskede.

16. marts havde vi besøg af rejselærer fra foreningen Norden. Marie Gardner Kråle fra Larvik holdt foredrag for eleverne i de ældste klasser.

19. juni afslutningshøjtidelighed i pigernes gymnastiksal med uddeling af flidspræmier.

Poul Pagh's Gades skole

Lige efter skoleårets begyndelse var 4. og 5. klasserne på færdselsskolen. Senere holdt kriminalpolitiet foredrag om brandværn for 6. klasserne, og 7. klasserne fik foredrag om kriminalitet. Den 19. september holdt overbetjent Karl Peter Madsen foredrag om besættelsestiden for 9. kl., 2. real og 3. real. På FN-dagen holdt dyrlæge Poul Krabbe foredrag om FN for de øverste klasser.

I september fik 7. kl., 9. kl. og 3. real erhvervsvejledning, og senere kom 9. klasserne og 8. læseklasse ud i erhvervspraktik i 14 dage.

Sidst i april rejste 8.c på lejrskole i Østrig. Turen blev en meget stor oplevelse for alle deltagerne. I maj var 9.c på lejrskole på Bornholm. I de fem dage opholdet varede, foretoges ture rundt på Bornholm og til Christiansø. Af virksomheder besøgte et silderøgeri og et stenbrud samt en keramikfabrik. 8.b rejste i juni på lejrskole i Harzen. Turen fik et godt forløb og blev uden tvivl en stor oplevelse for eleverne, da mange af dem var i udlandet for første gang.

En del klasser har været på en-dags ekskursioner: 7.c til Hjerl hede og Viborg domkirke. 8.a og 9.b til Buderupholm, Ravnkilde og Rebild. 7.a til Jetsmark, Saltum og Vrensted kirker, Børglumkloster, Lønstrup, Mårup kirke, Rubjergknode fyr samt Løkken redningsstation og fiskeaution. 1. realklasse var på ekskursion til Lindholm høje, Løkken, Børglum, Vrensted, Rubjerg, Lønstrup, Saltum og Vildmosen. En del klasser har aflagt besøg på museet og i zoologisk have. Medlemmer af skolens færdselspatruljer deltog på grundlovsdagen i en vellykket udflugt til Gøteborg.

Den årlige skoleskovtur, hvor 2.—5. klasserne deltog, gik som sædvanlig til Tolne.

Elevrådet afholdt skolebal i december i skolens gymnastiksal for de større elever, og i februar for 4.—7. klasserne. I april holdtes atter skolebal på to aftener. Den 21. december arrangerede elevrådet julefest i gymnastiksalen for 1.—3. klasserne. Den følgende dag holdt skolen juleafslutning med 1. og 2. klasserne i gymnastiksalen og for de øvrige klasser i Vor Frelsers kirke.

I november holdtes klasse-forældremøder, hvor forældrene til børn i 1. klasserne havde lejlighed til at høre på undervisningen og til at tale med børnenes lærere. I årets løb har en del af de øvrige klasser holdt lignende møder.

Ligeledes i november blev forældrene til alle skolens elever indbudt til et møde, hvor skolelæge, fru Hess Thaysen og overtandlæge N. U. Brams orienterede om nogle af de problemer, som er fælles for hjem og skole. Forældrene så en film om tandsygdomme, forkert og rigtig ernæring og om rigtig tandbørstning. På forslag fra nogle af forældrene blev denne film i den følgende uge vist for så mange af skolens klasser som muligt.

I februar holdtes et møde, hvor forældrene til eleverne i 7. klasserne blev orienteret om deres børns muligheder for fortsat undervisning.

Derefter blev forældrene til alle skolens elever indbudt til at komme på skolen en aften til samtale med lærerne.

I maj indbød præsterne ved Vor Frelzers kirke skolens religionslærere til en uformel samtale i pastor Gaubs hjem om de fælles problemer. Mange af skolens lærere tog imod indbydelsen, og man havde en udbytterig aften.

Skoleidrætsmærket blev taget af 66 elever, og i sparekassens turnering i indendørs fodbold blev skolens piger vindere, mens drengene nåede semifinalen.

Ved udskrivningen blev overlærer A. Jørgensens legat uddelt til Leif Rasmussen (9.a) og Winni Niemann Jensen (9.b). Skolens jubilæumslegat gik til Kirsten Frost (9.c), Torkild Mølgaard Christensen (3.r) og Annette Møller Pedersen (3.r).

I dette skoleår havde lærer T. Kjeldsen orlov for at kunne følge undervisningen på Statens biblioteksskole.

Rantzaugades Skole

Dette sidste skoleår på Rantzaugades skole kom i nogen grad til at stå i afviklingens tegn. Før jul gennemførte skoledirektør Hjalmar Thomsen et rundspørge til elevernes forældre for at få et overblik over, hvor eleverne primært ønskede at blive flyttet hen. Resultatet af forespørgslen blev, at de fleste ønskede at komme til Kjellerupsgades skole. Af hensyn til kontinuiteten i elevernes skolegang og for at holde lærerstaben samlet var der givet tilladelse til, at eleverne i 5. og 6. klasse samt realafdelingen og kursus skolen måtte fortsætte deres skolegang på Vester Mariendal skole. Forældrene var naturligvis kede af, at skolen skulle nedlægges, men det er det absolutte indtryk, at takket være den rolige afvikling har kun få implicerede fundet anledning til at klage.

Ved skoleårets begyndelse kunne vi byde velkommen til to nye kolleger: frk. Liss Nielsen fra Frederikshavn og fru Inger Larsen fra København.

Elevrådet startede sin virksomhed ved et møde den 23. august. Lærerrådets repræsentanter var fru Tove Harsberg og hr. Eigil Lund.

Den 27. september afvikledes skolens idrætsdag. 6.—10. årgang dystede i Skovdalen, medens 1.—3. klasse passede den normale skolegang.

I september var 6.b og 7.a med frk. L. Larsen og hr. T. Poulsen på ekskursion til Århus, hvor man besøgte Den gamle By og Det naturhistoriske Museum. Før efterårsferien var 2.ra på lejrskole på Bornholm med fru H. Rasmussen og hr. O. Kjærstrup. 9.f og 8.t besøgte Hjerl hede og Viborg domkirke under ledsagelse af fru L. Korsbæk Jensen og hr. H. Clemmensen.

Den 29. september, 6. og 13. oktober havde vi klasseerhvervsvejledning ved frk. Else Kristensen. Tirsdag den 7. november holdt kriminalassistent Kinch præventivt foredrag om el-, brand- og gasulykker for 7. kl.

Midt i november var der arrangeret aftenklasseforældremøder for 1. klasserne kombineret med forældredage, hvor forældrene kunne overvære undervisningen.

Den 29. november havde vi skolefest for 1. klasserne fra kl. 15—18. Der blev leget og danset i gymnastiksalen. Her og senere for de større elever opførtes med stor succes „Manden med sækken“. Festerne for de mellemste og største elever afsluttedes med dans: Millershow til de mindre og pigtråd til de store.

Juleafslutningen holdtes som sædvanlig i Frue kirke med alle elever.

I februar måned var der forældremøder i form af åbent hus for 2.—6. kl. Senere for kursus skolen og realafdelingen. Ved det særlige møde for 7. kl. fortalte Kjær om elevernes mulighed for fortsat skolegang, specielt med hensyntagen til skolens nedlæggelse.

Ved dimissionsfesten i gymnastiksalen talte Kjær til eleverne og uddelte eksamensbeviserne. Medlem af skolenævnet hr. S. Gullaksen havde ordet og takkede for veludført arbejde i de gamle bygninger, som man nu måtte forlade.

Personalets afsked med den veltjente skole markeredes ved en frokost på Rebildhus efter sidste skoledag.

Skolenævnet

Da skolenævnet på det første møde i maj 1966 vidste, at skolen skulle nedlægges til august 1968, enedes vi om at være skolevæsenet behjælpelig med en rolig og gnidningsløs afvikling af skolen, så børnene mindst mulig mærkede de opløsningstendenser, der kunne opstå, samt medvirke til, at børnene blev placeret på andre skoler efter deres og forældrenes ønske.

Vi mener at have opnået det ønskede ved udadtil at tale så lidt om nedlæggelsen som muligt, men har selvfølgelig medvirket til og ved alle de møder og „Åbent hus“ arrangementer, der har været nødvendige for at informere forældrene om Deres barns standpunkt i skolen samt ved demonstrationsaftener for forældre til 1. klasserne fortale om skolenævnet og dets virke.

Vi har ligeledes søgt at holde sammen på lærerpersonalet ved at informere dem om, hvorledes nedlæggelsen skulle foregå, ved bl. a. at bede skoledirektøren mødes med lærerne, for at også han kunne bekræfte over for dem, at man fra skolevæsenets side ønskede, at samtlige lærere blev overflyttet til den nye skole, vi har dermed undgået den utryghed og lyst til at søge andet steds hen, som vi før har set.

Vi kan således sige, at takket være en meget dygtig skoleleder og lærerrådsformand har vi fået afviklet Rantzausgades skole på en for børnene og forældrene rolig og god måde.

Holger Larsen.

Ryegade skole

Skolens elevtal var pr. 1. september 1967: 694.

I dette tal er medregnet 63 elever fra Frydendalkvarteret placeret i 1.c, 1.d og 1.e. Disse elever har samlet skoletid og transporteres med skolebus til Ryegades skole. Desuden er der nu på 6. år oprettet særlige 2. realklasser på skolen for elever, der efter 9. klasse ønsker at tage realeksamen på 2 år. Eleverne kommer fra hele Aalborg. Inter-

essen for de særlige realklasser har hvert år været stigende. Til næste skoleår er der således tilmeldt ialt 88 elever til disse klasser.

Skolenævnet har i samarbejde med skolenævnene ved Annebergvejens, Poul Paghsgades og Vesterkærets skoler arrangeret en del møder angående tidens skolespørgsmål, bl. a. et stort møde i Håndværkerforeningen med tidligere undervisningsminister K. B. Andersen, som talte om „Aktuelle skoleproblemer“. Der deltog ialt ca. 300 forældre i mødet.

Sidst i september besøgte turistchef Ulf Kløve, Geilo, skolen og viste to dejlige farvefilm fra Norges skønne vinterland og causerede over samme emne. I november talte major S. W. Jørgensen om „Slædepatrulje på Østgrønland“, medens maskinchef Lindgren fra „Foreningen til Søfartens Fremme“ talte om „Fra muskelkraft og vindkraft til maskinkraft“.

Kriminalassistent Kinch har i 8. klasserne og i 1. realklasse talt om ungdomskriminalitet, medens han i 7. klasserne holdt foredrag om „Brand“. Erhvervsvejleder Boysen orienterede eleverne i 3. rabc om „Hvad jeg skal være“, og erhvervsvejleder Else Christensen spurgte eleverne i 9. ab om deres ønsker med hensyn til de 14 dage, de skulle ud i erhvervspraksis. Desuden blev alle ovennævnte elever indbudt til „Erhvervsoplysning ved fagfolk“ i Aalborghallen.

Endvidere har eleverne i årets løb haft lejlighed til at se Skolescenens samt Skolebios forestillinger, ligesom de har kunnet overvære „Musik og Ungdom“s koncerter i Aalborghallen.

Adskillige virksomheder og institutioner samt byens kirker, Aalborg Kloster, Slottet m. m. er i årets løb blevet besøgt af skolens elever i tilknytning til undervisningen i særdeleshed i forbindelse med faget orientering. 3. realklasserne og 9. klasserne overværede retsmøder i kriminalretten.

Eleverne i 4. og 5. klasserne fik praktisk undervisning i færdselslære i færdselsskolen i Vesterkæret.

Elevrådet har i årets løb arbejdet meget energisk, dog med nogen slagside til det rent underholdende. Ved elevrådsmøderne har man haft mange gode ideer, som det dog har knebet noget med at føre til vejs ende.

Der er dog ingen tvivl om, at elevrådets arbejde har en meget stor betydning for skolens daglige liv.

Der har således været afholdt skolefester med underholdning af forskellig art, hyggeaftener, diskussionsaftener bl. a. med „Lærerne i krydsild“ m. m., ligesom man arrangerede en indendørs fodboldturnering i Stadionhallen.

Endnu flere klasser end tidligere år har været på ekskursion og udflugter, bl. a. til Gøteborg, Viborg, Silkeborg, Himmelbjerget, Øm Kloster, Hjerl hede, Mønsted kalkminer, Den gamle By i Århus, Fyrkat, Lindholm høje, Egholm, Buderupholm og Moskov.

I sommerferien rejste realisterne til Lugano, og 7. a var i Kristiansand og Setesdalen.

Juleafslutningen fandt som tidligere år sted i Vor Frelsers kirke, hvor pastor Gaub talte, og skolens pigekor sang under ledelse af hr. Kr. Andersen. Medlemmerne af pigekoret aflagde i dagene før jul i Sct. Luciaoptog et besøg i klasserne.

I marts måned indsamlede eleverne 522,75 kr. til Dansk Røde Kors' Vietnamhjælp, og i december solgte de Unicef-kort for 861 kr. I årets løb har eleverne desuden været

mærkesælgere på 5 „mærkedage“, én mere end sidste år. Der er efterhånden blevet for mange af disse dage. Det er svært at sælge mærkerne. Burde skoleelever ikke fritages for dette hverv?

I marts måned havde skolen besøg af to hold jubilarer, der fejrede 25-års dagen for deres realeksamen.

Som sædvanlig har alle forældre i årets løb været indbudt til forældremøder på skolen, idet der har været klassemøder, klasserækkemøder samt en „Åbent hus“ aften. Sidstnævnte aften var samtlige lærere til stede, så man havde lejlighed til at få hver enkelt i tale.

Sønderbroskolen

I begyndelsen af skoleåret var 4. og 5. klasserne på færdselsskolen. I august, september og oktober var en del klasser på ekskursion eller i lejrskole.

31. august—6. september: 8.d på Bornholm under ledelse af lærer P. Aarup.

6. september: 6.c på ekskursion til Den gamle By i Århus og Øm Kloster under ledelse af frk. Stelzner.

11.—16. september: 9.a i lejrskole på Bornholm under ledelse af lærer M. Petersen.

22. september: 7.c på ekskursion til Den gamle By og Øm Kloster, leder lærerinde Aase Rasmussen.

27. september: 8.a på ekskursion til fiskerbyer ved Vendsyssels østkyst og Hirtshals, leder overlærer Børge Jensen.

24.—28. oktober: 10. klasse under ledelse af lærer A. Henriksen på studierejse til Øst- og Vestberlin. En virkelig udbytterig og spændende tur, hvor eleverne fik indblik i storpolitikken på nærmeste hold og oplevede noget af „den store verden“ uden for vort lille land.

I april, maj og juni genoptoges ekskursioner og lejrskoler. Blandt andet kan nævnes, at 9.b var på lejrskole i Harzen under ledelse af K. Mogensen.

Fra marts og skoleåret ud har adskillige klasser været på små ture i omegnen, ligesom mange klasser, særlig de store, har været på udstillinger og institutionsbesøg.

I november måned var der „åbent hus“ for førsteklasseernes forældre, ligesom der har været afholdt en del klasseforældreaftener i årets løb.

Særlig bemærkelsesværdig var Feature-ugen:

I ugen 15.—20. januar 1968 stod undervisningen i 8.-9.-10. klasserne i folketingsvalgets tegn, idet disse klasser arbejdede med en feature „Valg 68“ i de obligatoriske fag ÷ gymnastik.

Ideen fremkom allerede i efteråret 67 — på initiativ af lærer A. Henriksen — med det formål at udvikle et samarbejde klasserne imellem. De nærmere retningslinier blev afstukket på et par møder i december, og emnet for featuren blev bestemt på et møde med repræsentanter fra de nævnte klasser, idet man i det valgte emne så en mængde muligheder for aktiviteter — såvel i grupper og klasser som i større forsamlinger. De deltagende lærere delte herefter arbejdet med planlægning og hjemskrivning af materialer. Først i januar var programmet klart, og underemner fordeltes til klasserne, alt efter klassernes ønsker og klassetrin. I alt indgik 150 elever og 10 lærere i arrangementet, hvis arbejdstimer kom til at bestå af klasses timer, fællestimer og frivillige timer. I ugens

løb blev der i fællestimer vist film og holdt foredrag om de politiske „ismer“, og onsdag den 17. var der i skolens gymnastiksal — i samarbejde med Aalborg kommunale ungdomsskole — stort vælgermøde med repræsentanter fra alle 10 politiske partier. Mere end 400 unge orienteredes her kort om partiernes program, og et panel af 4 elever stillede spørgsmål, som var modtaget i forvejen.

Ugen kulminerede om lørdagen i en fællesudstilling af, hvad klasserne havde fremstillet af plancher, valgplakater m. m. i ugens løb — og sidst, men ikke mindst elevernes eget prøvevalg i de „rigtige“ valglokaler. Heri deltog også realafdelingens elever, så der blev afgivet 252 gyldige stemmesedler, og der var noget af den „gode, gamle“ spænding til stede, efterhånden som resultaterne blev bekendtgjort.

Lærernes erfaringer fra ugens løb er gode, ikke mindst opmuntrende var det, at samarbejdet gik så flydende, så det bliver sikkert ikke sidste gang, der bliver arrangeret feature-uge på Sønderbroskolen.

Årets skolefester fandt sted mandag den 27. november for 1. og 2. klasserne. Tirsdag den 28. for 3.—5. klasserne. Onsdag den 29. for 6.—7. klasserne og tirsdag den 30. for 8.—10. skoleår. Juleafslutningen fandt sted 22. december kl. 9 for de store klasser og kl. 10,30 for de små klasser. Som sædvanlig medvirkede skolens kor, og pastor Chr. Christensen, Vor Frue kirke, holdt juletaalen.

I årets løb har vi haft besøg af kriminalassistent Kinch, der for 7. klasserne holdt foredrag om kriminalitet. I november og december var der erhvervsvejledning for afgangsklasserne, og marts-april og maj var 8., 9. og 10 kl. i erhvervspraktik.

Skolen har som sædvanlig deltaget i 4 „mærkedage“. I februar-marts har vi haft de sædvanlige forældremøder med 7. klasses forældre og „åbent hus“.

Sidste skoledag for afgangsklasserne var den 22. maj, som fejredes med forskellig festivitas og kaffebord med lærerne. For ikke-eksamensklasserne var der forældredage 10., 11. og 12. juni. Eksamensklasserne havde oprykningssprøver i ugen 10—15. juni.

Den 18. juni afholdtes dimissionsfest for afgangsklasserne. Koret sang, og skoleinspektøren talte og uddelte eksamensbeviser.

Skolenævnet

Da skolenævnet har som opgave at formidle et samarbejde mellem hjem og skole — en opgave, der ikke kan løses uden skolens medvirken — var det naturligt, at nævnet indledte sin funktionsperiode med et kontaktmøde med lærerkollegiet ved skolen. Tilsynslovens bestemmelser og samarbejdsformer mellem hjem og skole var aftenens emner. Der var fuld enighed om, at et øget samarbejde var ønskeligt for at løse de undervisnings og især de opdragelsesmæssige opgaver. Fra forældrerepræsentanternes side blev meddelt, at det var hensigten efter behov at arrangere møder, der henvendte sig til den samlede forældrekræds, men at man i øvrigt anså et samarbejde i de mindste enheder for den bedste form og derfor gerne så en forøgelse af bl. a. de såkaldte klasseforældremøder.

Der har i den forløbne periode været afholdt 12 skolenævnmøder, ligeligt fordelt på de 2 skoleår. De fleste af de opgaver, der hører under nævnets område, har været til behandling.

Med hensyn til de forsømmende børn kan det nævnes, at der har været såvel skriftlig som personlig henvendelse til forældre. Problemet med de forsømmende børn har været

vanskeligt, da skolen har utilstrækkelige muligheder for at klare denne sag. Det er derfor glædeligt, at der på dette område er bebudet en forandring.

Arrangementer for forældre:

8. marts 1967: Skoledirektør Hjalmar Thomsen holdt foredrag for forældrekræden om emnet „Hvad kan forældrene gøre, for at deres børn kan få det bedst mulige udbytte?“ Skolens kor medvirkede. Ca. 200 deltog i mødet, der sluttede med forhandling ledet af skolenævnensformanden.

6. november 1967: Kirkeminister Orla Møller talte for forældrekræden over emnet „Ung i dag“. 160 deltog i mødet. Efter det gode foredrag var der lejlighed til at stille spørgsmål til taleren, der på en livfuld måde besvarede dem. Mødet sluttede med fælles kaffebord, og skolenævnensformanden takkede for det gode fremmøde.

I 1968 havde man planlagt to mødeaftener, som desværre på grund af særlige omstændigheder måtte annulleres.

Sv. Jensen.

Vejgaard vestre skole

Klasseforældremøder har, som tidligere år, været afholdt med stor tilslutning og interesse.

9. klasses elever har været ude i 14 dages erhvervspraktik, og erhvervslederne har besøgt skolen og talt med afgangsklasserne om erhvervsvalg.

4. og 5. klasserne har deltaget i undervisning på politiets færdselsskole.

Kriminaloverbetjent Kinch har holdt foredrag og vist lysbilleder om brandfaren ved elektricitet m. v.

Skolepatruljen har været i Sverige ledsaget af lærer Jørgen Pedersen.

10. klasse og II. real har haft lejr tur til Hammer bakker med lærer Klemmen Klems. Eleverne lavede selv mad, opstillede arbejdsplan, arrangerede aftenunderholdning, sportsskampe o. lign.

I. real var i Norge i august 1967 og i Sønderjylland og Slesvig den første uge i sommerferien 1968 med lærerne Jenny og Jørgen Ringgaard.

II. real og 9. klasse var på lejrskole på Bornholm, 45 elever, i september 1967 under ledelse af lærerinde Inger Thomsen samt lærerne Johs. Christiansen og Elmer Kristensen.

8.a var i første uge af sommerferien i Øster Hurup hos lærer Per Sørensen.

7.a holdt St. Bededagsferie i Sæby med lærer John Berthelsen.

7.c besøgte lærerinde, fru Lisbeth Thorsted i „Bakkehuset“, Dronninglund, i St. Bededagsferien.

6.a var på ekskursion til Skagen med lærerinde, fru Inger Thomsen, den 29. maj 1968.

6.b var med lærerinde, fru Hanne Fogh Pedersen i Sæby 24.—26. maj 1968.

5.c var ved Kjærsgaard Strand den 25. maj 1968 med lærerinde, fru Bente Andersen.

Den norske svømmelærer Erik Eriksen viste lysbilleder og fortalte særdeles interessant om Norge ved en fest i gymnastiksalen.

Vore elever har deltaget i en række idrætsarrangementer såvel inden- som udendørs.

Vort pigehold i håndbold (til 7. kl.) blev amtsmestre i år, så vi nu har to aktier i vandrepokalen.

Vore store piger blev skolemestre i atletik 1968 for Aalborg amt.

Vort sædvanlige julestævne i Hallen 4. og 5. juledag, hvor der spilledes om klassेमesterskaber i håndbold og fodbold, havde samlet mange elever. De gamle elever virkede som dommere.

Af idrætsmærker blev der taget: af drengene: 16 bronze, 5 sølv, 11 guld, 6 sølv med emalje, 2 guld med emalje, af pigerne: 23 bronze, 11 sølv, 4 guld, 1 sølv med emalje, 1 guld med emalje.

Vor elevforening har mest gjort sig gældende inden for „forlystelseslivet“ og har holdt et par gode skolefester.

Den årlige skolekomedie blev i år lavet om til „karneval“ med mange herlige og fantasifulde påklædninger.

Årsafslutningen holdtes i skolens gymnastiksal med uddeling af eksamensbeviser og udskrivningsbeviser samt præmier fra skolens lærerkollegium. Præmierne tilfaldt:

Annette Boelsmand fra III. real,

Linda Madsen fra 10. klasse,

Anne Marie Jacobsen fra 9. klasse.

Skolenævnet

Ved skolenævnvalget i 1966 på Vejgaard vestre skole valgte forældrekredsen foged-assistent Viggo Olesen og arkitekt Carlo Christensen, det byrådsvalgte medlem blev fru Clara Hansen.

Skolenævnets første møde afholdtes den 4. maj 1966 på skoleinspektørens kontor. Carlo Christensen valgtes til formand. Herefter var skolenævnet en realitet og arbejdet kunne begynde.

Skolenævnet vedtog straks, at et enkelt medlem ikke kunne tage stilling til eventuelle problemer, men altid frembringe sagen for det samlede skolenævn.

Der er en god samarbejdsånd i skolenævnet ved Vejgaard vestre skole og alle går ind for, at en af de største opgaver forskolenævnet må være at formidle kontakt med de hjem, hvorfra et barn har vanskeligheder på en eller anden måde. Skolenævnet har haft flere af den slags sager og i godt samarbejde med skolens ledelse og ved flere samtaler med de pågældende forældre samt besøg i hjemmene er der nået gode resultater. Skolenævnet ser en stor opgave i sådanne sager og føler stor glæde ved alle positive træk.

Siden skolenævnets oprettelse har der været afholdt 12—14 møder med mange forskellige opgaver på dagsordenen.

For at stifte gensidig bekendtskab med skolens lærerpersonale arrangerede skolenævnet den 9. november 1966 en sammenkomst i skolens lærerværelse med fælles kaffebord og hyggeligt samvær med udveksling af synspunkter.

Onsdag den 20. november 1966 inviterede skolenævnet skolens forældrekreds til sammenkomst på skolen. Skoledirektør Hjalmar Thomsen var aftenens taler med emnet „nye skoletanker“. Oprindeligt var tanken, at der skulle arrangeres fælles kaffebord — men tilslutningen var heldigvis så overvældende, at kaffebordet måtte annulleres i sidste øjeblik for at skaffe de nødvendige pladser. Det var en skuffelse for mange, men blev taget med godt humør, årsagen må findes i den meget interesserede og forståelige forældrekreds, der virkelig findes ved Vejgaard vestre skole.

Den 14. november 1967 deltog skolenævnet i et fællesmøde for alle kommunens skolenævne på Rantzausgades skole. Mødet var arrangeret af skolenævnet ved Rantzausgades skole med emnet „Hvordan kan skolenævne formidle kontakt mellem skole og hjem“, en aften med mange guldkorn og gode ideer.

Den 30. januar 1967 afholdtes et fælles arrangement i Vejgaardhallen, hvor forældre-kredsen ved Vejgaard østre skole, Østersundbyvejens skole og Vejgaard vestre skole var indbudt. Tilslutningen var ikke særlig stor på grund af en forrygende snestorm, men alligevel en inspirerende aften med formanden for landsskolekommissionerne, Vilhelm Dupont, som taler.

Den 13. marts 1968 arrangerede skolenævnet ved Vejgaard vestre skole en diskussionsaften med skolenævne ved Vejgaard østre skole og Østersundbyvejens skole, man drøftede fælles opgaver og problemer. Det blev en livlig og indbringende aften i skolens hyggelige lærerværelse, aftenen var et bidrag til at belyse, hvor forskellige meninger folk i samme båd trods alt kan være i besiddelse af.

Carlo Christensen.

Vejgaard østre skole

Skolens dagligdag har i dette år som i de sidst forløbne 7—8 år været præget af byggeri, ombygning m. v. Vi er tilfredse med, at der fra skolemyndighedernes side er gjort så meget for at ajourføre de gamle lokaliteter og gøre dem mere skikkede til de nye krav, der stilles til indretning og udstyr. I samme forbindelse kan det ikke være formasteligt at sukke lidt over de ulemper, det har medført til stadighed at have håndværkere og maskiner i funktion så tæt inde på livet. Det har ofte været en belastning for lærere og elever, og det er beundringsværdigt, at der har været så få gnidninger som tilfældet er.

I årets løb har vi taget endelig afsked med viceinspektør Th. Lyngby og overlærer Knud Bergholt. For begges vedkommende skete det ved en lille højtidelighed på lærerværelset, hvor skoleinspektør og lærerrådsformand m. fl. takkede de to for lang og tro tjeneste ved Aalborg kommunale skolevæsen og for godt kollegaskab. I mellemtiden er Knud Bergholt desværre afgået ved døden (i begyndelsen af sommerferien 1968). Både gamle og nuværende kelleger og elever vil gennem denne beretning gerne give udtryk for taknemmelighed over den betydning Knud Bergholt gennem de mange år havde for skolen ved at give et lysende eksempel på menneskelighed og forståelse for det enkelte individ, hvad enten det var kolleger eller elever. Æret være hans minde.

Fra skolens dagbog

De traditionelle dage, såsom skoleskovturen i august og skolefesterne i november, er naturligvis ikke fraveget. I 1.—3. klasse har enkelte klasser eller flere sammen foretaget en mindre udflugt eller et besøg i Zoologisk have.

Kriminalassistent Kinch har som sædvanlig talt for 7. klasserne om brandprævention og kriminalitet, og færdselsskolen har været besøgt af de sædvanlige klassetrin.

I september var hr. Finn Johansen på ekskursion med 7. klasse til Rold skov. Sidst i november afvikledes skolefesterne over 3 dage med broget underholdning og bal.

Skolens ældste elever har deltaget i flere idrætsarrangementer før og efter jul, og i maj var 8.b på lejrskole ved Sønderborg med hr. Randolph Bech. I juni foretog 9.c med hr. Bengtson en skolerejse til Norge. 1. real a var på Hollandstur med hr. Erik Larsen og fru Grethe Pedersen, og hr. Keld Hansen foretog en skolerejse til Bornholm med 8.d. Fru Marie Hansen og fru Oda Jessen var på ekskursion til Viborg, kalkminerne i Mønsted, Lyshøj og Torning med eleverne fra 6.b og 6.c.

Fra forældre- og lærerforeningen

I november talte skoledirektør Hjalmar Thomsen om „Barnets første skoleår“. I december afholdtes den traditionelle adventsfest under medvirken af skolens kor, blokfløjteorkester og rytmeinstrumenter. Pastor Odborg holdt adventstale, og der sluttedes med konkurrence iscenesat af hr. Jens Damborg.

Ved generalforsamlingen i januar indviede hr. Bechmann fra Stolpedalsskolen forældrene i nogle af den nyere begyndermatematiks begreber i et foredrag, der vakte livlig diskussion. Foreningens sidste arrangement i sæsonen var en fællesaften i april for forældre, lærere og elever, hvor det nye ordensreglement blev drøftet. De 3 grupper var repræsenteret ved følgende indledere: For forældrene fru Birthe Christensen og hr. Tom Christensen. For lærerne: hr. Finn Johansen og hr. Hermann Karlsen og for eleverne: Ulla Kortegaard, 2. real b, og Kurt Kristensen, 3. real b.

Der har endvidere været afholdt en række forældremøder og klasseforældremøder, ligesom der over 14-dages perioder har været afholdt „åbent hus“ for alle 3 skoleafdelingers forældre. Særligt i hovedskolens 5 første klassetrin synes denne form at blive en succes.

Fra elevforeningen og samarbejdsudvalget

Elevforeningen har varetaget de mere festbetonere og underholdende arrangementer ved at afholde bal og badmintonturnering for lærere og elever. En episode førte til suspension af elevforeningens virksomhed, og samarbejdsudvalget overtog disse funktioner sammen med dets egne, hvoraf den væsentligste er varetagelse af kontakten med lærerråd og skolens ledelse. Det kniber stadig lidt med at finde „melodien“ i dette arbejde, selv om der er kommet noget mere hold i det end de første år.

Vesterkærets skole

Traditionen tro var eleverne fra 4. klasse og opad på skovtur i Tolne kort efter skoleårets begyndelse.

2. og 3. klasserne var klassevis med klasselærerne på udflugt til Zoologisk have.

2. real a var under ledelse af fru Landbo på lejrskole på Bornholm, mens 2.rb kort efter var på lejrskole i Sønderjylland. Lederne var her fru Juul og hr. Østergaard.

Den 5. september forevistes skolen for forældrene til eleverne i de nye 1. klasser. Efter forevisningen talte skoleinspektøren om de nye elevers skolegang. Efter kaffebordet benyttede forældrene flittigt lejligheden til at stille spørgsmål.

Midt i september afholdt Vesterkærets skoles skolenævn i samarbejde med andre skolers skolenævn et stort forældremøde i Håndværkerforeningen. Taleren ved det meget fint besøgte møde var undervisningsminister K. B. Andersen. Emnet var „Aktuelle skoleproblemer“.

Malermester K. Salling Møller fra Sammenslutningen af danske fanger fra Frihedskampen 1940—45 talte mandag den 2. oktober til eleverne fra 10. og 3. real klasserne om jødeforfølgelserne.

7.b og hr. A. S. Kristoffersen, hvilke korresponderer med det af skolen adopterede skib, var sidst i september inviteret på besøg på Aalborg Værft. Besøget sluttede på polarskibet „Thala Dan“, hvor eleverne beværtedes med sodavand og wienerbrød.

Kort før efterårsferien fik skolen besøg af maskinchef S. Lindgren fra Dansk Skibsadoption. Maskinchefen talte over emnet „Fra muskelkraft og vindkraft til maskinkraft“ for eleverne fra 9. klasserne og 2. realerne.

Under ledelse af færdselspolitiet, der assisteredes af venlige mennesker fra Lions Club, afholdtes der 14.—15. november for eleverne i 6. klasserne en cyklistprøve. 44 piger og drenge gik med interesse og energi op i den belærende prøve.

Elevrådet arrangerede med velvillige lærere som opsyn en indendørs fodboldturnering. Turneringen afvikledes på månedslovdagen mandag den 20. november i Idrætshallen ved Østre Allé.

Elevfesterne løb af stabelen 21. november (4.—7. kl.) og 22. november (kursusskolen og realafdelingen).

Hr. Børge Andersen og eleverne fra 2.a arrangerede kort efter en forældrefest. 21 af 23 mulige hjem var repræsenterede.

10.ab fik den 24. november forevist Scala Bio. Direktør Elimar fortalte herefter om biografens udstyr og drift.

3.ra overværede under ledelse af hr. Preben Andersen byrådsmødet mandag den 4. december.

For forældrene til elever i 7. klasserne gennemførtes et møde, hvor så godt som alle hjem var repræsenterede. Skoleinspektøren talte om elevernes fremtidige undervisningsmuligheder, hvorefter forældrene havde lejlighed til at stille spørgsmål til såvel inspektør som tilstedeværende lærere.

Skolens julestue for forældre og lærere samlede også dette år mange mennesker. Henvend 300 mennesker fyldte det julesmykkede bespisningslokale.

I januar måned besøgte 8.c med hr. Steen Aalborg Stiftstidende, og 10.a med hr. P. B. Jansen besøgte Politikens fotoudstilling.

Den 31. januar holdt vort nye mini-elevråd (1.—3. klasse) sit første møde, dygtigt hjulpet af det egentlige elevråd.

Dagen før var der forældredag (143 forældre overværede undervisningen) med „åbent hus“ om aftenen (319 forældre mødte op for at tale med lærerne).

Husgernings-eleverne fra 8. og 10. klasserne besøgte el-demonstrationslokalet på Vesterbro, og 8.b besøgte Aalborg Stiftstidende.

Tirsdag den 20. februar var der atter møde for forældre til elever i 7. klasserne. Til dette vigtige „dele-møde“ mødte repræsentanter fra alle hjem op.

Forældrene til eleverne i 9.c (teknisk) mødte interesserede onsdag den 28. februar. Klasselæreren, fru Ellen Andersen og erhvervsvejleder V. P. Mørk talte med forældrene om elevernes erhvervsønsker og fremtidsmuligheder.

Til fordel for UNICEF's Paraguay-projekt gennemførtes den 19. februar en række aktioner, der gav 718 kr. til formålet. — 2 efterfølgende Paraguay-baller gav yderligere penge, så vi i alt fik 1631 kr. til det gode formål.

Hurgernings-pigerne fra 8. kl. og 10. kl. (ledet af overlærer Inger Lassen) fik den 18. marts en god og interessant omvisning på rugbrødsfabrikken „Noba“.

Mange interesserede og taknemmelige forældre overværede skolens elevkoncert, der på frisk og dygtig vis gennemførtes ved fru Joannidis.

Vore flinke skolepatruljemedlemmer, som både forældre og skole er tak skyldig, fik den 4. april en fortjent „fjer i hatten“, idet fire medlemmer på politigården fik tildelt K.D.A.K.s udmærkelsestegn i sølv.

Sidst i april måned var der forældremøde for 6. læseklasse, og eleverne fra 4.—5. klasserne besøgte færdselsskolen. På samme tid besøgte 10.a og hr. P. B. Jansen firmaet Salling i forbindelse med emnet „Dit eget værelse“.

Den 28. maj var 7.d med fru Landbo i Gøteborg, og efter at de sidste eksamens- og prøvedage var overstået, lakkede det mod skoleårets afslutning.

Som sædvanlig var den østlige gymnastiksal næsten for lille til de mange elever, forældre og lærere, der var kommet til stede for at overvære skolens udskrivningshøjtidelighed. Efter at skoleinspektøren havde talt, og klasselærerne havde fordelt eksamens- og prøvebeviser, uddeltes dejlige bøger fra Forældre- og lærerforeningens legat til flittige elever fra afgangsklasserne.

De afgående elever og deres klasselærere sluttede skoleåret og skolegangen med en lille fest i skolens bespisningslokale.

Skolenævnet

Ved nævnets første møde den 17. maj 1966 blev blandt andet diskuteret nævnets kommende arbejde og endvidere drøftede man parkeringsforhold ved skolen, og ordensreglementet for skolerne blev debatteret. Man planlagde at holde fire faste skolenævns møder om året samt to forældreaftener, og ud over dette mødes nævnet såfremt forholdene kræver det.

Siden dette møde har nævnet været sammenkaldt otte gange, og mange ting er blevet gennemdrøftet.

Lærerrådet inviterede på aftenkaffe den 10. oktober 1966, og her udspandt der sig en livlig diskussion om samarbejdet mellem skole og hjem. Dette møde konkluderede i, at lærerrådet skulle sammenfatte ideerne i et konkret forslag. Dette skete i form af et forslag til en forsøgsordning ved Vesterkæret skole., gående ud på, at lærerne skulle have planlægnings- og konferencetimer. Dette forslag byggede på en statistik, udarbejdet på grundlag af spørgeskemaer til forældrene. Nævnet støttede dette forslag, men desværre blev det ikke godkendt af skolekommissionen.

Skolenævnene ved Poul Paghsgades, Ryesgades, Annebergvej og Vesterkærets skoler arrangerede et fællesmøde på Vesterkærets skole, hvor pastor Jordansen, Arden, indledte over emnet „Skolenævnets opgaver“. Denne aften blev en meget saglig og lærerig aften.

De samme fire nævn arrangerede ligeledes et fælles forældre- og lærermøde, hvor daværende undervisningsminister K. B. Andersen var hovedtaler. Mødet var tænkt afholdt på Vesterkærets skole, men da tilmeldelsen oversteg 250, kunne skolen ikke klare at huse så mange, og især ikke da der var kaffebord med i arrangementet. Det lykkedes os at få Håndværkerforeningens sal, men det betød også, at billetprisen ikke kunne dække udgifterne.

På møderne har endvidere været drøftet seksualundervisning, nyanskaffelser, anlægning af grønne områder til større elevs ophold i frikvarterer, rygning på skolen og meget mere.

Nævnet har endvidere fået forelagt ansøgninger fra læreraspiranter, disse er blevet drøftet og underskrevet.

K. Rasmussen.

Østermarkens kommuneskole

I sommerferien 1967 var flere af vore store klasser med deres lærere på ferierejse i udlandet.

Den 1. september var 4.—10. klassetrin på skoleskovtur til Mosskov, og i løbet af skoleåret var alle de mindre klasser på besøg i Zoologisk have.

Skolen havde i september besøg af erhvervsvejleder Else Christensen, der forberedte 9. og 10. klassernes udsendelse i erhvervspraktik. Denne udsendelse fandt sted i oktober måned, og vi vil gerne som tidligere benytte lejligheden til at sige erhvervsvejledningen og de erhvervsdrivende tak, fordi arrangementet kunne finde sted.

I oktober var 3. real under ledelse af fru Hannah Jensen og hr. F. Petersson på studierejse til København.

Den 6. november afholdtes et velbesøgt forældremøde, arrangeret af skolenævnet i samarbejde med skolen. Skolebibliotekskonsulent Johs. Nielsen, København, talte om emnet: „Betyder det noget, hvad vore børn læser?“, og skolebibliotekarerne havde samtidigt arrangeret en udstilling, der viste, hvad skolebiblioteket kan tilbyde.

Kriminaloverbetjent J. Kinch var i november på besøg for at tale ildebrande med 6. klasserne, og senere på året holdt hr. Kinch foredrag for 7. klasserne om kriminalitet.

I november holdt skolen „åbent hus“ to aftener, og vi havde som sædvanlig besøg af mange forældre, som øjensynligt synes om den nu fastlagte konsultationsform med fast aftalte mødetider for hvert enkelt forældrepar. Flere klasselærere har endvidere i årets løb afholdt klasseforældreaftener, og dette er nok den form for forældremøde, som falder mest i forældrenes smag.

Elevrådet arrangerede i november en velbesøgt aften, hvor fru Elna Hansen holdt foredrag om FN, herunder specielt om Unescos arbejde.

Den 6. december var 1. klasserne og deres forældre „i skole“ om aftenen, og efter at lærerne havde vist forældrene, hvorledes der arbejdes i klassen, var der lejlighed til for forældrene at tale med lærerne, medens et par af vore lærerinder legede med eleverne i gymnastiksalen.

Erhvervsvejleder Mørk var i december på besøg i de store klasser for at tale erhvervsvalg med eleverne. Vi har derudover mange gange i årets løb trukket på erhvervsvejledningskontorets velvilje i spørgsmål angående den enkelte elevs placering i erhvervslivet.

Skolens juleafslutning fandt som sædvanlig sted i Sankt Markus kirke.

I januar afholdtes skolens årlige elevfester. Skolekomedien var i år Soyas: „En ærgrelse på vandring“, og sangkoret under ledelse af fru Hannah Jensen underholdt som ved mange andre lejligheder, når skolen tager festtøjet på. Forestillingen gentoges senere, som det i mange år har været tradition, for interesserede forældre.

Den 3. februar deltog vore drenge i Aalborg Bys og Ornegns Sparekasses store inden-dørs fodboldturnering og vandt for tredje år i træk den udsatte vandrepræmie, således at den nu tilhører skolen. Andre af vore elever deltog senere på året i håndbold- og gymnastikstævner og klarede sig fint i alle konkurrencerne.

Skolen havde også i det forløbne år besøg af en norsk og en svensk rejselærer. I februar således af skolebestyrer Helge Kiplesund fra Norge og i marts af adjunkt Marianne Evetorp-Wetzell, Sverige.

I februar havde vi i gymnastiksalen lejlighed til at se en udstilling fra Dansk Missions-selskab om arbejdet på missionsmarkerne ude i verden. Udstillingen, der var meget instruktiv, var arrangeret af hr. Max Fredgaard, der også var til stede for at svare på elevernes mange spørgsmål om tingene.

Den 14. og 21. februar afholdtes forældremøde for 7. klasserne. Den første aften var forældrene indbudt til at høre om skolegangsmulighederne efter 7. klasse, og den sidste aften var der konsultation hos klasse- og regnelærerne.

Elevrådet arrangerede i februar en aften for de elever, der ønskede at fortsætte deres skolegang i kursusrealskolen, gymnasiet eller HF. Man havde fået tidligere elever fra skolen, der selv var i gang med tilsvarende uddannelser, til at stille sig til rådighed som vejledere. Senere i måneden lavede det virksomme elevråd fastelavnsfest for de mindre elever, som tilbragte en dejlig eftermiddag i gymnastiksalen, og i marts var der arrangeret „Fup og Fakta“ mellem de store elever og lærerne. I april var nogle af eleverne initiativ-tagere til et arrangement, hvor folketingsmand Evald Kristensen viste lysbilleder og holdt et særdeles interessant foredrag om sin rejse med finansudvalget til de steder i U-landene, hvor Danmark har ydet en særlig indsats.

I april var 10. klasse ledsaget af fru Helga Vestergaard og hr. F. Petersson på studietur til København.

Den 13. maj havde skolen besøg af hr. Emil Schranveber, som fortalte de store elever om besættelsestiden.

I midten af maj var 8.a og 1. real med fru Gandrup, hr. Aksel Andersen og hr. Busk Pedersen på lejrskole, og senere på måneden var det 8.b's tur til sammen med fru Tove Petersen og hr. Busk Pedersen at tage af sted.

Der har i årets løb været afholdt mange arrangementer på skolen foruden de her nævnte, og mange klasser har været på ekskursioner af kortere varighed. Vi vil her gerne sige tak for venlig modtagelse i virksomheder, på udstillinger, i offentlige institutioner o. l.

I slutningen af skoleåret havde forældrene til eleverne i 1.—6. klasse lejlighed til at overvære undervisningen i nogle timer, medens oprykningsprøven for 7.—10. klassetrin fandt sted på den traditionelle måde.

Den 20. juni havde vi afslutningsfest, hvor skoleinspektøren talte om demokrati og ansvar, og hvor sangkoret underholdt. Ved samme lejlighed uddeltes skolens legater. Skoleinspektør Thora Pedersens legat tilfaldt: Per Andreasen, 9.a, Jane Ibsen, 10. kl., Mogens Jensen, 10. kl., og Lars Christensen, 3. real, og et legat skænket af en anonym giver tildeltes: Vibeke Jensen, 10. kl., Jane Carlsen, 3. real, Lyng Jacobsen, 3. real, og Bente Zimmer, 3. real. „Norden,,s boggave blev givet til Eva Bente Nielsen, 10. kl.

Skolenævnet

Skolenævnet ved Østermarkens skole har i tiden 1. april 66—31. juli 68 afholdt 9 ordinære møder, og skolenævnsmemberne har desuden deltaget i adskillige af de arrangementer for forældre, elever og lærere, som har været afholdt på skolen.

Skolenævnet har hvert skoleår i samarbejde med skolen arrangeret et møde for forældre, i april 1967 således med skoledirektør Hjalmar Thomsen og i november 1967 med skolebibliotekskonsulent Johs. Nielsen, København.

Af skolenævnets forhandlingsprotokol fremgår, at der i den forløbne tid er taget stilling til mange spørgsmål vedrørende skolens daglige arbejde, men at kræfterne derudover har været samlet om to opgaver, nemlig om løsningen af problemet om skolens kommende om- og udbygning og af et specielt lærerproblem på skolen.

Det er skolenævnets indtryk, at samarbejdet mellem skolen og skolenævnet er forløbet på en god og tilfredsstillende måde, og at begge parter har haft glæde af samarbejdet.

Herman Hansen.

Østersundbyvejens skole

29. august var 5. kl.—3. real på skovtur til Sæby. Turen var som sædvanlig begunstiget af fint vejr, men desværre må skolen tage afsked med Sæby som udflugtsmål på grund af banens nedlæggelse.

1. og 4. september var 4. og 5. klasserne på færdselsskolen, hvis arbejde skolen meget påskønner.

3.—9. september var 2. real under ledelse af Margith Andersen og Poul Jensen på lejrskoleophold i „Fuglsølejren“.

22. september afholdt skolen idrætsdag, der var lagt sådan til rette, at så mange elever som muligt kunne deltage. Arrangementet lededes af A. Krebs, Poul A. Jensen og P. Wendt Jensen. Om aftenen var der af elevrådet arrangeret fest.

6. oktober var der orientering om erhvervspraktik for 9. klasserne.

11. oktober: Møde mellem skolenævn og lærerkollegiet. Man drøftede mulighederne for bedre kontakt med hjemmene.

12. oktober: Foredrag for 7. klasserne af kriminalassistent K. Pedersen om brandfare.

31. oktober tog skolen ved en lille højtidelighed afsked med fru K. Juel Jensen.

1. november var der møde for forældrene til eleverne i 1. klasserne. Forældrene fik en „time“ i dansk og regning.

7. november havde klasserne pænt besøg til forældredagen, der om aftenen fulgtes op af forældrekonsultation.

15. og 16. november afholdtes den årlige skolefest i Vejgaardhallen. Skolens sangkor underholdt under ledelse af Folmer Madsen, og skolekomedien, der blev opført af elever fra 1. realklasse, var instrueret af K. Magnusson og B. Echers.

20. november: I de næste 2 uger var 9. klasserne ude i erhvervspraktik.

18. og 20. december havde 8., 9., 9.t og 3.r besøg af erhvervsvejlederen. 1.—3. klasse holdt juleafslutning på skolen sammen med deres klasselærere, så de øvrige klasser kunne få plads i Nr. Tranders kirke, hvor pastor Storm Jensen holdt afslutningen.

14. februar var der forældremøde for 7. klasserne.

24. februar holdt kriminalassistent J. Kinch foredrag for 7. klasserne om ungdomskriminalitet.

5. marts: Forældremøde for 8. klasse.

12. marts gav Anker Buch en koncert i gymnastiksalen. Selv om skolens kor også deltog, kneb det i høj grad med tilslutningen fra såvel børn som forældre. — I tilslutning hertil havde 1. real arrangeret hyggeaften, hvis overskud gik til Vietnam-hjælpen.

13. marts stod 7. klasse sammen med husholdningslærerinderne og elevrådet for et kolossalt æbleskive- og sodavandsorgie, hvis overskud sammen med andre elevers og læreres indsats, gik til Vietnam-hjælpen.

15. maj havde skolen igen forældredag. Om aftenen var der en meget velbesøgt koncert under ledelse af T. Holm-Petersen og Folmer Madsen. Også den årlige formningsudstilling og forældrekonsultationen havde godt besøg.

6.—12. juni var 8. klasse på lejrskoleophold på Læsø under ledelse af I. Loftager og B. Echers.

11. juni var 1.—3. klasse i Zoologisk have.

Ved afslutningshøjtideligheden for afgangsklasserne, der i år for første gang også omfattede 9.t, blev lærerkollegiets flidspræmier tildelt: Anita Thomsen, 9.a, Aase Jensen, 9.t, og AnnaGrethe Olesen, 3.r. Man tog samtidig afsked med viceskoleinspektør C. Stavad, der på bedste måde har præget skolens udvikling. Ud over de nævnte arrangementer har der været ekskursioner, virksomheds- og institutionsbesøg og klasseforældremøder. Den gode sportsplads giver lyst til idræt, og mange elever har taget idræts- og gymnastikmærker. Desuden har elevrådet blandt andet arrangeret en bordtennisturnering.

Atter i år har der fundet udbygning af skolen sted, idet såvel skole- som tandlæge har taget fast ophold på skolen, så vi herefter kan undgå de alt for tidskrævende og i mange henseender pædagogisk nedbrydende busture til disse klinikker på Danmarksgades skole. Lokaleløsningen for skolelægen er kun midlertidig, medens den for skoletandlægen vel må anses for permanent, selv om det ikke er den ideelle løsning.

Skolen har endvidere fået ny pedelbolig, en god ændring, der samtidig har givet plads for den udbygning af skolens kapacitet, der i de kommende år bliver nødvendig med det stærkt voksende børnetal fra de nye boligkvarterer.

Forarbejdet for at få disse forskellige forbedringer har fra alle instanser været præget af ønsket om at skabe de bedste rammer for børnene.

Dog er der et stort problem, der ikke er løst, nemlig fortove langs skolevejene, men det løses forhåbentlig i nogen grad i forbindelse med omlægning af vejene, når tunnelvejen skærer visse veje over, og nye etableres. Indtil da løses nogle af problemerne ved f. eks. buskørsel, refleksbrikker og færdselsundervisning.

Skolenævnet

Skolenævnet konstituerede sig den 18. april 66, og der har i tiden indtil 1. august 68 været afholdt i alt 12 møder.

På møderne har man ret indgående drøftet forsømmelser. Drøftelserne er blevet fulgt op af besøg i hjemmene, ligesom man har indkaldt forældrene til møder på skolen om deres børns forsømmelser. Disse foranstaltninger har i nogen grad været kronet med held.

Ved henvendelse til gade- og vejudvalget har man prøvet at få distriktets dårlige skoleveje forbedret, evt. ved anlæg af fortove eller stier, men så godt som intet er opnået.

Skolenævnet har endvidere på sine møder fået forelagt fagfordelingsplan og skolens budget, ligesom man har holdt sig orienteret om lokaleforholdene, da man nærer nogen bekymring for, at elevtallet i de kommende år på grund af det nye boligområde vil sprænge skolens nuværende gode rammer.

Udover de ordinære møder har der på skolen været arrangeret et møde med lærerkollegiet, på hvilket man drøftede forholdet mellem skole og hjem og hvilke midler, man skulle anvende for at fremme kontakten.

Skolenævnet har deltaget i de sædvanlige arrangementer som forældredage og dimissionsfest, og man har i samarbejde med Vejgaard østre og Vejgaard vestre medvirket ved et arrangement for forældre i Vejgaardhallen, hvor redaktør Wilh. Dupont talte.

På skolen har der endvidere for forældre og større elever været afholdt en koncert-aften, hvor violinisten Anker Buch og skolekoret underholdt.

Ingrid Karlsen.

Graveshoved Kostskole

For Graveshoved Kostskole har skoleåret 1967—68 været et godt arbejdsår. I efteråret 1967 kom den længe ventede afklaring på fordelingen af driftsudgifterne vedr. observationsskolerne. Herefter vil staten dække 85 % af lærerlønningerne og 50 % af øvrige driftsudgifter. Denne ordning kan hilses med glæde, idet den på en fornuftig måde sikrer den daglige drift, men det må beklages, at staten ikke i højere grad har været interesseret i at deltage i udgifterne vedr. etablering. Derved skabes en særordning, som stiller observationsskolerne ringere end folkeskolens andre skoleformer. Dette kan betynde, at etableringen af nye skoler hæmmes, og at påtrængt udbygning og forbedring af de nuværende besværliggøres. For Graveshoveds vedkommende betyder det formodentlig, at den endelige udbygning af rammerne sikkert vil blive udskudt til kommune- og amtssammenlægningerne er helt afklaret. Der kan sikkert drives observations-skole, også avanceret, under mange forskellige betingelser, og det har også været og er stadig fremover muligt under de eksisterende forhold på Graveshoved. Dette siger dog ikke noget om, hvilke vanskeligheder, der i det daglige må overvindes for at nå et godt resultat. I øjeblikket er de nuværende rammer stort set fuldt udnyttede, hvilket vil sige, at der i de nuværende bygninger ikke er store muligheder for i væsentlig grad at videreudbygge de pædagogiske rammer. Aalborg Skolevæsen har ved oprettelsen af Graveshoved Kostskole foretaget en væsentlig udvidelse af specialforanstaltninger, der kan tilbydes områdets skolesøgende børn. I de år, skolen nu har virket, har den inden for de eksisterende rammer været med til at løse en række opgaver for de tilpasningsvanskelige og psykisk afvigende børn, og jeg kan understrege, at det er min opfattelse, at Aalborgs initiativ vedr. den moderne udformning af observationsskoletanken har været af stor betydning for de observationsskoler, der i den sidste tid er og i den nærmeste fremtid vil skyde op rundt omkring i landet. Men jeg kan ligeledes understrege, at det er væsentligt, at udbygningen af skolen fortsættes for at give den mulighed for i endnu større grad at løse de opgaver, der trænger sig på. I øjeblikket er levegruppen på 24 elever for stor til effektivt at udnyttes observations- og behandlingsmæssigt. Ved en opdeling i mindre

grupper (afdelinger) vil vore muligheder for en bedre, mere effektiv og hurtig observation og behandling være større, og eleverne vil helt sikkert opleve opholdet her mere positivt. En væsentlig del af vort arbejdsgrundlag udføres af i hvor høj grad det lykkes for os at skabe en tæt kontakt med børnene. Under de nuværende forhold findes der meget lille mulighed for at støtte eleverne ved gruppeflytning, og den ret store belægning på værelserne reducerer dem til fortrinsvis at være soverum, hvor man ved en spredning på afdelinger ville få større mulighed for at udnytte elevernes værelser som leverum.

Et problem, som trænger sig meget stærkt på og som af hensyn til skolens fremtid kræver en hurtig løsning, er personalets boligproblem. På grund af skolens beliggenhed er det absolut nødvendigt, at skolen stiller boliger til rådighed for medarbejderne, hvis man vil gøre sig håb om at få og beholde et personale, der er veluddannet og velkvalificeret til at løse opgaverne. Jeg håber her, at de lokale myndigheders velvilje, som vi hidtil har nydt godt af, også må kunne strække sig til at få det problem løst. I modsat fald kan man forvente og frygte et for stort gennemtræk i personalegruppen til stor skade for de børn, vi arbejder med. Der findes ikke i dag nogen pædagogisk grunduddannelse, der direkte sigter mod at gøre folk egnede til arbejdet på observations-skolerne, derfor må såvel tilegnelsen af en stor del af den teoretiske baggrund som hele den praktiske erfaring og optræning foregå under arbejdet og på basis af de erfaringer, der gøres her. Det er af meget stor betydning, at vi kan fastholde medarbejdere med erfaring inden for arbejdet. Men for at kunne gøre det, er det nødvendigt at have bl. a. rimelige boligforhold.

Selv om det måske af økonomiske grunde vil være nødvendigt med nogen ventetid på udbygninger med afdelinger til eleverne er det herfra et ønske, at der allerede nu nedsættes et udvalg, der kan analysere, hvor stort behovet er for yderligere observationspladser, og som kan planlægge udbygning og færdiggørelse af Graveshoved, overveje og planlægge oprettelsen af evt. nye observationsskoler, samt planlægge koordineringen af observationsskolernes og det skolepsykologiske arbejde med de kommende observationsklasser, observationsklinik og mandags/fredags pensionat m. v.

I skoleåret 1967—68 har der været modtaget 64 elever, der fordeler sig således:

Elever, der fortsatte opholdet fra 66—67	4 drenge	1 pige
Elever, der begyndte og afsluttede i 67—68	46 drenge	5 piger
Elever, der begyndte, men ikke afsluttede i 67—68	8 drenge	0 piger
	58 drenge	6 piger
Aalborg kommunale skolevæsen	31 drenge	6 piger
Aalborg amt	19 drenge	0 piger
Thisted amt (Ringkøbing amt 2 drenge)	8 drenge	0 piger

Ved en sammenligning med elevbelægningen fra det foregående år, kan man se, at vi i indeværende år har haft 15 elever flere til observation og behandling. Denne fremgang må tilskrives flere årsager. Først og fremmest skyldes den en forøgelse af medarbejderstaben, men også den større erfaring i arbejdet, det samlede team nu er i besiddelse af. Ligeledes skyldes det, at vi i højere grad end tidligere benytter individuel udskiftning af eleverne.

Elevernes aldersmæssige fordeling:

7 år	3 drenge	0 piger
8 år	5 drenge	0 piger
9 år	6 drenge	1 pige
10 år	10 drenge	2 piger
11 år	10 drenge	1 pige
12 år	13 drenge	1 pige
13 år	11 drenge	1 pige

Elevernes intelligensfordeling:

130—140 velbegavet	5 elever
110—130 godt begavet	15 elever
100—110 alm. begavet	24 elever
90—100 meget jævnt begavet	12 elever
80—90 tungt begavet	7 elever
70—80 meget tungt begavet	1 elev

50 elever kom fra normal klasser, 7 elever kom fra normalklasser med læsehøjsstøtte, 5 elever kom fra læseklasser og 2 elever kom fra hjælpeklasser.

Også på det intelligensmæssige område er der en ret bemærkelsesværdig forskydning i forhold til sidste år, idet opgørelserne viser et større antal ikke-intelligensretardedede elever. Der er ikke i år medtaget nogen opgørelse over elevernes symptomer, men der er en meget klar tendens i retning af, at skolen modtager flere og flere elever med massive psykisk afvigelse. Langt den overvejende del af eleverne kommer fra normalklasserne, men har i kraft af deres psykiske handicap ikke formået at præstere skolemæssige resultater, der er tilfredsstillende eller som står i forhold til deres evner.

Ændringen i elevklientellet og et deraf følgende forstærket krav til observationsskolens tilbud på det undervisningsmæssige område har betydet, at skoleplanerne ustandseligt har måttet ændres for at tilgodese eleverne bedst muligt, og vi arbejder stadig på at gøre skolens samlede muligheder endnu mere fleksible, idet det som grundprincip må være sådan, at skolens muligheder kan omformes efter opgavernes art.

Denne arbejdsform stiller store krav til medarbejdergruppens faglige kunnen og ikke mindst til de enkelte medarbejders menneskelige egenskaber. Det er derfor af stor vigtighed, at der snarest fra ministeriet kommer retningslinier for ansættelses-, løn- og arbejdsvilkår, så at vi kan tiltrække og fastholde de i bred forstand velkvalificerede medarbejdere.

Gravshoved Kostskole er fortsat primært en observationsskole, men det er uundgåeligt og også ønskeligt, at skolen løser pædagogisk/psykologiske behandlingsopgaver, og det synes mig også naturligt, at skolen i forbindelse med sin avancerede arbejdsform vedkender sig sin del af folkeskolens pligt til at søge nye veje inden for det pædagogiske område, herunder bl. a. forsøgsundervisning og klarlægning af nogle af de faktorer, der i væsentlig grad er medvirkende til at hæmme børns mulighed for at få det fulde udbytte af det almindelige undervisnings- og opdragelsestilbud. Ud fra erfaringerne med det hidtidige arbejde har jeg forsøgt at formulere formålet med Gravshoved Kostskole på en sådan måde, at der er mulighed for at dække et ret bredt felt, mens det samtidig er umuligt at lave en forsvarlig afgrænsning af arbejdet.

Pædagogisk/psykologisk observation, korttidsbehandling og forsøg, d.v.s. 1) Supplering af den i forvejen indhentede viden om barnets personlige udvikling, dets oplevelen af sig selv i relation til omverdenen, dets reaktioner på denne oplevelen og dets muligheder for positiv indlæring i disse forbindelser. 2) Supplering af den i forvejen indhentede viden om de faktorer, der har haft eller har indflydelse på barnets udvikling. 3) Gennem pædagogisk/psykologisk behandling at styrke barnets mulighed for positiv social og faglig indlæring. 4) Videreformidle den opnåede forståelse af barnet på en sådan måde, at det kan danne grundlag for det videre arbejde for barnets positive udvikling. 5) Ud fra de stillede opgaver at forsøge at udvikle eller videreudvikle sådanne støtteforanstaltninger og hjælpemidler, der vil kunne øge barnets mulighed for et større positivt udbytte af det almindelige undervisnings- og opdragelsestilbud.

I det forløbne år har skolen modtaget 8 elever, der har haft så udtalte symptomer på en hjernedysfunktion (organisk hjerneskade), at det har forekommet rimeligt at ofre disse elever særlig megen tid. Vi har derfor haft forbindelse med mange forskellige instanser, der arbejder med problematikken vedr. disse børn. Herigennem har vi modtaget ret væsentligt materiale vedr. testning og træning, men det blev ret hurtigt klart for os, at det forhåndenværende materiale, såvel testnings- som træningsmæssigt var mest udbygget på det visuo-motoriske område, hvorimod det på nuværende tidspunkt ikke er lykkedes os at komme i besiddelse af materiale, der i rimeligt omfang dækker det auditive og det emotionelle område. Vi har derfor inden for de muligheder, der her er til stede, sat et arbejde i gang med disse børn, der tager sigte på at udnytte det materiale og de erfaringer, der allerede forefindes, samt forsøgt at udvikle nye testningsmuligheder og træningsprogrammer. Det vil her være for omfattende i detaljer nærmere at redegøre for, hvordan vi griber dette arbejde an, og det vil også på nuværende tidspunkt være for tidligt at gøre noget forsøg på at lave en opgørelse over, hvor langt vi er nået. Men ud fra de nuværende erfaringer skønner vi, at det er rimeligt og ønskeligt at fortsætte disse forsøg. Vi er samtidig klar over, at videreudviklingen af arbejdet vil kræve samråd og samarbejde med speciallæger, først og fremmest neurologer, børnepsykiater og pædiater.

Der har i årets løb været afholdt forældredage den første søndag i hver måned. Forældredagene, der har været godt besøgt, er noget meget værdifuldt, idet de skaber god kontakt mellem hjemmene og skolen.

Eleverne har været på udflugt til Christiansfeld, Kolding, Grejsdalen, Jellinge, Randbøldal og Legoland.

Foruden de ugentlige småfester har vi markedet de forskellige årstider og højtider på festlig vis. Kontakten med egnens befolkning er udbygget, idet eleverne foruden de traditionelle fodboldkampe mod naboskolerne nu også kan deltage i den lokale skolekreds' idræts-, sang- og musikstævner. Egnens beboere har været inviteret til „Åbent hus dag“, der var godt besøgt og for alle parter vellykket.

Af mere faglige besøg kan nævnes, at der har været syv observationsskoleudvalg fra amtsområder, fire fra kommuneområder, samt ret mange enkeltbesøg af fagfolk inden for det sociale, pædagogiske og psykologiske område. Vi har haft seminarieelever i holdpraktik (1—3 dage) fra Th. Langs, Tønder og Aalborg seminarier, ligesom der har været enkelte seminarieelever på uge- eller tre måneders praktik fra flere børnehaver eller lærerseminarier.

6. Det skolepsykologiske arbejde

Arbejdet kan naturligt deles i følgende hovedgrupper:

- Problemer vedrørende skolebegyndelse.
- Problemer i de almindelige klasser.
- Specialundervisning.
- Undervisning af talelidende og elever med hørenedsættelse.
- Hospitalsundervisning.

Skolebegyndelse:

Skolemodenhed:

I de sidste par år har der fra forskellig side rejst sig en stadig stigende kritik af skolemodenhedsprøverne. Kritikken samler sig først og fremmest om det foruroligende store antal skolemodenhedsprøver, som sælges landet over (ca. 30—40.000); det kan tyde på en noget ukritisk benyttelse af disse prøver. Kritikken samler sig også om, hvorvidt selve skolemodenhedsprøverne, det vil først og fremmest sige Uppsalaprøven, virkelig har en prognostisk værdi over for det noget diffuse skolemodenhedsbegreb.

Det er utvivlsomt, at nogle af enkeltprøverne i Uppsalaprøven først og fremmest måler en række intelligensfaktorer, og at prøven som helhed virker som en intelligensprøve, hvorved man måske nok måler en nødvendig, men ikke tilstrækkelig skolemodenhedsfaktor. Alt i alt mener vi, at kritikken er berettiget over for en unuanceret og mekanisk brug af skolemodenhedsprøver.

Når vi alligevel ikke på skolepsykologisk kontor er tilbøjelige til helt at afskrive skolemodenhedsprøverne, skyldes det flere forhold. For det første er det et meget lille antal af det samlede antal skolebegyndere, som bliver skolemodenhedsprøvet (mindre end 10 %), og af disse børn er hovedparten såkaldte yngstebørn, d.v.s. børn, som er yngre end $6\frac{1}{2}$ år ved skolestarten. Endvidere bliver en del børn skolemodenhedsprøvet på foranledning af forældrene, børnehaver, læge, taleinstitut o.s.v. Disse ønsker kan skolepsykologisk kontor ikke sidde overhørig, fordi vi jo også fungerer som et serviceorgan for bl. a. forældrene til vore elever.

Uppsalaprøven giver os anledning til at opleve barnet i social situation, som minder om klasesituation, og for en stor del af børnene (ca. 30 %) bliver skolemodenhedsprøven på et senere tidspunkt efterfulgt af individuelle prøver (Binetprøven, Healy I og Meyers spændviddeprøve), derfor synes vi, at skolemodenhedsprøverne bliver taget på en rimelig og forsvarlig måde. Det bør dog tilføjes, at der altid vil være børn, som vi står tvivlrådige overfor, og i disse tilfælde kunne børnehaveklasse eller skolemodenhedsklasse hjælpe os, men dette er jo nok i lige så høj grad et lokalespørgsmål som et økonomisk spørgsmål.

Vi har lavet lidt statistik på tallene over de sidste års skolemodenhedsprøver for at underbygge vor formodning om, at skolemodenhedsprøverne er berettigede.

1)	Antal indmeldte børn	Antal børn til skolemodenhedsprøve	Deraf til supplerende prøver	Antal børn anbefalet skolegang
1964	1212	109	28	42
1965	1192	139	40	49
1966	1049	107	24	35
1967	1107	93	17	35

2) Indberettet for skoleumodenhed i 1. klasse:

	Antal indberettet	Antal udmeldte	Til hjælpeklasse
1963—64	2	2	
1964—65	10	1	1
1965—66	9	3	1
1966—67	4	0	
1967—68	9	4	1

Til tabel 2 kan tilføjes, at ingen af de indberettede børn havde været til skolemodenhedsprøve. Det drejede sig i alle tilfælde om børn, som fyldte 7 år i første halvdel af 1. klasse. I øvrigt er det bemærkelsesværdigt, at antallet af indberettede børn i 1. klasse på grund af skoleumodenhed kun udgør ca. 5 ‰ af samtlige skolebegyndere, — dette tyder som tidligere nævnt på skolemodenhedsprøvernes berettigelse, men også på, at opfattelsen af de første skoleår som indføringsår er i pagt med 58-loven.

De børn, der ved skolegangens begyndelse vil være under 6½ år, skal søge dispensation for at komme i skole.

Sådanne ansøgere er i alle tilfælde blevet indbudt til en skolemodenhedsprøve (Uppsalaprøven) på de pågældende skoler, hvor barnet er indmeldt. Efter prøven har skolepsykologisk kontor givet indstilling med hensyn til dispensationsbevillingen.

38 børn, født efter 1. februar 1962, mødte til kollektiv skolemodenhedsprøve, og der blev anbefalet dispensation for 14, afvist 11.

Herudover har der været forældrerønske om prøve af skoleberettigede børn i 50 tilfælde. For disse 50 blev der for 18 børns vedkommende anbefalet skolegang og frarådet 11.

Da skolemodenhedsprøven (Uppsalaprøven) ikke i alle tilfælde klart kan afgøre skolemodenhed, suppleredes den i en del tilfælde med individuelle prøver. Det har drejet sig om 34 børn. Heraf bestod 11 den individuelle prøve. 23 venter 1 år med skolegang.

Nedenstående skema viser en fordeling af de prøvede børn:

Alder pr. 1/8 67	ØSV	FRY	VØ	VV	ØM	AL	SB	HO	KJ	PP	RY	VM	VE	SEM	I alt
6 ⁰ -6 ⁶	1	4	4	0	3	2	0	4	2	2	2	7	3	4	38
Frameldt	1	3	2	0	2	1	0	2	1	1	0	3	1	3	20
OK	0	1	2	0	1	1	0	2	1	1	2	4	2	1	18
Ønske om prøve	4	4	5	5	1	5	2	3	4	2	2	2	2	9	50
Frarådet	3	1	3	3	1	0	1	2	3	1	1	0	2	4	25
OK	1	3	2	2	0	5	1	1	1	1	1	2	0	5	25

Rubrikken: Ønske om prøve gælder de forældre, der har skoleberettigede børn. Der var ønske om skolemodenhedsprøve af 50 børn inden for denne kategori. — Ønske om skolemodenhedsprøve opfyldes i alle tilfælde. Disse prøver finder sted samtidig med prøvningen af yngstebørnene (Uppsalaprøven). Kan man ved anmodningen mærke, at det drejer sig om alvorlige bekymringer, bliver barnet indbudt til en individuel prøve, hvor skolepsykologen før prøven har en indgående samtale med forældrene om barnets problemer.

For på et tidligt tidspunkt at få kontakt med truede elever har skolepsykologisk kontor udsendt en skrivelse til byens børnehavedere med tilbud om skolemodenhedsundersøgelse for de børn, lederne i særlig grad havde haft overvejelser om vedr. skolestarten. Denne henvendelse blev godt modtaget, og der blev på denne baggrund fremsendt anmodning om undersøgelse af 12 elever.

Problemer i de almindelige klasser:

Det drejer sig som oftest om standpunkts- og begavelsesproblemer, men også om problemer vedrørende syn, hørelse, tale og adfærdsvanskeligheder.

Indstillingerne kommer som regel fra klasselæreren og på dennes initiativ, men i mange tilfælde har forældrene bedt klasselæreren foranledige en undersøgelse, ligesom forældrene i nogle tilfælde selv henvender sig direkte til kontoret for at søge råd og vejledning. I sidstnævnte tilfælde er der kun tale om forældrevejledning i opdragelsesspørgsmål, idet barnet klarer skolens krav tilfredsstillende.

Følgende tal viser en opgørelse over, hvem der har taget initiativet til at få børnene undersøgt.

Skolen	300
Hjemmet	61
Andre	66

427

Nedenstående oversigt viser de hyppigste årsager til, at der ønskes en undersøgelse:

Læsevanskeligheder	95
Kan ikke følge med	88
Skolemodenhed	73
Manglende koncentration	15
Direkte adfærdsvanskeligheder	35
Nervøsitet	13
Regning, skr. dansk o. a.	187

506

NB! I år dækker ovennævnte oversigt ikke (som tidligere år) tale- og hunghøresager.

De undervisningsmæssige problemer udgør så langt den største gruppe, men foruden henvendelserne vedr. de egentlige adfærdsvanskeligheder optræder der i forbindelse med elever med pædagogiske vanskeligheder ofte også adfærdsproblemer af forskellig art, som f. eks. lettere neuroser, manglende koncentration, skulkning, rapseri, seksuelle vanskeligheder, psykosomatiske lidelser som hovedpine, mavesmerter, opkastninger og angst. Elever, der er gået i stå, elever, som i og for sig er nemme i den forstand, at de ikke ødelægger undervisningen for andre, men de er i høj grad frarøvet deres naturlige reaktioner på grund af en u håndgribelig angst, der forhindrer dem i almindelig kontakt med kammerater og i at få det rette ud af undervisningen.

Selv om Gravenshoved Kostskole er blevet en stor hjælp for os i disse tilfælde, så føler vi på skolepsykologisk kontor, at vi på dette område ofte kommer til kort med hensyn til en effektiv behandling. Det kan eksempelvis nævnes, at der har været en ventetid på ca. 14 mdr. vedr. ambulante undersøgelser på Børnerådgivningsklinikken, og egentlig institutionel behandling med indlæggelse kan det oftest tage så lang tid at få gennemført, at chancen for at opnå en effektiv behandling ofte forspildes.

Det indledte samarbejde med Aalborg Børneværn igennem de månedlige kontaktmøder mellem skolepsykologer og repræsentanter for børneværnet har vist, at der har været et latent behov for et sådant samarbejde.

Til disse månedlige møder har de enkelte skoler mulighed for at få sager behandlet og belyst ved henvendelse til skolepsykologen.

De hidtidige erfaringer vedr. disse møder viser, at der er mange fælles problembørn, og det forekommer os, at vi på denne måde har fået nye muligheder i vort arbejde, selv om behovet for støtte gennem socialrådgivere og en klinisk psykolog stadig føles meget stort.

Følgendeskema viser antal undersøgte børn fra den enkelte skole og andre:

Annebergvej	52
Østersundbyvej	15
Frydendal	21
Vejgaard østre	27
Vejgaard vestre	21
Østermarken	24
Alléskolen	30
Sønderbro	14
Hobrovej	37
V. Mariendal	15
Kjellerupsgade	23
Rantzausgade	17
Poul Paghsgade	26
Ryesgade	15
Vesterkæret	22
Andre skoler	4
Undersøgelse før skolegangens begyndelse...	45
Ønsker fra børnehaver	12
Ønsker fra Tale- og Blindeinstituttet	7
I alt	<u>427</u>

De indstillede børn kom fra følgende klassetrin og andre:

1. klasse	53
2. klasse	87
3. klasse	56
4. klasse	53
5. klasse	30

Højere klassetrin	80
Undersøgelse før skolegangens beg.	45
Ønske fra børnehaver, Tale- og Blinde- stitut og andre	23
I alt	<u>427</u>

Når der er uoverensstemmelse mellem antallene af henvisningsårsager og faktisk prøvede elevantal, skyldes det, at henvisningen af den enkelte elev kan have flere årsager.

På grund af for sent indkomne anmeldelseskemaer overføres 9 elever til skoleåret 1968—69.

Forskydningen i retning af at lade børnene prøve på et forholdsvis tidligt tidspunkt fortsættes i 1967—68. Denne forskydning ser vi gerne fortsat, idet muligheden for at give effektiv hjælp er langt større, når der kan sættes ind i de første skoleår. Vi finder det dog rigtigt, at hovedvægten ligger på 2. klasse, idet mindre problemer i 1. klasse ofte kan rettes uden særlige foranstaltninger, men det må dog ikke forhindre, at mange børn også henvises fra 1. klassetrin. Der kan være tale om skoleumodenhed, hvor vi kan søge skoleudsættelse, og endnu vigtigere — vi træffer jo allerede her hjælpeskolebørn. Vi finder det meget betydningsfuldt, at de kan overflyttes til hjælpeskolen straks efter deres første skoleår, i stedet for at de skal lide yderligere nederlag i deres klasse. Det er vort indtryk, at skolenederlag er en af de hyppigste årsager til adfærdsforstyrrelser blandt hjælpeskoleelever.

Indstillinger til prøve kommer hele året, men det er ønskeligt, at flertallet indsendes i første halvdel af skoleåret, dels af hensyn til arbejdets tilrettelæggelse, og især fordi det er en absolut nødvendighed, når vi skal etablere antal særklasser. Dette gælder både læseklasser og nye klasser på hjælpeskolen. Endelig har det også stor betydning med hensyn til oprettelse af læsehold. Ventelister skulle helst undgås.

I skoleåret 1967—68 har 109 tidligere undersøgte elevers forhold været taget op til fornyet overvejelse. Det har fortrinsvis drejet sig om elever med pædagogiske vanskeligheder.

Ud fra undersøgelser samt drøftelser med klasselærere og forældre sker følgende overflytninger i skoleåret 1967—68 og pr. 1. august 1968:

Læseklasser:

4. læseklasse	Alléskolen	9 elever
4. —	Vejgaard vestre	8 —
5. —	Poul Paghsgade	4 —
5. —	Vester Mariendal	4 —
5. —	Kjellerupsgade	6 —
7. —	Ryesgade	3 —
8. —	Sønderbro	1 —
8. —	Alléskolen	2 —
10. —	Poul Paghsgade	1 —
ny 3. —	Sønderbro	16 —
ny 6. —	Vester Mariendal	14 —

I alt 68 elever

Elever, som pr. 1. august 1968 frekventerer læseklasse:

3.	læseklasse	Sønderbro	.....	13	drenge	3	piger
4.	—	Vejgaard vestre	.....	7	—	4	—
4.	—	Alléskolen	.....	12	—	1	—
5.	—	Poul Paghsgade	.....	8	—	0	—
5.	—	Kjellerupsgade	.....	11	—	5	—
5.	—	Vester Mariendal	.....	9	—	4	—
6.	—	Alléskolen	.....	12	—	3	—
6.	—	Vesterkæret	.....	10	—	5	—
6.	—	Poul Paghsgade	.....	14	—	2	—
6.	—	Vester Mariendal	.....	9	—	5	—
7.	—	Vesterkæret	.....	7	—	5	—
7.	—	Ryegade	.....	11	—	4	—
8.	—	Alléskolen	.....	10	—	4	—
8.	—	Sønderbro	.....	5	—	7	—
9.	—	Poul Paghsgade	.....	4	—	4	—
9.	—	Sønderbro	.....	8	—	3	—
10.	—	Poul Paghsgade	.....	5	—	3	—
				<hr/>			
				155 drenge 62 piger			

Pr. 1. august 1968 har skolevæsenet således 17 læseklasser med i alt 217 elever.

Hjælpeklasser:

Pr. 1. august 1968 overflyttes til Annebergvejens skole fra kommunen:

til 2. hjælpeklasse 5 elever

til 8. hjælpeklasse 1 elev

fra børnehaver og Taleinstituttets børnehaveklasse

til 2. hjælpeklasse 2 elever

til 3. hjælpeklasse 1 elev

fra Sct. Mariæ skole

til 5. hjælpeklasse 1 elev

fra Seminarieskolen

til 2. hjælpeklasse 2 elever

til 3. hjælpeklasse 1 elev

fra Elisabeth Brøndsteds skole

til 4. hjælpeklasse 1 elev

I alt 14 elever

11 elever er i løbet af 1967—68 overflyttet til skolen på Annebergvej fra de øvrige kommuneskoler. 6 elever er overflyttet fra Seminarieskolen.

Endvidere er der til hjælpeskolen også i det forløbne skoleår efter tilladelse fra Aalborg skolekommission overflyttet elever fra Aalborg amt.

*De i hjælpeskolen pr. 1. august optagne elever
fordelt efter intelligenskvotient:*

IK	Dreng	Piger
75	1	
76	1	
77	1	
78	1	
80	1	
81	1	
84		1
85	1	
86		1
87		2
89	1	
92	1	
100	1	
I alt	10 drenge	4 piger

Læseholdene:

For læseholdene sker der kun få ændringer ved skoleskiftet, idet børnene, hvis der er plads, begynder læseholdshjælpen umiddelbart efter undersøgelsen og ellers, så snart der bliver plads.

På læseholdene blev i 1967—68 undervist 446 elever, 46 læseholdslærere var beskæftiget med denne opgave.

Skole	Antal elever undervist på læsehold i 1967/68:	Udskrevet af læsehold i skoleåret 1967/68:				
		O. K.	Pause	Oversidn.	Til læseklasse	Flyttet til anden kommune
ØSV	23	3	3			
FRY	46	6	1	2	4	2
VØ	46	9	1		8	4
VV	29	6	2		2	1
ØM	30	3	5		4	1
AL	55	5	3		5	
SB	32	6		1	3	
HO	36	16		1	1	1
VM	14	2		1		
KJ	23	4	2		2	1
RZ	26	3	4		2	
PP	13	4	1			
RY	14	3		1	1	
VE	38	8	1	1	2	
ANN	21					
I alt	446	78	23	7	34	9

Gravenshoved Kostskole

Vedrørende arbejdet på Gravenshoved Kostskole henvises til den særlige beretning ved forstanderen.

I skoleåret 1967—68 har 36 elever — henholdsvis 30 drenge og 6 piger — haft ophold på Gravenshoved Kostskole

Det viser sig gang på gang, at Gravenshoved Kostskole når store resultater, men over for enkelte hjem kan vi ikke nå de tilsigtede mål. Det må fremhæves, at både børn og hjem har udtrykt stor glæde over kostskoleopholdet.

Det må beklages, at Skolepsykologisk kontor endnu ikke er bemandet med et tilstrækkeligt antal specialister til at løse opgaven med ændring af holdning i det hjemlige miljø.

Specialundervisning:

Læseholdene bliver prøvet to gange årligt, hvortil kommer nogle prøver efter speciel anmodning, f. eks. når en læseholdslærer uden for disse perioder finder, at en elev er færdig med hjælpen. En sådan anmodning kan også komme, fordi barnet har en stillandsperiode, hvor man mener, der bør sættes en pause ind. Endelig er der tilfælde, hvor kontoret tager initiativet til ekstraprøver, fordi et eller andet barn formodes at have brug for yderligere kontrol.

Læseklasserne bliver i almindelighed læseprøvet mindst 1 gang årligt, dog sådan, at man i særlig grad følger begyndelses- og sluttrin, samt børn, hvis standpunksproblemer eller andre problemer afviger fra det gennemsnitlige i disse klasser.

Mod slutningen af skoleåret prøves alle læseklasserne i læsning, skriftlig dansk og regning med henblik på tilbageflytning til almindelige klasser.

Der tilbageflyttes i år 5 elever. Pr. 1. august 1968 har Aalborg skolevæsen 17 læseklasser med i alt 217 elever.

I skoleåret 1967—68 har skolepsykologisk kontor retestet samtlige elever fra 7. hjælpeklasse dels for at se intelligensudviklingen, dels for at få et aktuelt billede af deres standpunkt i hovedfagene før skolegangens eventuelle afslutning.

Forsørgsproblemer har været på tale i flere tilfælde.

Også på hjælpeskolen er der læsehold. De prøves nu 2 gange årligt.

Af alvorlige adfærdsproblemer på hjælpeskolen har der været 2, hvor man har ønsket bistand fra skolepsykologisk kontor.

Samtidig med prøverne i læseklasserne og på læsehold foregår der besøg i klasserne og på holdene med de dertil hørende drøftelser af undervisningen.

Hospitalsundervisningen:

I skoleåret 1967—68 har der været 30 timers undervisning om ugen på byens hospitaler. — Gennem årene er timetallet gradvis steget til 30, hvilket har vist sig ideelt.

En skoledag på hospitalet er speciel, ikke alene fordi det drejer sig om syge børn, men også fordi undervisningen skal passes ind i hospitalsdagen. Man kan kun i store træk lægge et skema for, på hvilket tidspunkt undervisningen finder sted på de forskellige hospitaler. I realiteten må man hver dag lave en timeplan med tilbørlig hensyntagen til, hvornår hvert enkelt barn på de forskellige afdelinger skal til eventuelle behandlinger

og undersøgelser, hvorfor et samarbejde med de pågældende afdelinger er absolut nødvendigt. I modsat fald ville der daglig være alt for mange børn, man ikke kunne træffe „hjemme“.

Børnene kan inddeles i fire grupper:

- somatiske
- psykosomatiske
- handicappede
- børn med adfærdsproblemer.

For alle sengeliggende børn gælder, at de praktiske hjælpemidler er små. Endnu er der på mange afdelinger kun de gammeldags sengeborde uden skrivepult, hvorfor der må benyttes bakker og skråpuder. I ganske enkelte tilfælde, hvor det f. eks. drejer sig om spastikere eller på anden måde handicappede børn, kan det være svært at skabe de rette arbejdsforhold for børnene, med mindre de selv har hjælpemidler med, f. eks. specielt indrettede kørestole, der fungerer som skoleborde og kan indstilles på flere måder.

Den dag hospitalerne er fuldt udbygget, skulle specielle skolestuer også være indrettet. Det er ikke planerne, der mangler! Der er stadig lange udsigter på såvel amtssygehuset som kommunehospital, hvorimod det lysner lidt på Sct. Josephs Hospital, hvor man nu er i gang med at bygge endnu en elevator, som får udgang lige ved siden af skolestuen, således at transportproblemet for de gangbesværede børn løses.

I skoleåret 1967—68 har i alt 153 elever fået undervisning på byens hospitaler.

Undervisning af svagtseende:

I skoleåret 1967—68 har 7 elever været undervist ved Aalborg kommunale skolevæsen. De har alle været under tilsyn af forstanderen på Refsnæsskolen. 5 har kunnet følge undervisningen i alm. klasse, 1 i læseklasse og 1 i hjælpeklasse. Sidstnævnte overflyttedes til august 1968 til Refsnæsskolen, læseklasseelev udmeldtes af skolen til sommerferien, og 1 elev fra 7. normalklasse overflyttedes pr. august 1968 til Emdrupborg.

Indberetninger og samarbejde til forskellig side:

Fra skolepsykologisk kontor er der kontakt til mange sider. Følgende oversigt viser nogle af dem:

Indberetninger:

Børnerådgivningsklinikken	15 elever
Børneværnet	46 elever
Forsorgscentret	3 elever
Taleinstituttet	2 elever

I øvrigt har der været samarbejde med Statens Blindevæsen, Revalideringscentret, børneafdelingen på Aalborg Kommunehospital, Psykiatrisk Ambulatorium, Statshospitalet i Risskov m. fl.

Skolepsykologisk kontor har i år som tidligere deltaget i faglige møder.

Vi har vist stort set fået de elever indberettet, der har vanskeligheder med læsning, skriftlig dansk og regning, — de elever, der er intelligensretardedede, samt børn med større adfærdsvanskeligheder. Dog ikke alle elever med skulkeproblemer. Her ligger et vældigt arbejdsområde, der også forlanger medarbejderskab af klinisk psykolog og socialrådgivere, for at elevernes forhold fuldt ud kan klarlægges og behandles.

Kontorets vejledning har været søgt i flere tilfælde af overvejelser vedrørende oversidning. Vi vil mene, at skolepsykologisk kontor i alle tilfælde af oversidning skulle analysere elevens aktuelle status. Det er ikke altid givet, at oversidning er det bedste løsnings.

Udover de her anførte arbejdsområder har skolepsykologisk kontor i den udstrækning, det daglige arbejde har tilladt, deltaget i standardiseringsarbejdet på Wiscprøverne og revision af T-prøver. Vi har endvidere holdt møder med læseklasselærerne om faglige emner, aktivt deltaget i Forældreforeningen for Læseklassers møder og arrangementer.

På flere måder har arbejdsåret 1967—68 været anderledes end de foregående. Vi har måttet arbejde uden egentlig leder, vi har fået udbygget samarbejdet med børneværnet, og mangelen på en klinisk psykolog og en socialrådgivers hjælp er blevet mere udtalt, især fordi adfærdsvanskeligheder med større elever ofte udgør problemkomplekser, som overstiger vore evner og kræfter.

Undervisning af elever med hørenedsættelse:

I løbet af skoleåret 1967—68 blev 85 elever, på grundlag af skolelægenes audiometerundersøgelse, henvist til en mere omfattende undersøgelse på Høreklubben. — 52 af disse elever skal genundersøges på Høreklubben.

Ved skoleårets begyndelse var 13 elever forsynet med høreapparat. Disse elever har fået høreundervisning i form af høretræning, mundaflysning og sprogforståelse — desuden supplerende støtteundervisning i det omfang, der har været behov for det.

Alle hørehæmmede elever går i normalklasser og er forsynet med moderne høreapparater, som er udlevet fra Statens Hørecentral.

Der føres gennem hele skoletiden nøje kontrol med disse høreapparater — og alle reparationer betales af Hørecentralen.

De 13 elever, der har fået høreundervisning, fordeler sig således på de forskellige skoler:

Alléskolen	3
Annebergvej	1
Frydendal	1
Hobrovej	2
Poul Paghsgade	2
Ryesgade	1
Vesterkæret	2
Østermarken	1

Undervisning af taledidende:

Ved skoleårets begyndelse omfattede undervisningen 71 elever, og der blev i årets løb henvist 133 elever.

Af disse 204 elever udgik 23 elever, fordi lidelsen var så ringe, at behandling måtte betragtes som overflødig. Det vil sige, at skolevæsenet skulle sørge for taleundervisning til 181 elever.

Eleverne fordelte sig således på de forskellige skoler:

Alléskolen	16
Annebergvej	20
Frydendal	6
Hobrovej + V. Mariendal	14
Kjellerupsgade	6
Poul Paghsgade	13
Rantzausgade	9
Ryesgade	3
Sønderbro	17
Vejgaard vestre	13 + 14
Vejgaard østre	9
Vesterkæret	17
Østermarken	9
Østersundbyvej	4
Seminarieskolen	11

Årsagen til det store antal elever på Vejgaard vestre skole er, at der her er etableret en ny undervisningsform af stammere efter den såkaldte acceptmetode. Denne undervisning forestås af talepædagog Villy Nesgaard.

122 elever har været til behandling i skoleåret 1967—68.

I 80 af disse tilfælde kunne eleverne udskrives i årets løb, fordi lidelsen var afhjulpet.

Ved årets slutning var der således 42 elever, hvis behandling fortsætter i det efterfølgende år — og desuden 59 elever på venteliste.

Lidelsen hos de i skoleåret 1967—68 behandlede elever fordeler sig som anført på nedenstående skema; dog bør bemærkes, at adskillige havde flere lidelser, men blev rubriceret under deres hovedlidelse.

	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.		8. kl.		9. kl.		10. kl.		1. r.		2. r.		3. r.		I alt
	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	
Stammen	1		4		5		4		7	1	3		5		5		3		1	1				1		4	45
Læsp	13	5	16	7	6	1	6		4	4	1		1	2	1							1					68
Snøvl	2	1		1	2			1	1	1	1		1		1							1					14
Sprogfejl	6	4	6	1	9	1	2	1	4	1			1	2	1			1	1			1					42
Stemmevanskelighed	1		1		3		1			1	1		1				1	1	1								12
	23	10	27	9	25	2	13	2	16	8	6	2	10	3	6	3	5	1	1	1	1	2	1	1		4	181

7. Beretning om børnetandplejen 1967/68

I juli måned 1967 vedtog Aalborg byråd efter sagkyndig indstilling et nye regulativ for skoletandplejen i Aalborg kommune. Herved ændredes den offentlige tandplejes betegnelse til Aalborg kommunale børnetandpleje, hvilket bl. a. indebærer, at tandplejen, når personalekapaciteten tillader det, kan udvides til at omfatte børn, som endnu ikke går i skole.

Det nye regulativ har også ændret reglerne for deltagelse i tandplejen, idet nu alle skolesøgende børn, som har fast bopæl i Aalborg kommune har adgang til tandplejen indtil udgangen af 9. kl., respektive 2. real, på de sædvanlige betingelser.

Ved det fyldte 16. år kan man tilslutte sig sygekassernes regelmæssige tandpleje-ordning som en direkte fortsættelse af den systematiske børnetandpleje.

Denne ændring af regulativet indebærer, at Aalborg-børn i de private skoler og gymnasierne har adgang til børnetandplejen inden for de ovenfor nævnte rammer, hvilket allerede benyttes i stor udstrækning.

Det forebyggende arbejde mod tandsygdommene fortsætter med kollektive systematiske fluorskylninger hver 14. dag for alle børn til og med 7. kl. Den reduktion i antallet af nye angreb på omkring 20 %, som er konstateret for den del af klientellet, der har deltaget i fluorskylningerne fra 1. kl., er uændret.

På 3 filialklinikker er der nu indrettet hygiejnerum, hvor samtlige de respektive klinikker tilsluttede børn har egen tandbørste stående, og hvor der undervises individuelt og i små grupper i tandbørstning og god mundhygiejne. Indretning af hygiejnerum bør i så stor udstrækning som muligt fortsættes på de øvrige filialklinikker.

Tandreguleringsafdelingen har i årets løb afsluttet 13 store tandreguleringer. I 8 tilfælde har behandlingen måttet afbrydes, og 4 patienter er fraflyttet Aalborg kommune under behandlingen. Hos sådanne patienter søges behandlingen fortsat i den nye opholdskommune.

Tandreguleringsafdelingen har i øjeblikket (1/10 68) 207 patienter i behandling. Herudover er der i årets løb foretaget ca. 1100 konsultationer med henblik på tandstillingsfejl på børnetandplejens filialklinikker.

Udover de i statistikken anførte behandlinger har der i skoleåret 1967—68 været udført:

Fortandskroner og guldindlæg	92
Broarbejder	3
Proteser	1
Kæbeoperationer	121
Afsluttende reguleringer	13
Afsluttende mindre reguleringer	60
Behandling af børn i fuld narkose under hospitalsindlæggelse	2

Statistiske oplysninger om børnetandplejen i året 12/8 1967 til 22/6 1968

	Antal børn		Fyl. flader		Tandudtr.		Nervebeh.						
	Behandlede	Antal konsultationer	Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder	Lokal- bedøvelser	Røntgen- optagelser	Tandrensning	Andre behandlinger	I alt
fortsat systematisk behandling	8825	26746	33768	4764	974	2103	171	99	4466	2655	2240	27732	78972
1. klasse	1182	4244	5697	6196	172	2038	55	144	3019	146	173	4758	22398
I alt	10007	30990	39465	10960	1146	4141	226	243	7485	2801	2413	32490	101370

8. Lægeundersøgelser

Skolelægeordningen trådte i kraft i Aalborg den 1. april 1949. Den omfatter nu alle skolesøgende børn i byens kommunale og private skoler samt Katedralskolen og Aalborg-bus statsgymnasium.

Der er ansat 3 skolelæger og 6 lægeassistenter. En del af skolerne har ikke lægeværelse, hvorfor børnene må henvises til undersøgelse på den nærmeste skole med lægelokale.

Foruden skolernes elever er i skoleåret lærerpersonalet og rengøringspersonalet ved kommunens skoler samt personalet på skoletandklinikken tuberkuloseundersøgt.

9. Aalborg Kommunes Skolebiblioteker

Udbygningen af skolebibliotekerne efter den i årsberetningen 1966—67 omtalte fire-årige arbejdsplan er i dette skoleår fortsat. Ved stor forståelse fra myndighedernes side og ved stor arbejdsindsats af forskellige lærerarbejdsgrupper kan det endog konstateres, at udbygningen på enkelte områder er foran arbejdsplanen.

Under en sådan kraftig udbygningsperiode, som der her er tale om, kan det somme tider føles, som om hele kraften går til administration og teknisk forvaltning af skolebibliotekernes mange forskellige samlinger — en fornemmelse, som kan føles både fra centralt hold og hos den enkelte skolebibliotekar. Der bliver ligesom ikke tid til at dyrke det pædagogiske idégrundlag for skolebibliotekernes funktion og integration i skolens daglige arbejde.

Mange gange tager en pædagogisk idédebat helt naturligt sin begyndelse ude i marken, hvor arbejdet gøres, men for skolebibliotekernes vedkommende er dette skoleår karakteristisk ved, at man fra centralt hold, f. eks. i skolebiblioteksudvalget, indgående har drøftet den pædagogiske funktion, et skolebibliotek bør have i fremtidens skole. Anledningen til, at debatten har taget sin begyndelse i skolebiblioteksudvalget og hos skolemyndighederne er den simple, at man stod over for et konkret problem: skolebibliotekets indretning og opbygning ved Vester Mariendal skole. Der skulle tages stilling til, om der skulle indrettes et skolebibliotek i lighed med den type skolebiblioteker, som har været indrettet her i landet de sidste 30 år, og som stadig etableres (tegninger var udarbejdet og diverse erklæringer indhentet) — eller om skolebiblioteket ved den nye skole burde bryde med den traditionelle skolebiblioteksindretning. En sådan stilling — enten man vælger den traditionelle, eller man vælger at gå nye veje — vil det over for de bevilgende myndigheder være uforsvarlig at tage uden en forudgående overvejelse og drøftelse af den pædagogiske idé bag etableringen af skolebiblioteket. En sådan indgående drøftelse har i dette skoleår været ført i skolebiblioteksudvalget og hos skolevæsenets ledelse.

Hvilket resultat har debatten så givet... Skolebiblioteket skal ikke længere på den enkelte skole være „en stat i staten“ — skolebiblioteket skal ikke være en kopi af en børnebiblioteksfilial — skolebibliotekaren skal ikke *kun* være bogformidler. Skolebiblioteket skal derimod være et *pædagogisk værksted* for elever og lærere ved skolen — et pædagogisk servicecenter, *hvor*til klasser, grupper og enkelt-elever fra forskellige klasser kan komme for at arbejde med alle pædagogiske hjælpemidler (både bøger og AV-materialer), og *hvorfra* disse hjælpemidler kan hentes og bringes ud til arbejdet i klasserne som supplement til bogsamlinger og AV-samlinger, som allerede er under kraftig opbygning i form af forskellige udflytterbiblioteker. Skolebibliotekaren bør i langt højere grad

end tidligere være servicemand for elever og lærere, samtidig med at han bliver en slags pædagogisk vejleder og hjælper (konsulent), som i det pædagogiske værksted vejleder og hjælper eleverne og over for kollegerne på skolen forsøger at anskue samtlige pædagogiske hjælpemidler som en helhed. Ved begrebet „at anskue“ tænkes der ikke på, at alle de pædagogiske hjælpemidler efterhånden skal centraliseres i det pædagogiske værksted — tværtimod, men at lærerne ved en skole har ét bestemt sted at kunne gå hen for at få at vide, hvadder findes af pædagogiske hjælpemidler til en eller anden undervisningssituation. Med den enorme bogproduktion og AV-produktion, der i øjeblikket finder sted, vil det i nær fremtid kræve et betydeligt arbejde af den enkelte lærer selv at skulle finde frem til og fremskaffe alle disse mange hjælpemidler, som af økonomiske grunde for en dels vedkommende ikke kan anskaffes på den enkelte skole, men som bør kunne rekvireres fra forskellige fællessamlinger og særsamlinger. Men selv inden for den enkelte skoles anskaffelser af hjælpemidler vil der blive brug for et sted, hvorfra alle disse pædagogiske hjælpemidler kan anskues som en helhed for lærerne. Dette sted hedder i øjeblikket skolebiblioteket — et dårligt navn, som slæber alt for meget af fortidens opfattelse med sig. Skolebiblioteket er *også* et bibliotek — men meget, meget andet! Skolebibliotekaren er *også* bibliotekar — men forhåbentlig bliver han i fremtiden dette på en mere nuanceret måde end i øjeblikket!

Ovenstående tanker og ideer vil — hvis de er rigtige — kræve ændrede forhold på mange områder. Her skal blot opremses nogle enkelte: ændring af den boglige indkøbspolitik til skolebibliotekernes centrale samlinger — koordinering af skolernes indkøb af boglige og audio-visuelle hjælpemidler, en betydelig større og bedre uddannelse af skolebibliotekarer (herunder obligatoriske genoptræningskurser) — evt. ansættelse af assisterende skolebibliotekarer med uddannelse inden for specialområder — skolebibliotekslokalerne (værkstedet) bør på skolerne frigøres til deres egentlige formål ved at være tilgængelige i selve undervisningstiden — skolebibliotekslokalerne skal ved nye skoler og ved ændringer af ældre skoler gøres virkelig funktionsdygtige i relation til det pædagogiske idégrundlag for skolebiblioteksvirksomheden.

Og hermed er vi tilbage ved udgangspunktet, som nødvendiggjorde ovennævnte idédebat: skolebibliotekets opbygning ved Vester Mariendal skole. Ved stor forståelse fra myndigheder, fælleslærerråd og lærerråd blev de oprindelige tegninger ændret totalt. Der etableres nu et skolebibliotek (navnet vil i fremtiden måske blive basisbibliotek, pædagogisk hjælpemiddelcentral, AVB-central eller *media center* eller noget helt andet), som i sin grundlæggende idé bygger på ovennævnte tanker om et pædagogisk værksted for elever og lærere, altså et brud med den traditionelle opfattelse af et skolebibliotek. I dette skolebibliotek skal der finde en koordinering sted af boglige og audio-visuelle hjælpemidler — der skal her være mulighed for i langt højere grad end i de traditionelt opbyggede skolebiblioteker, at alle de pædagogiske hjælpemidler kan anvendes som en integrerende del af den daglige undervisning. Men da ingen i dette land kan sige, hvordan et skolebibliotek nøjagtigt skal opbygges for at kunne være funktionsdygtigt i fremtidens skole, må grundideen også bygge på størst mulig fleksibilitet. Skolebiblioteket må til en vis grad kunne ændres i takt med udviklingen — det er en af de ting, som denne skolebiblioteksindretning forsøger at tilgodese.

Til slut skal det dog også siges, at mange af disse ideer og synspunkter udmærket kan trives og endda blomstre op i traditionelt indrettede skolebibliotekslokaler — selv om nye

lokaleindretninger jo altid virker inspirerende og udfordrende — men til syvende og sidst bliver det et spørgsmål om den enkelte skoles indstilling til arbejdet, og det gælder både skolens ledelse, skolens lærere og sidst, men ikke mindst skolebibliotekaren.

I det kommende skoleår må denne idédebat for skolebibliotekarernes virksomhed glide ud til de enkelte skoles lærerråd. Skolebibliotekarernes lovgivning skal i 1969—70 til revision — derfor er det på høje tid, man får klarlagt ude i lærerkredse, hvilken idé man vil lægge til grund for hele det store apparat (jfr. oversigtskema i årsberetningen 1966—67), som i disse år bygges op inden for skolebiblioteksrammerne.

Det af Aalborg byråd etablerede skolebiblioteksudvalg har i skoleåret 1967—68 afholdt fire møder og foretaget to studieture rundt til kommunens skolebiblioteker.

Det af Aalborg skolekommission nedsatte bogudvalg har afholdt 15 bogudvalgsmøder.

Adskillige faglige grupper har i skoleåret været i arbejde med henblik på anskaffelser til skolebibliotekerne.

Skole	Læsestue		Lån gennem udlånsbibliotek			Lån gennem klassebibliotek			Lærebiblioteker sammensæt af skolebibliotekets saml. bogbestand	Fællessamlingen: klassesæt, emnesæt, gruppesæt skolen har modtaget	
	Åb- nings- dage	Besøg	Fag- litte- ratur	Skøn- litte- ratur	I alt	1. -3. klasse	4. > klasse	I alt		sæt	bind
Ø. Sundbyvej	0	0	2165	4418	6583	3343	1878	5221	35	19	102
Vejgaard østre	0	0	0	0	0	1240	2324	3564	31	53	641
Vejgaard vestre	57	767	0	0	0	2800	1820	4620	0	27	670
Østermarken	118	1057	1583	1738	3321	1854	2774	4628	15	32	855
Alléskolen	57	895	4349	5356	9705	6014	6846	12860	69	55	1293
Sønderbrøsk.	104	2235	4129	4247	8376	3827	6028	9855	67	24	595
Kjellerupsgade	0	0	2537	2498	5035	3662	3794	7456	21	6	31
Ranzausgade	106	1065	1148	1662	2810	2315	0	2315	16	16	340
Poul Paghsgade	122	1134	1189	2044	3233	2124	1109	3233	22	12	264
Ryesgade	0	0	1140	1070	2210	4530	2836	7366	30	45	511
Vesterkæret	40	526	1292	2509	3801	4150	4140	8290	20	87	1269
Annebergvej	0	0	853	2112	2965	176	620	796	11	0	0
Hobrovej	0	0	783	950	1733	8213	2537	10750	47	24	434
Frydendal	55	573	1026	1673	2699	1515	2053	3568	23	16	330
	659	8252	22194	30277	52471	45763	38759	84522	407	416	7335

Skolebiblioteksudvalgets sammensætning:

Overlærer N. A. Conradsen (biblioteksudvalget — formand).

Fru Clara Hansen (skolekommissionen — byrådsvalgt).

Købmand P. E. Christoffersen (skolekommissionen — byrådsvalgt).

Maskinarbejder Holger Larsen (skolekommissionen — forældrevalgt).

Overlærer K. Stenstrup (fælleslærerrådet).

Skoleinspektør K. Stamhus (skolelederne).

Overlærer K. Grønvall Nielsen (skolebibliotekarerne).

Skoledirektør Hjalmar Thomsen (født medlem).

Overbibliotekar Birger Knudsen (født medlem).

Ledende børnebibliotekar Ragnhild Eriksen (født medlem).

Skolebiblioteksinspektør Mogens Petersen fungerer som sekretær ved udvalgets møder.

Personalefortegnelse:

Skole	Skolebibliotekar	Ansæt	Assisterende skolebibliotekar	Ansæt
Ø. Sundbyvejen	J. Ovesen	8/11 51		
Vejgaard østre	C. Bak Sørensen	15/9 51	Keld Hansen	1/8 67
Vejgaard vestre	C. Klemmen Klems	1/1 63		
Østermarken	Bent Hummelgaard	1/9 54	E. Busk Pedersen	1/1 61
Alléskolen	Henning Højholt	1/9 56		
Sønderbroskolen	Mogens Petersen	1/9 56	Børge Jensen	1/8 61
Kjellerupsgade	A. Thor Petersen	1/9 43	Frank Jensen	1/10 48
Rantzausgade	J. P. Thomsen	1/10 54		
Poul Paghsgade	K. Grønvall Nielsen	1/4 56	Børge Thellufsen	1/11 63
Ryegade	Sigurd Rasmussen	1/10 45		
Vesterkæret	J. C. Østergaard	1/9 54	Bent E. Andreasen	1/9 65
Annebergvej	Preben Fredberg	1/2 62		
Hobrovej	E. Køllgaard	1/9 43		
Frydendal	K. Stenstrup	1/6 53		
Skolebiblioteksinspektør	Mogens Petersen	1/2 68		

10. Lærernes kurser 1967-68

Alléskolen:

- Kirsten Tomra — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Dramatisering. — Feriekursus 1968, 8 dage.
 K. Elmann Olsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Didaktik og metodik. — 1. september—1. maj 1968.
 K. Elmann Olsen — Dansk sløjd lærerskole. Maskinel træbearbejdning. — Feriekursus 1968, 14 dage.
 B. Bundgård Nielsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Matematik II. — 1. september—1. april 1968.
 Else Hansen — Danmarks lærerhøjskole. Engelsk, geografi. — 1. september 1967—20. juni 1968.
 Ulla Nielsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Dramatisering. — Feriekursus, 8 dage.
 B. Grauengård Jepsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Regnskabsføring I. — Feriekursus, 8 dage.
 Grethe Vej — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Regnskabsføring I. — Feriekursus, 8 dage.
 Ninna Iversen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Dramatisering. — Feriekursus, 8 dage.
 Esther Christiansen — Herning højskole. Folkeskolens fagkreds. — Feriekursus, 8 dage.
 Henning Søgaard. — Matematik. — Feriekursus, 14 dage.
 Karen Margr. Nielsen — Danmarks lærerhøjskole. Engelsk II. — 1. august 1967—10. juni 1968.
 Anders Stensgaard. — Matematik. — 14 dage.
 Bent O. Jensen — Danmarks lærerhøjskole. Matematik I. — September 1967—juli 1968.
 Henning Højholt — Danmarks lærerhøjskole. Fortsættelseskursus for skolebibliotekarer. — 8 dage.
 Eva Søgaard — Aalborg årskursus. Dramatik. — 6 dage.
 J. Høgh — Aalborg årskursus. Dramatik. — 6 dage.
 Aase Jacobsen — Gymnastikhøjskolen i Sønderborg. Atletik og redskabsgymnastik. — 6 dage.
 Kjeld Bent Jensen — D.L.H., Aalborg. Didaktik og metodik. — September 1967—april 1968.
 Kjeld Bent Jensen — D.L.H., Aalborg. Maskinskrivning. — 14 dage.

Annebergvej skole:

- Frank Andersen — Danmarks lærerhøjskole. Kuratorkursus. — 22. april—9. maj 1968.
 B. Ronnow Nielsen — Danmarks lærerhøjskole. Grundkursus A. — 15. september 1967—13. marts 1968.
 Dorte Bønnelykke — Danmarks lærerhøjskole. Grundkursus A. — 15. september 1967—13. marts 1968.
 Kristian Jensen — D.L.H., Århus. Skolepsykologer. — Efterårsferien 1967—1. februar 1968, 3 mdr. kursus for skolepsykologer.
 Kristian Jensen — Århus universitet. Religionslærerforeningens kursus. — 1.4. juli.
 Minna Hammershøj — Hald Hovedgård. Skabende dramatik. — Efterårsferien 1967.
 Minna Hammershøj — Gl. Avernæs. Kuratorkursus. — 10.—11. november 1967.
 Frank Andersen — Gl. Avernæs. Kuratorkursus. — 10.11. november 1967.

Frydendal skole:

- K. Brix Kjeldgaard — Aalborg årskursus. Formning + keramik. — 48 + 24 timer.
 Tore Hansen — Aalborg årskursus. Formning + keramik. — 48 + 24 timer.
 Irma Kildegaard Nielsen — Aalborg årskursus. Formning + keramik. — 48 + 24 timer.
 Hanne Jacobsen — D.L.H., Aalborg. Matematik II. — 24. oktober—30. april 1968, 105 timer.
 Hans Vedel — D.L.H., Aalborg. Fysik (P.S.S.C.) — September—april.
 Kaja Mortensen — D.L.H., Aalborg. Matematik I. — September—juni, 210 timer.
 Hans Vedel — D.L.H., Aalborg. Regning 1.—6. kl. — Feriekursus, 6 dage.
 Helvi Pedersen — D.L.H., Aalborg. Sang og musik. — 24. juni 1968—3. juli 1968.
 Kirsten Damborg — D.L.H., Aalborg. Dansk 1.—3. kl. — Feriekursus, 6 dage.

Hobrovejens skole:

- Jørgen Jensen — Aalborg årskursus. Grundkursus B. — September 1967—juli 1968.
 Jørgen Jensen — Hald Hovedgård. Dramatik. — Efterårsferien.
 Jørgen Jensen — Hindsgavl. Dramatik. — Feriekursus 1968, 8 dage.
 M. Hovgaard Rasmussen — Aalborg årskursus. Fysikmetodik, P.S.S.C. system. — September 1967—april 1968.
 M. Hovgaard Rasmussen — Dansk sløjdlærerskole. Udvidet metalarbejde. — 1—7. juli 1968.
 Marie Johansen — Gl. Avernæs, arr. af Komiteen for Sundhedsoplysning. Hygiejne og familiekundskab. — 6.—10. august 1967.
 Marie Johansen — Mellemfolkeligt Samvirke. Tanzania-kursus. — 30. september—1. oktober 1967.
 Marie Johansen — Roskilde skolecentral, arr. af Direktoratet for Folkeskolen. Menneskerettighederne. — 7.—9. november 1967.
 Knud Arne Hansen — Aalborg årskursus. Formning i folkeskolens ældste klasser. — September 1967—juni 1968.
 Jørgen Lindgren — Aalborg årskursus. Biologi II. — September 1967—juni 1968.
 Elsebeth Clemmensen — Lærershøjskolen. Fjernkursus, engelsk (b). — September 1967—maj 1968.
 H. Nielsen — Aalborg årskursus. Gruppepsykologi. — Feriekursus, 8 dage.

Poul Paghsøgs skole:

- Leo Hansen — Danmarks lærerhøjskole, årskursus, 2. del. Fransk II. — September 1967—maj 1968.
 Thurid S. Pedersen — Danmarks lærerhøjskole, fjernkursus. Tyske stiløvelser. — September 1967—maj 1968.
 B. Thellufsen — Danmarks lærerhøjskole. Orientering. — Roskilde, 3 dage.

Ryesgades skole:

- Karsten Nørg. Simonsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Historie. — 1. januar—31. juli 1968.
 Jessie Olesen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Matematik B. — Feriekursus 1968, 14 dage.
 C. B. Mathiassen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Mikroskopi. — Februar—maj 1968, 20 tim.
 Lina Olesen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Engelsk 2. — September 1967—maj 1968.
 Poul Balling — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Matematik 2. — August 1967—januar 1968.
 Kresten Andersen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Matematik 2. — August 1967—januar 1968.

Sønderbroskolen:

- Bent Rasmussen — Danmarks lærerhøjskole. Matematik (sommerkursus B). — 24. juni—6. juli.
 Erik Juel Andersen — Danmarks lærerhøjskole. Matematik (sommerkursus B). — 24. juni—6. juli.
 Peter Thygesen — afholdt af undervisningsministeriet. „FN 67“. — 3.—7. marts 1968.
 Peter Thygesen — Danmarks lærerhøjskole. Anvendelse af kildemateriale i folkeskolens historieundervisning. — 13.—17. oktober 1967.
 Mogens Petersen — Danmarks lærerhøjskole. Fortsættelseskursus for skolebibliotekarer. — Marts 1968.
 Børge Jensen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Skolebibliotekarkursus A. — Ca. 1. september 1967—ca. 1. maj 1968.
 Asger Engberg — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Sang og musik. — 24. juni—3. juli 1968.
 Aa. Adrian — Danmarks lærerhøjskole. Engelsk II. — 1967—68.
 H. Henbro — Herning højskole, Folkeskolens fagkreds. Dansk, dramatik m. m. — 24. juni—1. juli.
 Mogens Petersen — Danmarks Sanglærerforening (Rødding højskole). Musikorientering, rytmik. — Feriekursus 1968, 8 dage.

Vejgaard vestre skole:

- Uffe Brem — Aalborg årskursus, Hjørring seminarium. Fysik I. — 1. september 1967—1. maj 1969.
 Ieif Damborg — Aalborg årskursus. Matematik I. — 1. september 1967—1. juni 1968.
 Bodil Eriksen — D.L.H. Fag.-pæd. studium i tysk I. — 1. september 1967—15. juni 1968.

- Helle Edelbo — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Dramatisering. — Feriekursus 1968.
 Kirsten Huse Sørensen — Danmarks lærerhøjskole. Gruppepsykologi. — Feriekursus 1968.
 Elmer Kristensen — Danmarks lærerhøjskole. Matematik II. — 1. september—20. december 1967.
 Carsten Klemmen Klems — Danmarks lærerhøjskole. Bibliotekarkursus A.
 Inger Thomsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Grundkursus A. — 1. september 1967— 1. juni 1968.

Vejgaard østre skole:

- Inge Christensen — Danmarks lærerhøjskole. Dansk lit. + da. sprog - retorik. — September 1967— 20. juni 1968.
 Keld Hansen — Danmark lærerhøjskole, Aalborg. Audiovisuelle hjælpemidler. — September 1967— maj 1968.
 Henning Larsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Audiovisuelle hjælpemidler. — September 1967—maj 1968.
 Lisa Nielsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Audiovisuelle hjælpemidler. — September 1967— maj 1968.
 Lisa Nielsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Håndarbejde I. — September 1967—maj 1968.
 K. Stamhus — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Latin - metodik. — 10×2 timer.
 E. Juncker Sørensen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Latin - metodik. — 10×2 timer.
 S. Ulnits — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Latin - metodik. — 10×2 timer.
 Th. Jacobsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Fysik. — September 1967—maj 1968.
 L. Lundsgaardvig — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Biologi II. — September 1966—januar 1969.
 Oda Jessen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Dansk II. — August 1967, 2 år.
 Aase Helledie — Danmarks lærerhøjskole. Dansk II. — August 1967, 2 år.
 Randolph Bech — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Fysik. — September 1967—maj 1968.
 E. Buch — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Grundkursus A. — September 1967—maj 1968.
 J. Damborg — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Fysik. — September 1967—maj 1968.
 H. C. Andersen — Dansk sløjdlærerskole. Udvidet metalarbejde. — Feriekursus, 14 dage.
 Viggo Thomsen — Dansk sløjdlærerskole. Udvidet metalarbejde. — Feriekursus, 14 dage.
 Stephan Pedersen — Danmarks lærerhøjskole. Høre-talepædagog., matematik. — September 1967— oktober 1968.

Vesterkæretts skole:

- A. Sloth Kristoffersen — Ollerup gymnastikhøjskole. Idræt, boldspil. — 1.—8. august 1967.
 Jørn Steen — Ollerup gymnastikhøjskole. Gymnastik. — 1.—8. august 1967.
 Jørn Steen — Hjørring seminarium. Orientering. — 26. juli—1. august 1967.
 Inger Søndergaard — Aalborg seminarium. Dansk. — 1967—68, 2-årigt.
 I. P. Christoffersen — D.L.H., Aalborg. Dansk. — 1967—68, 2-årigt.
 Karen Hedegaard — Aalborg seminarium. Gruppepsykologi. — 26. juli—1. august 1967.
 Ole Nielsen — Aalborg seminarium. Formning. — August 1967—marts 1968.
 Tage Hansen — D.L.H., Aalborg. Skolens tekniske hjælpemidler. — August 1967—maj 1968, 1-årigt.
 Knud Nielsen — D.L.H., Aalborg. Skolens tekniske hjælpemidler. — August 1967—maj 1968, 1-årigt.
 Bodil Juul — D.L.H., Aalborg. Formning. — November-december 1967—januar 1968.
 Bodil Juul — D.L.H., Aalborg. Dansk 1.—3. klasse. — 26. juli—1. august 1967.
 Inger Lis Joannidis — D.L.H., Aalborg. Sang og musik. — 24. juli—1. august 1967.
 Inger Lis Joannidis — D.L.H., Aalborg. Tysk II, III. — 1967—68, 2-årigt.

Vester Mariendal skole:

- Riis Poulsen — Aalborg årskursus. Grundkursus A. — 1. september 1967—1. maj 1968.
 Liss Nielsen — Danmarks lærerhøjskole. Sang. — Feriekursus 1968, 14 dage.
 Brita Christensen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Regnskabsføring 8.—10. klasse. — Feriekursus 1968, 8 dage.

Østermarkens skole:

- F. Petersson — Aalborg årskursus. Nordens historie I. — Januar—maj 1968.
 F. Petersson — Aalborg årskursus. Metodikkursus i fysik. — September 1967—maj 1968.
 A. Johansen — Aalborg årskursus. Metodikkursus i fysik. — September 1967—maj 1968.
 S. Blynel — Aalborg årskursus. Metodikkursus i fysik. — September 1967—maj 1968.

Østersundbyvejens skole:

- J. Poulsen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Engelsk II (første halvdel). — September 1967—juni 1968.
 P. Wendt Jensen — Danmarks lærerhøjskole, Aalborg. Matematik I. — September 1967—juni 1968.
 Jens Højen Poulsen — Jydsk faglærerkursus, Randers. Biologi. — April 1967—ca. 1969.

11. Elevernes fritid

Landsskolescenens Bio

På basis af et samarbejde mellem Landsskolescenens Bio, det lokale skolevæsen og „Europa Bio“ har skolens elever siden skoleåret 1959—60 haft adgang til at deltage i Landsskolescenens Bio's filmforevisninger.

Arrangementet hviler på en abonnementsordning, hvorefter eleverne ved en sæsons begyndelse — for et kontingent, der for tiden andrager 10 kr. — tegner abonnement for fireaf Landsskolescenens Bio udvalgte film, der er egnede for de pågældende aldersklasser.

Ordningen omfatter foruden de kommunale skoler i Aalborg tillige skolerne i Hasseris kommune og privatskolerne i Aalborg.

Skoledirektøren har påtaget sig hvervet som fællestillidsmand for området; på de enkelte skoler tager en lærer eller en lærerinde sig af abonnementstegning, modtagelse af kontingent, fordeling af billetter m. v.

I 1967—68 har filmene: „De tre musketerer“, „Den sidste chance“, „En cadillac af guld“ og „5 uger i ballon“ været forevist for elever på 5.—9. klassestrin, og for elever i 10. skoleår og derover har følgende film været forevist: „Åndeløs“, „Tom Jones“, „En cadillac af guld“ og „Ravnekvarteret“.

For yngste holds vedkommende havde 2097 elever tegnet abonnement og for ældste hold 1092 elever.

Svømmeundervisningen i sommerferien 1968

Den frivillige svømmeundervisning i sommerferien strakte sig over 3 uger uden afbrydelse fra sommerferiens begyndelse.

I svømmesalen ved Østre Allé undervistes elever fra 1. og 2. klasse, medens eleverne fra 3. klasse og opefter henvistes til friluftsbadet.

I svømmesalen foregik undervisningen hele dagen og foruden svømmesalens faste svømmelærere medvirkede 2 lærere og 2 lærerinder der.

I friluftsbadet blev derundervist 4 timer daglig; den daglige undervisning blev der forestået af 4 lærere og 4 lærerinder.

Der var tilmeldt godt 3000 elever til svømmeundervisning (heraf ca. 1000 fra 1. og 2. klasserne). — Af de tilmeldte mødte 72 % til undervisning.

I friluftsbadet aflagde følgende antal elever prøver som vist i nedenstående skema:

	Dele af prøver	Svømmerprøven	Frisvømmerprøven	Livredderprøven
Annebergvej skole	2	1	0	0
Alléskolen	28	17	22	16
Frydendal skole	14	9	5	1
Hobrovejens skole	17	12	4	8
Kjellerupsgades skole.....	1	1	0	0
Poul Paghsgades skole	27	1	2	2
Rantzausgades skole	11	7	8	3
Ryesgades skole	12	5	2	3
Søn Ierbroskolen	22	2	3	4
Vejgaard vestre skole.....	15	6	5	1
Vejgaard østre skole	23	10	6	5
Vesterkæret skole	0	0	0	0
Vester Mariendal skole	10	3	1	4
Østermarkens skole.....	5	2	0	0
Østersundbyvejens skole	13	1	3	2
Seminarieskolen	7	6	6	0
I alt ...	207	83	67	49

Feriekolonier

Børnenes Kontor er en institution, der er stiftet af det fastansatte lærerpersonale ved Aalborg kommuneskoler i 1903. Børnenes Kontor har til opgave at skaffe børn, der er elever i Aalborgs kommuneskoler, og som af økonomiske eller sociale årsager trænger til det, et ferieophold på landet, enten hos private eller på en af de feriekolonier, som Børnenes Kontor har oprettet. Endvidere ser Børnenes Kontor det som sin opgave at hjælpe de vanskeligst stillede børn med beklædning og fodtøj.

Børnenes Kontor i Aalborg formidler ikke mere udsendelse af skolebørn til feriehjem. Den stærke mekanisering i landbruget har bevirket, at landbohjemmene ikke tør påtage sig et ansvar som ferievært for et barn i sommerferien. Børnenes Kontor i Aalborg har gennem årene sendt flere hundrede skolebørn på dejlige ferieophold til ferieværter over hele landet, og det er naturligvis med beklagelse, at vi må konstatere, at der ikke mere er grundlag for at sende skolebørn til landbohjem. Man må indse, at landmændenes mange maskiner er for stort et faremoment for bybørn, der ikke er vant til den daglige omgang med sådanne. Den ret store og i hvert fald hurtige trafik, der foregår forbi de fleste gårde, kan også være en medvirkende årsag til, at ferieværterne ser sig nødsaget til at opgive at påtage sig et ansvar som ferievært. Vi benytter lejligheden til her at rette en hjertelig tak til de feriehjem, der gennem årene har været ferieværter for skolebørn fra Aalborg.

Selv om muligheden for at sende børn i feriehjem ikke mere er så stor, er Børnenes Kontors virksomhed dog ikke af den grund blevet mindre. Derom vidner det store antal ansøgere, der hvert år er til vore feriekolonier. Hver sommerferie udsendes fra Aalborg ca. 450 børn til et koloniophold på 16 dage. At disse koloniophold har stor betydning for mange ålborgbørn, viser det forhold, at de samme børn år efter år ønsker en sådan ferie og med glæde og forventning ser hen dertil. De velholdte og smukt beliggende feriekolonier findes i Sæby, Blokhus og Tværsted.

Børnenes Kontors bestyrelse består af en lærer og en lærerinde fra hver af byens kommuneskoler, 2 medlemmer valgt af byrådet og stationsleder Henning Christensen, Falck-Zonen, Nørresundby, der er kasserer.

Den daglige ledelse varetages af et forretningsudvalg bestående af en formand, næstformand, kasserer og sekretær.

Samtlige hverv i bestyrelsen og forretningsudvalget er ulønnede. Ligeledes stiller lærere og lærerinder sig vederlagsfrit til rådighed som koloniledere. Der betales kun løn til koloniernes køkkenpersonale.

For den frivillige og uegennyttige indsats, der hvert år ydes af lærerpersonalet ved kommuneskolerne i bestyrelse og som koloniledere i Børnenes Kontor skal her bringes en velment påskønnelse. Redningskorpset og i særdeleshed stationsleder Henning Christensen har været vært og er Børnenes Kontor en uvurderlig støtte.

De skiftende formænd i Børnenes Kontors historie har været følgende: 1903—09 bogtrykker Leander Nielsen, 1909—13 skoleinspektør Jens Larsen. 1913—19 skoleinspektør A. Thomsen. 1919—20 lærer H. Flyger. 1920—24 lærer G. Samsøe. 1924—28 lærer Johs. Jensen. 1928—59 viceskoleinspektør Orla Kjær. 1959—62 viceskoleinspektør H. Flyger. Formand fra januar 1962 og til dato er skoleinspektør K. Guldsø Nielsen.

Ferierejser

Til ferierejser for elever i stats-, private- og kommunale skoler i Aalborg blev der i 1967 udstedt 4994 billetter. Kommunens tilskud til disse billetter udgjorde kr. 32.770,95.

12. Andre undervisningsinstitutioner

Aalborg Studenterkursus

er en selvejende institution, hvis bestyrelse er:

Skoledirektøren i Aalborg (formand)

Amtsskolekonsulenten for Aalborg amt

Stadsskoleinspektøren i Nørresundby

Stadsskoleinspektøren i Hasseris

Seminarirektøren i Aalborg

2 medlemmer valgt af Aalborg byråd

(for tiden: Forstander Viggo Friis og direktør Jørgen Sidenius)

1 medlem valgt af Aalborg amts skoleråd

(for tiden: amtsrådsmedlem fru Kirketerp-Nielsen)

Kursusets rektor er frk. Dorette Glud.

Kursuset forbereder på 2 år til nysproglig og matematisk-fysisk studentereksamen (på grundlag af real-, præliminær- eller lærereksamen) og har statsanerkendelse med alle dertil knyttede rettigheder.

Undervisningen foregår om aftenen og er således beregnet for elever, der enten af økonomiske årsager er nødt til at passe et arbejde samtidig med, at de læser til studentereksamen, eller sådanne, som først efter at de er kommet ind i et erhverv har fået lyst til yderligere uddannelse og videre studier ved de højere læreanstalter, hvortil studentereksamen kræves som grundlag.

Undervisningen foregår på Rantzausgades skole.

I sommerterminen 1968 dimitteredes 17 nysproglige (8 kvindelige, 9 mandlige) og 32 matematiske (7 kvindelige og 25 mandlige) studenter.

Lærerpersonalet består foruden kursuslederen af 2 lektorer fra Aalborg Seminarium, 1 lektor fra Aalborg Katedralskole, 1 lektor fra Hjørring gymnasium, 2 overenskomstsatte lektorer, 3 civilingeniører og 3 timelærere.

De private skoler i Aalborg købstad 1. sept. 1966 og 1. sept. 1967

	Op- rettet år	Elevantal					
		1966			1967		
		Dr.	Pg.	I alt	Dr.	Pg.	I alt
<i>I. Eksamensskoler:</i>							
1. Klostermarksskolen	1871	294	287	581	287	309	596
2. Skipper Clementskolen	1905	132	154	286	128	150	278
3. Elisabeth Brøndsteds skole	1888	210	180	390	186	184	370
<i>II. Andre private skoler:</i>							
1. Sct. Mariæ (Den katolske skole)	1900	33	28	61	29	28	57
I alt		669	649	1318	630	671	1301